

ŠAGRA SVETE ANE
NEDELJA, 29.07.2012, OB 17.00
BATUJE PRI AJDOVŠČINI
BOGAT SREČOLOV (1. NAGRADA: TV SPREJEMNIK)
OTROŠKI IN ZABAVNI PROGRAM S SKUPINO: **ČUKI**

Naš pogovor s »profesorjem« italijanske popevke Robertom Vecchionijem

10

Tržaško podjetje ATER predalo namenu 56 stanovanj na Pončani

8

ŠAGRA SVETE ANE
NEDELJA, 29.07.2012, OB 17.00
BATUJE PRI AJDOVŠČINI
BOGAT SREČOLOV (1. NAGRADA: TV SPREJEMNIK)
OTROŠKI IN ZABAVNI PROGRAM S SKUPINO: **ČUKI**

PETEK, 27. JULIJA 2012

št. 176 (20.499) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v naselju Zakriž nad Cerknico, razmožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskami pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

207727

207728

9 771124 666007

Primorski dnevnik

Oči sveta
se
usmerjajo
v London

DUŠAN UDJOVIČ

Oči sveta se od danes naprej usmerjajo v London. Po štirih letih znova oživlja spektakel, ki bo pretezen del svetovne javnosti priklenil pred televizorje, tiskane medije, spletni strani in vse druge sodobne kanale komunikacije. Lahko si o njej mislimo kar hočemo, olimpijada pač v veliki meri ohranja svoj atraktivni naboj. Tega ji ne morejo odvzeti ne dopinške afere ne polemični komentarji o pomanjkljivostih organizatorjev, kakor tudi ne razprave o tem, koliko je ta svetovni dogodek v resnici vse bolj predvsem velik posel, oddaljen od izhodiščnih načel olimpijskega duha. Za tiste, ki se bomo, tako kot ob drugih priložnostih, potrudili ločevati zrna od plev, bo olimpijada tudi tokrat predvsem eminenten športni dogodek planetarnih razsežnosti, kjer bodo imeli glavno besedo atleti in njihovi rezultati. Vsaj želeti je, da bo tako in da bo hkrati ves spremljajoči šund ostal le kuliseira, ki ji v tempu današnjega časa sicer ni mogoč ubezčati.

Tudi naš dnevnik bo, skupaj s svojo spletno stranko, olimpijadi namenil multimedijsko pozornost. Za ta cilj smo se že zeleni potruditi, kljub temu, da so naši javnosti dobro znane težave, sredi katerih se nahajamo. Ker nismo nagnjeni k jamranju, raje ne pišemo o tem, koliko časnikarjev vsled restriktivnih ukrepov ob pomanjkanju sredstev dnevno ustvarja časopis. Naj poskusimo. Na tržaški kroniki so pretežno trije kolegi, na Goriškem je luksuz, kadar sta dva, enako v športni redakciji v Trstu, naše redakcijske tajnice postajajo čudežni faktotumi, tiskarjev je le še za vzorec. In vsak dan smo v poznih večernih urah vendarle zadovoljni, da nam je uspelo ustvariti ta naš malii vsakodnevni čudež, da smo vendarle izšli in bo časopis v zgodnjih jutranjih urah pred vratiti naročnikov. Trenutno skromnejši, pa vendar. Takšna je trenutno naša stvarnost in trudimo se, da bi take okoliščine čim prej premestili.

Olimpijadi bomo v prihodnjih tednih lahko namenili več pozornosti tudi zato, ker so nam po posredovanju agencije Tmedia priskočili na pomoč oglaševalci. Iskreno se jim zahvaljujemo, kar kor smo tudi hvaležni sodelavcem, ki še naprej sodelujejo z nami, pa čeprav za manjši honorar ali celo brez njega. Kar zaradi dogovorov ne moremo višati števila strani, bo morda kaka druga vsebina v času olimpijade malce prikrajšana na račun športa. Prepričani smo, da bo tudi to dejstvo naletelo pri bralcih na razumevanje.

LONDON - Odmeven nastop predsednika Evropske centralne banke

Besede Maria Draghija umirile finančne trge

»Naredili bomo vse za ohranitev evra in uspeli bomok«

POLETJE - Po podatkih krajevnih potovalnih agencij

Krizi v brk se Tržačani počitnicam ne odpovedujejo

TRST - Pred nami je glavni del poletne turistične sezone, mi pa smo preverili, kje Tržačani preživljajo letošnje poletne počitnice. Po odgovore smo šli v štiri tržaške turistične agencije, iz slišanega pa bi lahko zaključili, da se Tržačani o ponudbah za

poletno dopustovanje najraje odločajo tik pred zdajci, ko so najbolj aktualni tako imenovani last-minute aranžmaji in se cene znižajo tudi za 20 odstotkov. Zanimalo nas je tudi, kako je trenutna gospodarska negotovost prizadela turizem in če so

agencije zabeležile upad povpraševanja. Izvedeli smo, da se ljudje tudi v času krize odločajo za počitnice, vendar pa zelo pazijo, kako bodo potrosili in predvsem kaj vse bodo dobili v aranžmaju.

Na 7. strani

kakšna usoda
n a s č a k a

HITRA ŽELEZNICA »Ne« načrtu iz Zgonika in Doberdoba

ZGONIK-DOBERDOB - Občini Zgonik in Doberdob sta zavzeli odklonilno stališče glede načrta presoje vpliva na okolje nove hitre železnice Ronke-Trst. Zgoniški župan Mirko Sardoč je pojasnil, da ne gre za politično ali ideološko stališče, temveč za tehnično in okoljsko mnenje.

V Doberdobo so se med drugim proti hitri železnici izrekli zaradi nepopravljive škode, ki bi jo njena gradnja prizadela Sabličem, saj bi bil zaselek dejansko obsojen na smrt.

Na 5. in 12. strani

GORICA - Lepote reke se mesto ne zaveda

Na Soči doživetja za sladokusce

13

ZDRAVSTVO - Deželni odbor sprejel zakonski osnutek za preosnovo zdravstvenega sistema

Po novem tri podjetja za zdravstvene storitve

Tondo pozval levo sredino k sodelovanju - Lupieri: To je le predvolilna poteza

TRST - Zakonski osnutek za preosnovo zdravstvenega sistema v deželi FJK, ki ga je pravkar odobril deželni odbor, je bil že večkrat spremenjen in ni torej več tisti, ki ga je imel sprva v mislih deželni predsednik Renzo Tondo. Zakonski osnutek ne predviča več enega samega velikega deželnega zdravstvenega ozemeljskega podjetja, ki bi nadomestilo zdajšnjih šest podjetij za zdravstvene storitve, in treh ogromnih bolnišniško-univerzitetnih podjetij (Trst-Gorica, Vičem in Pordenon).

Po novem bodo ostala oziroma nastala podjetja za zdravstvene storitve za Tržaško in Goriško, za Videmsko in za Pordenonsko (zadnji dve bosta sovpadali z videmsko in pordenonsko pokrajino). Poleg teh bosta še dve bolnišniško-univerzitetni podjetji v Trstu in v Vidmu, ki jim gre dodati tržaško pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo in raziskovalni center CRO iz Aviane. Na Pordenonskem ne bo torej novosti. Pred koncem leta 2014 pa bodo spremembe tudi v zdravstvenih okrajih. O njihovi novi vlogi in razsežnostih bodo odločali novi generalni direktorji, ki se bodo o tem posvetovali z lokalnimi upravami. Vsak okraj bo moral nuditi storitve za najmanj 100 tisoč prebivalcev.

Dokument s skupaj devetimi členi je deželni odbor sprejel dan pred porazdelitvijo novih odgovornosti v deželnem odboru, ko je o zdravstvu še odločal Tondo. Deželni predsednik je namreč pridržal ta resor po odstopu prejšnjega deželnega odbornika za zdravje Vladimira Kosice pred več kot enim letom. Tono je v tem obdobju pripravil zakonski osnutek za reformo deželnega zdravstvenega sistema, ki je bil od vsega začetka deležen ostrih kritik z več strani. Prvič zaradi načina, ker je Tondo izdelal tako pomembno reformo brez soočanja z drugimi. In drugič, ker ni nikdar povedal, zakaj se je sploh lotil preosnove zdravstva. Nenazadnje pa ni nikjer zapisano, koliko bo ta reforma stala. Kritike so zadevale tudi druga vprašanja, začenši s tistim, da naj bi nov sistem v resnici pomagal zasebnikom. Kot so podarili na mnogih javnih srečanjih, je bilo na 2. strani zakonskega osnuteka za reformo zdravstva prvič zapisano, da sta javno in zasebno zdravstvo na isti ravni oz. »izenačeni«.

Po odobritvi dokumenta v deželnem odboru je Tondo ponovil, da je to pomemben korak in povabil opozicisce sile k sodelovanju. Že naslednji dan je predal odborništvo za zdravje deželnemu podpredsedniku Luci Cirianiju, ki naj bi nadaljeval po nakazani poti. Ciriani je o »vrocem krompirju«, ki ga je podeloval do Tonda dejal, da ga to ne vznemirja. Reforma zdravstva, ki naj bi začela veljati 1. januarja leta 2014, je vsekakor že začrtana, je povidal in izrazil prepričanje, da bo leva sredina v deželnem svetu sodelovala pri izdelavi dokončnega zakona.

Toda kritike iz prejšnjih mesecev se niso spremenile, kaj šele da bi se izjavile. Tako je npr. pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich včeraj potrdil negativno mnenje. Osnova reforme se ni spremenila, je poudaril in ponovno povabil Tonda, naj pove, zakaj je reforma potrebna in še predvsem zakaj je treba tako pomembno vprašanje rešiti v tako kratkem času. Dalje je vprašal, ali bo preosnova res izboljšala zdravstveno ponudbo in ali odgovarja resničnim zahtevam in potrebam prebivalstva. Deželni svetnik Demokratske stranke in sicer zdravnik Sergio Lupieri pa je spomnil, da je zakonski osnutek zahteval dolg postopek, ki je povzročil marsikateri glavobol v desnosredinski večini. Zato je moral Tondo osnutek delno spremeniti. Kljub temu ni v njem niti besedice, namenjene za izvajanje reforme. Jasno je torej, da je Tondo namenoma izpustil vsako podrobnost z namenom, da se ne pokvarijo že ne ravno idilični odnosi v strankah vladajočo koalicije. Skratka popolnoma predvolilna poteza, ki prepušča vsako odgovornost bodočim upraviteljem. Kar pa zadeva Tondov poziv opoziciji, češ da je reforma podobna tisti, ki jo je bila pripravljala bivša deželna vlada pod Illyjevim predsednikovanjem je Lupieri poudaril, da so se časi od takrat zelo spremenili. Deželni zdravstveni sistem pa je bil v zadnjih letih brez pravega političnega vodstva.

Aljoša Gašperlin

Pogled na bolnišnico na Katinari

KROMA

PROTEST - Zaradi krčenja državnih izdatkov

Stavka in demonstracija lekarnarjev iz dežele FJK

Protest lekarnarjev pred sedežem deželnega sveta

KROMA

TRST - Skoraj sto lekarnarjev je včeraj dopoldne demonstriralo v Trstu v znak protesta proti krčenju državnih izdatkov v okviru t.i. »spending review«. Tudi tržaški lekarnarji so namreč skupaj z drugimi lekarnarji iz dežele FJK sodelovali pri zaprtju lekarn, za katerega se je odločila državna zveza lekarnarjev Federfarma. V Trstu so poleg zaprtja lekarn dopoldne priredili tudi demonstracijo na Trgu Oberdan pred sedežem deželnega sveta, delegacija Federfarma pa je zahtevala srečanje z deželnim predsednikom Renzom Tondom. Ta je bil namreč na zasedanju deželne skupščine, skupaj z podpredsednikom deželne vlade Luco Cirianijem pa je obiskal demonstrante in prisluhnil njihovim zahtevam. Lekarnarji so Tonda seznanili z razlogi za protest, nato pa so tudi izročili dokument prefektu Alessandru Giacchettiju.

Razloge za protest je predstavljal predsednik deželne zveze Federfarma Alessandro Fumaneri, medtem ko predsednik tržaške zbornice lekarnarjev Marcello Milani ni podprt demonstrantov. Z razlogi se je sicer strinjal, toda ni soglašal z zaprtjem lekarn, ker je treba biti v tem hudem kriznem obdobju blizu občanom. Lekarnarji so ogorčeni še predvsem zaradi dveh ukrepov. Po eni strani se bodo državni finančni prispevki znižali s 13,5 odstotka na 11,5 odstotka. Po drugi se bo popust, ki ga morajo narediti lekarnarji na zdravilih, ki jih krije zdravstveni sistem, povečal z 1,82 odstotka na 3,65 odstotka.

A.G.

LJUBLJANA - Po sklepu agencije Moody's

Nižja bonitetna ocena za tri največje slovenske banke

LJUBLJANA/LONDON - Bonitetna hiša Moody's je v sredo zvečer znižala oceno kreditnega tveganja za tri največje slovenske banke - Novo ljubljansko banko (NLB), Novo kreditno banko Maribor (NKB) in Abanko Vipa. Moody's je ob tem napovedal, da se lahko ocena vsem trem bankam v prihodnje še zniža. Moody's je dolgoročno kreditno oceno NLB znižal za tri stopnje - z Ba2 na B2, oceno NKB za štiri stopnje - z Ba2 na B3 ter oceno Abanke Vipa za štiri stopnje - z Ba3 na Caa1. Obeti za naprej so negativni, je bonitetna hiša objavila na svoji spletni strani.

Moody's je kreditno oceno trem največjim bankam v Sloveniji, ki so v državni lasti, znižal že konec aprila. Tedaj so njezini analitiki ugotovili, da so kapitalski temelji treh bank šibki in nezadostni za spopadanje z večjimi izgubami v letosnjem letu. Tudi tokrat analitiki te ameriške bonitetne hiše navajajo, da imajo banke omejeno možnost, da se same spopadejo z izvivi in da bodo verjetno vse tri potrebovane nove dokapitalizacije. Pri Moody'su so

že upoštevali izpeljano dokapitalizacijo NLB in napoved dokapitalizacije Abanke, ki naj bi se končala do konca oktobra, ter ocenili, da gre le za začasno olajšanje. Višji kapital bankama ne zagotavlja vzdrževanja finančnega položaja, ki bi kril prihodnje izgube, menijo.

Kapitalski položaj druge največje banke v državi, NKB, se je v prvi polovici leta poslabšal, nadalje ugotavljajo analitiki Moody'sa. Čeprav je NKB napovedal, da bo odpdal premoženje, ki ne sodi v njegovo osnovno dejavnost, analitiki ocenjujejo, da bo kapitalski položaj kljub injekcijam od prodaje premoženja v trenutnih razmerah na trgu še vedno zelo ranljiv.

Moody's ugotavlja, da ostajajo slovenske banke med najbolj kapitalsko podhranjenimi v regiji Srednje in Jugovzhodne Evrope. Obseg slabih posojil je še vedno zelo visok, slovenska vlada pa je po njihovem mnenju nakazala, da bo tem tem bankam, ki poslujejo z izgubo, pomagala le v skrajnem primeru, saj ima sama veliko izzivov na fiskalnem področju.

Slovenske novice najbolj bran slovenski dnevnik

LJUBLJANA - Slovenske novice so bile tudi v zadnjem letu najbolj bran slovenski dnevnik, je razvidno iz včeraj objavljenih valutnih podatkov Nacionalne raziskave branosti. Najbolj brana priloga je Vikend, med tedniki je v ospredju Nedeljski dnevnik, med mesečniki pa Salomonov oglasniki. Najbolj bran brezplačnik ostaja Žurnal. Na lestvici najbolj branih tiskanih edicij se najviše uvriša priloga Vikend, sledijo pa Žurnal, Nedeljski dnevnik, Pilot, Slovenske novice in Ona. Ena povprečna številka omenjenih šestih edicij doseže več kot 300.000 prebivalcev v starosti med 10 in 75 let.

Skupni, nepodvojeni doseg vseh 93 edicij pristopnikov k raziskavi znaša 85 odstotkov oziroma 1.451 milijona oseb v starosti med 10 in 75 let. Če bi torej v vsaki od 93 edicij objavili isto sporočilo le enkrat, bi z njim dosegli več kot 80 odstotkov slovenske populacije med 10 in 75 let.

Brez upoštevanja podvajanja 93 edicij z eno povprečno številko (enim izidom) doseže dobrih sedem milijonov in pol (primarnih) kontaktov, z že prej omenjenih 1.451 milijona bralecov. To pomeni, da ima povprečni bralec oz. bralka v času enega izida, kontakt z vsaj petimi različnimi edicijami, če upoštevamo le en izid za vsako od njih, če pa bi kot merilo vzeli obdobje enega meseca, je ta številka bistveno višja.

Širok doseg imajo tiskani mediji tudi na ravni enega meseca, saj je kar nekaj kategorij, ki mesečno dosežejo več kot milijon različnih bralecov in bralk. Nacionalna raziskava branosti nastaja pod okriljem Slovenske oglaševalske zbornice. Tokratna raziskava je zajemala obdobje od 4. julija lani do 1. julija letos.

Koncert dua Aritmija

PLISKOVICA-To soboto, 28. julija, bo v Mladinskem hotelu v Pliskovici ob 20.30 uri koncert Dua Aritmija, ki se bo predstavil v okviru letošnjega že 6. festivala Potlejte Pr' Slamčevih, ki privablja čedalje več gostov tudi na poletne glasbeno obarvane večere. Na kraškem borcu bodo pričarali glasbo ob kitari. Prispevek: 5 evrov. OK

prej do novice

www.primorski.eu

BENEŠKA SLOVENIJA - Udeležujejo se seminarja Zveze Slovenci po svetu

Mladi izseljenci krepijo svoje beneške korenine

Zveza bo danes v Šetru imela svoj 15. kongres - Praznik emigranta v Bardu

ČEDAD - Na sedežu Zveze Slovenci po svetu v Čedadu je v teh dneh precej živahno in delovno. V teku je namreč seminar, ki ga obiskuje skupina trinajstih mladih izseljencev, ki prihajajo iz Argentine, Avstralije, Kanade in Belgije. V glavnem so to univerzitetni študentje, ki med svojim bivanjem v Benečiji spoznavajo zemljo, odkoder so se pred več desetletji odselili že njihovi starci starši, seznanjajo se s problematiko slovenske manjšine ter z zgodovino, kulturno tradicijo in sedanjem stanjem Furlanije Julijske krajine. Cilj seminarja je namreč krepiti identitete Slovencev po svetu in še posebej mladih generacij. Direktor Zveze Renzo Mattelic je povedal, da je razveseljivo, da je v zvezi aktivnih veliko mladih - predsednik krožka v Liegeju je na primer star 23 let -, in vsi želijo spoznati svoje korenine, navezati stike in sodelovati v Benečijo in deželu FJK. Ne smemo zanemariti tega velikega potenciala, je še poudaril Mattelic.

Ena od pobud, ki je pritegnila veliko zanimanja med mladimi izseljenci, so bile kulinarične delavnice, saj omogočajo drugačen pristop do kulturne in zgodovinske tradicije Benečije. Program seminarja pa predvideva tudi obiske javnih ustanov in slovenskih organizacij. V torek so tako na primer mladi obiskali deželno odborništvo za izseljence v Vidmu, nato pa tržaški sedež Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Tu jim je predsednik Rudi Pavšič orisal zgodovino in delovanje krovne organizacije in njenih članic, razvoj in stanje naši narodni skupnosti, ter zakonodajo, ki ureja odnose z javnimi inštitucijami. Posebej je poudaril pomem šol s slovenskim učnim jezikom in medijev, še zlasti radija in televizije ter Primorskega dnevnika, edinega slovenskega tiskanega dnevnika v Italiji.

Poleg mladih emigrantov pa prihajajo te dni v Benečijo člani federacij in krožkov zveze iz vsega sveta. Zveza Slovenci po svetu je namreč organizirana v krožke, ki delujejo na vseh celiyah in še naprej nastajajo, kot se je pred

prej do novice

www.primorski.eu

Trinajst mladih izseljencev se udeležuje kulinaričnih delavnic, obiskuje pa tudi organizacije slovenske manjšine ter krajevne uprave in ustanove

NM

kratkim zgodilo v kraju La Falda (Cordoba) v Argentini, in v štiri federacije: argentinsko, kanadsko, avstralsko in evropsko. Predsedniki federacij in drugi delegati se bodo danes v Špetru udeležili 15. kongresa Zvezze, ki nosi naslov "Investicija v rast in upanje".

Zveza Slovenci po svetu, ki ji zadnjih deset let predseduje Dante Del Medico, bo na špetrskem kongresu podala oceno delovanja v zadnjem štirile-

nem obdobju, veliko pozornost pa bo namenila oblikovanju novih programskih smernic. Po ustaljeni praksi bodo prioriteto imeli projekti, ki prihajajo iz krožkov v tujini.

Mladi in starejši emigranti pa bodo seveda častni gostje na 34. prazniku emigranta v Bardu, v Terski dolini. Organizira ga domače društvo bivših izseljencev in se začenja danes zvečer. V soboto se bo nadaljeval z otvoritvijo umetniške raz-

stave, ki je rezultat pobude Planet Bardo, osrednja manifestacija pa bo v nedeljo, ko bodo ob 12.30 predstavili knjigo "Po poteh sveta", v kateri so zbrana pričevanja in intervjuji z beneškimi emigrantmi.

V kulturni program so vključili Koncert ta na vasi, ki bo potekal na stopnišču pod cerkvijo, na klavirju bo Stefania Rucli spremljala sopranistko Eliso Iovle. Praznik se bo zaključil s plesom z ansamblom Navihanke. (NM)

DRŽAVNI SVET O terminalu bo odločala rimска vlada

RIM - O plinskih terminalih odločajo v Rimu in ne na deželni ravni. Tako se glasi razsodba Državnega sveta, ki meni, da ima centralna vlada zadnjo in odločilno besedo pri zeleni luči za uplinjevalniku, ker sodi energetika med pristojnosti Rima in ne lokalnih uprav.

Stvar od blizu zanima Furlanijo-Julijsko krajino, ki obravnava dva načrta za terminal: prvega pri Žavljah predlaga španska družba Gas Natural, drugega v Tržaškem zalivu pa nemški koncern E.On. Državni svet je vsekakor potrdil, da rimska vlada ne more odločati brez pristanka deželne uprave, ki v našem primeru podpira gradnjo kopenskega uplinjevalnika. Rim je zanj že odobril okoljevarstveno dovoljenje, manjkajo pa še preostala dovoljenja, ki sodijo v pristojnost Dežele, Občine Trst in tržaške pristaniške oblasti.

Minister Corrado Passera je pred nekaj dnevi izjavil, da je žaveljski terminal nujno potreben, njegov kolega Corrado Clini pa ni tega mnenja.

CELOVEC - Katastrofalne dimenzijske korupcijske afere v koaliciji deželne vlade

Krog osumljencev se širi

Zahtevo po predčasnih volitvah včaraj podprle tudi vse parlamentarne stranke na Dunaju

CELOVEC – Dan po velikem poku v koroški deželni politiki - nekdanji deželni svetnik in predsednik ljudske stranke na Koroškem (ÖVP) Josef Martinz in njegov davčni svetovalec Dietrich Birnbacher sta priznala dogovor s Haiderjem o skritem financiranju obeh strank iz prodaje bančnih deležev Hypo Alpe Adria banke bavarski deželni banki (Bayern LB) – se je včeraj krog osumljencev še razširil. Državno tožilstvo je sporočilo, da je sprožilo postopek proti deželnemu svetniku Haraldu Dobernu (FPK) zaradi suma sodelovanja pri kaznivem dejanju. Pereče pa je postal tudi vprašanje, ali deželo čakajo predčasne volitve, čeprav jih hoče svobodnjaška stranka preprečiti.

Socialdemokrati, Zeleni, ljudska stranka ter večina koroških in avstrijskih medijev si namreč ne morejo predstavljati, da bi na Koroškem še naprej delovala vlada, v kateri se skoraj polovica članov srečuje pred sodiščem oz. je v kazenskem postopku. Konkretno gre za medtem že drugič v prvi instanci obsojenega namestnika deželnega glavarja Uweta Scheucha (FPK), deželnega svetnika Haralda Doberiga (FPK), deželnega glavarja Gerharda Dörflerja, ki je vpleten v afero okrog volilne brošure iz leta 2009, ter deželnega svetnika ÖVP Achima Rumpolda, ki je sodeloval pri

številnih pogovorih o Birnhacherjevem večmilionskem honorarju.

V ljudski stranki so po odstopu Martinza še v sredo zvečer imenovali začasnega poslujočega predsednika, državnozborskega poslanca Gabriela Obernostererja (57). Kot prvo dejanje so se dogovorili, da mora novi predsednik najprej pripraviti deželno konferenco z izvolitvijo novega vodstva stranke v roku treh mesecev. Obernosterer ob tem ni zanikal, da se bo tudi sam potegoval za predsedniško mesto, sicer pa bo ostal v državnem zboru na Du-

naju, v katerega je bil prvič izvoljen leta 2006. Mesto v deželni vladi pa bo (vsaj zaenkrat) obdržal deželni svetnik Achill Rumpold, čeprav njegova vloga v zadevi Birnbacher-Martinz (še) ni jasna. Obenem se je ljudska stranka na več kot pet ur trajajoči seji strankinega predsedstva izrekla tudi za predčasne volitve, in se s tem uvrstila med socialdemokrate in Zelene, ki so tako zahtevo izrekli že takoj po prvih pričnjih v teku procesa v zadevi Birnbacher.

Proti predčasnim deželnim volitvam se (zaenkrat) postavljajo svobod-

Poslopje
deželne vlade
v Celovcu

Nepotrebna sanacija, Moreton preiskovan

VIDEM - Državno tožilstvo v Vidmu preiskuje delovanje komisarske uprave, ki je deset let prejemačala javna sredstva za sanacijo lagune v Maranu in Gradežu - za skupnih sto milijonov evrov. Preiskovalci trdijo, da je bilo onesnaženo območje veliko manjše od navedb komisarjev. Med štirinajstimi preiskovanimi osebami so se tako znašli deželni svetnik Demokratske stranke in nekdanji odgovorni za bonifikacije Gianfranco Moreton, deželni svetnik Prihodnosti in svobode Paolo Ciani, sedanji komisar Gianni Menchini, deželni svetnik Ljudstva svobode Paride Cargnelutti in drugi.

Po ugotovitvah posebnega ekološkega oddelka karabinjerjev NOE naj bi komisarska uprava od leta 2002 (pred kratkim jo je ukinil okoljski minister Corrado Clini) pri določanju onesnaženega območja precej pretirala, tako da je bilo več analiz, izkopov in drugih posegov ne-potrebnih.

Inženirji opozorili na nevarnost potresov

TRST - Predsedniki štirih inženirskeih zbornic Furlanije-Julijskih krajina so Deželi poslali pismo, v katerem opozarjajo, da stavbe v naši deželi niso popoloma varne pred potresi. Salvatore Noe (Trst), Fulvio Bressan (Gorica), Gianpaolo Guarani (Videm) in Umberto Natalucci (Pordenon) pogrešajo predvsem pravilno informacijo o seizmološki nevarnosti in morabitnih posledicah na stavbah.

V javnem mnenju je razširjen občutek, da so stavbe, zgrajene po potresu iz leta 1976, povsem varne. »Potres izpred 36 let je sodil med srednje močne, zelo močni potresi pa bi se lahko zgodili na Goriškem ali Pordenonskem, posledice pa bi bile zaznavne tudi na območjih, ki jih ne označujemo kot seizmične, na primer v furlanskih nižini in na Tržaškem,« so napisali predstavniki inženirjev. Na območju Furlanije pa je še veliko stavb, zgrajenih pred letom 1976: brez primernih kontrol ni mogoče zagotoviti njihovo varnost.

Ivan Lukan

LONDON - Predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi v britanski prestolnici

»Naredili bomo vse za ohranitev evra in verjemite, da bo zadostovalo«

Takošen odziv na trgih, ki so pokazali vidna znamenja pomiritve

LONDON - Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Mario Draghi je v govoru v Londonu namignil na ukrepanje banke za zmanjšanje pritiska finančnih trgov na ranljive članice območja evra, kot sta Španija in Italija. »V okviru našega mandata bomo storili vse za ohranitev evra in verjemite, da bo zadostovalo,« je bil jasen. Ob tem je uporabil formulacijo, ki jo je že njegov predhodnik Jean-Claude Trichet uporabil skoraj ob istem času lani, ko je moral ECB prav tako poseči na sekundarnem trgu državnih obveznic, da bi Španijo in Italijo obvarovala pred pritiski finančnih trgov.

Draghi je namreč povedal, da je ukrepanje ECB znotraj manda, ki ji ga dovoljuje temeljna pogodba EU, če rast pribitkov na državne obveznice ovira prenos ukrepov denarne politike osrednje denarne ustanove območja evra. »Moramo se spopasti s temi razkoraki znotraj območja evra, moramo odgovoriti na te izzive,« je dejal Italijan na čelu ECB.

Eden najbolj vplivnih svetovnih finančnikov je ob tem povalil reformna prizadevanja ranljivih članic območja evra, kot so Španija, Italija in Portugalska. Prav tako je izpostavljen izjemen napredok, ko so članice območja evra v celotni EU v preteklih šestih mesecih pri boju z dolžniško krizo v evropskem območju, zastavljena pa je že tudi nadaljnja dinamika ukrepanja.

Draghi je sicer v zadnjih mesecih ob številnih pozivih k ukrepanju ECB, ki ima kot edina institucija unije trenutno resnično moč zaustaviti širjenje krize po območju skupne valute, običajno dejal, da ECB ne more nadomestiti varčevalnih in reformnih ukrepov članic. Vendar pa se je pritisk na Španijo v zadnjem tednu močno okreplil, zahtevana donosnost na španske obveznice pa se je na sekundarnem trgu povzpela močno nad mejo sedmih odstotkov, nad katero naj bi bilo zadolževanje dolgoročno nevzdržno.

Odziv trgov je bil takošen. Zahtevana donosnost na španske in italijanske obveznice se je takoj znižala za skoraj 0,3 odstotne točke in donos do despetja na španske obveznice je znova bliže sedmim odstotkom. Zvišal se je tudi tečaj evra, delnice na evropskih borzah pa se v povprečju dajujo dražijo za več kot odstotek.

Draghijeve besede so pomirile tako kapitalske kot finančne trge. Popoldne je bilo treba na borzi v Frankfurtu za en evro treba odštetiti 1,2282 dolarja, kar je 1,11 odstotek več kot v sredo. Evropska centralna banka je opoldne referenčni tečaj za en evro postavila pri 1,2260 dolarja (v sredo pri 1,2134 dolarja).

Pariški indeks CAC 40 se je zvišal za 4,07 odstotka na 3207,12 točke, indeks DAX v Frankfurtu za 2,75 odstotka na 6582,96 toč-

ke, londonski indeks FTSE 100 pa je trgovanje sklenil pri 5573,16 točke oziroma 1,36 odstotka nad izhodiščem.

V Milunu je indeks FTSE Italia All Share poskočil za 5,25 odstotka na 14.249,54 točke, na Dunaju se je indeks ATX zvišal za 3,45 odstotka na 1963,76 točke, zürski SMI pa za 1,57 odstotka na 6277,74 točke. V Budimpešti je indeks BUX trgovanje 17.286,99 točke, kar je 1,17 odstotka višje kot v sredo.

Tudi borzi v Beogradu in Zagrebu sta dan končali z rastjo: beograjski indeks Belex se je zvišal za 1,33 odstotka na 432,47 točke, zagrebški Crobex pa za 0,60 odstotka na 1690,60 točke.

Newyorški Wall Street sledi rasti evropskih borz. Industrijski indeks Dow Jones je trenutno pri 12.845 točkah, kar je 1,34 odstotka nad izhodiščem, medtem ko se je tehnološki indeks Nasdaq dosegl zvišal za 0,94 odstotka na okoli 2880 točk. Draghijeve besede so pozitivno vplivale tudi naftni trg. Teksaška lahka nafta za dobavo septembra je bila popoldne pri 89,66 dolarja, kar je 69 centov več kot ob koncu trgovanja v sredo. Cena severnomske naftne brent, ki bo dobavljena septembra, pa se je glede na sredo zvišala za 82 centov na 105,20 dolarja za 159-litrski sod. (STA)

Predsednik Evropske centralne banke Mario Draghi

ANSA

TARANTO - Zaradi močnega onesnaževanja okolja

Sodstvo zaplenilo železarno

Pet tisoč delavcev tvega izgubo delovnega mesta - Rim obljudlja pomoč

Tudi včeraj so delavci železarne v Tarantu stopili na ulice

dneje je prišlo do precej hudih incidentov med delavci in policijo.

Zaplemba železarne se ni zgodila čez noč, ampak je posledica sodne preiskave, ki traja že nekaj let. Vsem je bilo znano, da železarna močno onesnažuje Taranto in bližnjo okolico, vodstvo družbe Ilva pa je vsa opozorila podcenjevalo oziroma jih sploh niupoštevalo. Vodo so padli tudi vsi pozivi krajevnih uprav, zlasti Občine Taranto in Dežele Apulije, sindikati pa se bojijo, da bodo najvišjo ceno za nemarnost in pasivnost Ilve, kot vedno, plačali delavci.

Okoljski minister Corrado Clini je na pritisk sindikalnih organizacij napovedal, da Rim ne bo pustil na cedilji železarne in Taranta. Obljubil je sanacijo obrata, sodniki pa menjata razmišljajo ne samo o kazenski ovadbi, temveč tudi o arretaciji odgovornih pri Ilvi.

BOSNA - Obisk generalnega tajnika OZN Ban Ki Moona

»Mednarodna skupnost je naredila premalo, da bi preprečila pokol Bošnjakov v Srebrenici«

SREBRENICA - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj v Potocari pri Srebrenici položil cvetje na spomenik žrtvam najhujšega pokola v Evropi po drugi svetovni vojni. Kasneje se je sešel še s sorodniki srebreniških žrtev, nato pa odpotoval v London. »Verjetno na svetu ni kraja, kjer bi bil obisk za generalnega sekretarja ZN bolj žalosten inboleč. Srebrenica je zločin, ki se je zgodil v našem času,« je po pogovoru s predstavnicami združenja Matere Srebrenice poudaril Ban. Ponovil je, da je mednarodna skupnost naredila premalo, da bi pred 17 leti preprečila pokol Bošnjakov v Srebrenici, ki ga je označil za enega najtemnejših poglavij v sodobni zgodovini. Dodal je, da ZN v Srebrenici niso izpolnili svoje naloge.

»Ko gledam te neskončne vrste grobov, lahko rečem, da to niso le sveti tla za družine žrtev, temveč tudi za družino držav,« je še dejal in dodal, da bi se moral svet iz Srebrenice veliko naučiti. ZN si po njegovih besedah prizadevalo preprečiti, da bi se Srebrenica

pili na ulice in zahtevali sanacijske ukrepe, za katere je pristojna rimska vlada. Pod vprašajem je vsega skupaj pet tisoč delovnih mest; situacija v Tarantu je zelo napeta, že v prejšnjih

kjerkoli ali komurkoli ponovila.

Predsedujoči predsedstvu BiH Bakir Izetbegović pa je dejal, da so ZN naredili dve napaki. Prva je, da niso zaščitili Bošnjakov v Srebrenici, druga pa,

da so dopustili, da je po daytonskem sporazumu Srebrenica del Republike srbske. Nezadovoljstvo s slednjim so Banu na pogovorih izrazile tudi Matere Srebrenice. Kot je za tiskovno agencijo

ITALIJA

Umrl Napolitanov pravni svetovalec

LORIS
D'AMBROSIO

RIM - V starosti 63 let je za posledicami srčnega infarkta včeraj popoldne umrl Loris D'Ambrosio, pravni svetovalec predsednika republike Giorgia Napolitana in nekdanji sodnik. Kvirinal, ki je objavil novico o smrti, se klanja spominu dragocenega predsednikovega sodelavca, ki je bil po Napolitanovem prepričanju v zadnjem času tarča nasilne in neodgovorne obrekovalne kampanje. »Bil je ne samo odličen pravnik, temveč tudi človek, ki je močno verjal v državne ustanove in bil med drugimi sodeloval v boju proti mafiji, pri čemer je sodeloval tudi z ubitim sodnikom Giovannijem Falconejem,« je dejal Napolitano.

Pokojni D'Ambrosio se je proti svoji volji pojaval v javnih občilih zaradi telefonskega razgovora z nekdanjim notranjim ministrom Nicolo Mancinom. Slednji je prosil Kvirinal za posredovanje v sodni preiskavi o domnevnih pogajanjih med državnimi aparati in mafijo, zarači katerih se bo moral nekdanji minister zagovarjati pred sodniki zaradi lažnega pričevanja. Iz tega je nastala prava aféra, v katero so nekateri časopisi (zlasti Il Fatto quotidiano) in stranka Italija vrednot Antonia Di Pietra skušali za vsako ceno direktno vplesti predsednika Napolitana.

Prišlo je do polemik (vanje so sodelovali tudi nekateri sodniki iz Palerma), spričo katerih je predsednik republike zahteval poseg ustavnega sodišča znamenom, da razjasni, če lahko sodstvo prisluškuje telefonskim pogovorom, pri katerih je sodelovan državni poglavar.

ZLATO
(999,99 %) za kg +293,08
42.286,66 €

SOD NAFTE
(159 litrov)
89,54 \$ +0,17

EVRO
1.2260 \$ +1,00

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

26. julija 2012

evro (popvrečni tečaj)

26.7. 25.7.

valute	ameriški dolar	1,2260	1,2134
japonski jen	95,79	94,97	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka korona	25,505	25,560	
danska korona	7,4384	7,4386	
britanski funt	0,78280	0,78320	
madžarski forint	284,81	288,61	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6963	0,6963	
poljski zlot	4,1506	4,1936	
romunski lev	4,6230	4,6093	
švedska korona	8,4505	8,4592	
švicarski frank	1,2010	1,2010	
norveška korona	7,3990	7,3695	
hrvaška kuna	7,5260	7,5023	
ruski rubel	39,6880	39,7300	
turška lira	2,2317	2,2140	
avstralski dolar	1,1790	1,1792	
brazilski real	2,4806	2,4738	
kanadski dolar	1,2356	1,2360	
kitajski juan	7,8283	7,7518	
indijska rupija	68,0740	68,1450	
južnoafriški rand	10,1680	10,2333	

ZGONIK - Stališče občinskega sveta

Ne politična ali ideoška, temveč tehnična zavrnitev hitre železnice

Župan Sardoč podpira posodobitev sedanje proge - Vzdržanje desne sredine

»Zelo me moti, ko nam nekateri očitajo politični in celo ideoški pristop do hitre železnice. Naš odklon je tehnične in okoljske narave, kot župan, ki mora ščiti interese občanov, pa sem zaprepaden, da italijanske železnice sploh ne odgovarjajo na naše dopise.« Te besede župana Mirka Sardoča nazorno prikazujejo odklonilno stališče o načrtu presoje vpliva na okolje nove železnice Ronke-Trst, za katerega se je včeraj odločil zgoniški občinski svet. Odklon je bil soglasen ob vzdržanju Ljudstva svobode, medtem ko je odsočni liga Gianfranco Melillo pismeno utemeljil svoje nasprotovanje novi progi.

Negativno stališče po Sardočevih besedah ne pomeni, da so v Zgoniku proti razvoju in proti novim prometnim povezavam. Če je res treba žrtvovati nekaj za napredok, je treba vsaj vedeti, kakšna je cena teh žrtev in kakšne so koristi za skupnost, če sploh so. Župan je odnos pristojnih pri italijanskih železnicah (družbi Italfer in RFI) označil za nespoštljivega do zgoniške občinske uprave. Pri tem je navedel klaverno zgodbo proseške železniške postaje, ki že vrsto let sameva, čeprav je občina predložila kar nekaj predlogov za njeno smotorno izkorisčanje. Predlagala je med drugim, da bi na postaji, kjer so dolgo let pretovarjali in raztovarjali živilo, uredili logistično platformo za tovornjake, ki so namenjeni v vzhodno Evropo in v tržaško pristanišče. Vsi občinski predlogi so naleteli na molk, kar velja tudi za predlog za modernizacijo obstoječe proge do Opčin in Sezane.

Podžupan Rado Milič je opozoril, da načrtovalci sploh nimajo podatkov, kaj vsega lahko najdejo pod Krasom pri vratnju tunelov. Odločno proti načrtu se je opredelila Slovenska skupnost z Dimitrijem Žbogarjem, ki se mu zdi brez zvez, da železnica in deželna vlada vlečejo iz predalov stare in že večkrat zavrnjene projekte za novo železnico.

Bolj razvajano stališče je predstavil Dennis Zigante iz stranke Ljudstva svobode. Bil je sicer kritičen do okoljske presoje, ki so jo pristojni poslali v Zgonik, ne želi pa, da bi se nasprotovanje novi železnici sprevrglo v politično kampanjo proti novim prometnim povezavam. Zaradi tega Ljudstvo svobode včeraj ni podprtlo odklonilnega stališča Občine Zgonik, ni pa volilo proti temu stališču.

S.T.

Hlevi na proseški postaji že dalj časa samevajo, pristojni pa se ne menijo za predloge zgoniške občinske uprave

KROMA

ENERGETIKA - Izvoljeni predstavniki

Trojni ne Zveze levice

Odklon hitre železnice, openske termocentrale na biomaso in uplinjevalnika

Zveza levice odklanja hitro železnico, opensko centralo na biomaso in plinski terminal. Njeni izvoljeni predstavniki (med njimi je bil tudi deželnji svetnik Igor Kocijančič) so na včerajšnji novinarski konferenci utemeljili trojni ne tem velikim načrtom, ki ga bodo zagovarjali v pokrajinskem svetu, občinski skupščinah ter rajonskih svetov.

Zveza levice se gleda hitre železnice sprašuje kako bo mogoče ta načrt udejaniti na evropskih zaščitenih območjih Natura 2000, kjer ne moreš zgraditi manjšega kmetijskega objekta, lahko pa gradiš železnico. Namesto tega megalomanškega načrta bi morali modernizirati

IGOR KOCIJANČIČ

sedanj železnico, ki je izkorisčena le do največ 25 odstotkov svojih zmogljivosti.

Drugi ne zadeva plinski terminal, ki je po mnenju levičarjev ne samo nepotreben, temveč tudi škodljiv za ljudi in okolje. Trst je v pre-

teklosti že marsikaj žrtvoval v korist t.z. napredka (npr. rafinerija Aquila, naftovod Siot itd.), zato je sedaj nujno potrebna uravnovešena okoljska in energetska politika, ki je žal ni videti na obzorju. Uplinjevalnik je po mnenju Zveze levice tehnološko zastarel objekt in zato je treba iskati druge inovativne poti na področju energetske oskrbe. Podobno stališče velja tudi za termocentralo na biomaso, ki jo načrtujejo v bližini openske železniške postaje.

Za Zvezo levice je neverjetno, da se vsi trije sporni objekti načrtujejo s finančno pomočjo države. Davkopalčevalski denar za načrt, ki bi, poleg vsega, škodovali zdravju ljudi.

ENERGETIKA - Ljudska peticija v deželnem parlamentu

2457 občank in občanov noče termoelektrarne na biomaso v bližini openske železniške postaje

Več kot dva tisoč občank in občanov (točneje 2457) je podpisalo ljudsko peticijo proti načrtovani gradnji termoelektrarne na biomaso na Opčinah.

Pobudnik peticije je Demokratska stranka (pokrajinska svetnica Maria Monteleone in njena rajonska kolegica Valentina Baldas), dokument so včeraj izročili predsedniku deželnega sveta Maurizi Franzu Deželi, ki ga bo poslal v obravnavo pristojni deželnemu komisiji. Peticijo so podprtli predsednik pokrajinske skupščine Maurizio Vidali ter deželnemu svetniku Demokratske stranke Igor Gabrovec in Sergio Lupinu, ki so pristovovali izročitvi peticije predsedniku Franzu.

Termocentralo načrtuje družba IIT iz Rima v bivši delavnici Laboranti v bližini openske vojašnice in nekdanje tovorne železniške postaje. Peticija našteva celo vrsto strokovno utemeljenih pripomb na termocentralo, ki naj bi letno porabila okrog 60 tisoč ton palmovega in drugega rastlinskega olja. Biomasa v primerjavi s fosilnimi gorivi povzroča manj škodljivih izpustov, t.i. kolateralna škoda pa bi prišla iz transporta, saj je treba palmovo olje prideljati do Opčin, kar naj bi delali v glavnem v vlaki. V ZDA so vsekakor palmovo olje izločili iz seznama ekoloških goriv.

Peticija izrecno omenja tudi etične probleme, ki so vezani na proizvodnjo palmovega olja. Območja Afrike, ki se uporablajo za nasade rastlinskega olja, so razlaščena na račun domačega prebivalstva, ki bi jih drugače uporabljalo za lastno preživetje. Gre za veliko okoljsko in družbeno škodo. Ob vsem tem bi prišlo do nepremičninskega razvrednotenja premoženja na tem delu Opčin.

Zagovorniki ljudske peticije pri predsedniku deželnega sveta Maurizi Franzu

URBANISTIKA

V Devinu se obetajo nove gradnje

Podžupan in odbornik Massimo Veronese je na včerajšnji seji pristojne komisije Občine Devin-Nabrežina predstavil urbanistično-prostorski projekt na območju Piščen dola v Devinu (v bližini nekdanje prodajalne pohištva Arcobaleno). Gre za zasebno pobudo podjetja Pahor, ki je v skladu s splošnim občinskim prostorskim (regulacijskim) načrtom, za njeno izvajanje pa je potreben podrobnejši urbanistični načrt.

Na območju Piščen dola se obetajo stanovanjske gradnje na površini okoli 15 tisoč kvadratnih metrov. Gre za šest dvonadstropnih stanovanjskih objektov (višina osem metrov) s skupno prostornino okoli 20 tisoč kubičnih metrov. Parkirišča se bodo razprostirala na 880 kv. metrih površine, okoli 1600 kv. metrov pa bodo namenili športnim objektom. Načrt predvideva tudi večnamensko strukturo (prostornina 5 tisoč kubičnih metrov za največ 5 metrov višine), v kateri bo mesto tudi za trgovske in gospodarske dejavnosti. Na območju načrtujejo tudi cestno krožišče.

Veronese je ob tej priložnosti tudi predstavil načrt obrtno-proizvodne cone med Križem in Nabrežino, ki ga načrtuje avtoprevozno podjetje Cossutta in o katerem smo že poročali. Oba projekta bo Občina Devin-Nabrežina predstavila občanom na skupščinah, ki sta napovedani za 6. in 8. avgust.

Uprrava župana Vladimira Kukanja se dva meseca po izvolitvi lotila dveh še kar zahtevnih urbanističnih projektov. Devinski načrt je sicer star že nekaj let in so ga pobudniki že predložili prejšnjim občinskim odborom, gospodarski načrt na območju bivšega kamnoloma SMAT ob pokrajinski cesti Opčine-Sesljan pa je nov projekt. Oba načrta, ki sta na ogled na županstvu v Nabrežini, mora odobriti občinski svet, do 14. avgusta lahko občani in t.i. zainteresirana javnost predložijo pripombe in ugovore.

Občinska seja in protestni shod na Velikem trgu

Tržaški občinski svet bo na drevišnji seji obravnaval sklep o okoljski presoji hitre železnice Ronke-Trst, ki je na ozemlju Trsta predvsem železnica z veliko tovorno zmogljivostjo. Uprava župana Roberto Cosolinija soglaša z okoljsko presojo, čeprav z vrsto pomisliki in urbanističnimi ugovori. Odborovega stališča na današnji seji ne bodo podprtli svetniki Zveze levice in SEL, ki so sicer sestavni del levosredinskega zavezništva. Vzporedno s sejo bo na trgu pred županstvom protestno zborovanje nasprotnikov hitre železnice in tržaško-kraškega odbora No Tav. Začetek ob 18.uri.

Liga: Trst mora ostati glavno mesto FJK

Tržaška Severna liga odklanja predlog nekaterih furlanskih somišljnikov, da bi po novem Videm postal glavno mesto Furlanije-Julijskih krajine. Ta predlog je nesprejemljiv, pravi poslanec Massimiliano Fedriga, ki podpira ustanovitev avtonomne tržaške pokrajine po zgledu Bocna in Trenta.

GOSPODARSTVO - Podatki združenja Confcommercio o terciarnem sektorju storitev

Podjetniki zaupajo v gospodarsko rast

Spodbudne spremembe šele konec leta 2013 - S težavo do kredita - Vse večje poslovanje prek spletka

»Pred nami je še eno težko obdobje, konec prihodnjega leta pa bomo le dočakali nekaj sprememb, ki bodo domačemu gospodarstvu dovolile, da spet zadiha.« Predsednik stanovskega združenja Confcommercio Antonio Paoletti je bil na včerajšnji predstaviti podatkov o gospodarski rasti v terciarnem sektorju storitev na Tržaškem v letošnjem drugem trimesečju, kljub vsemu optimist. Tako kot so bili sicer optimisti tudi predstavniki 250 podjetij terciarnega sektorja, ki jih je tokrat raziskava zaobjela. Izsledki, ki jih redno objavlja Deželni permanentni observatorij za terciar v sodelovanju z družbo Format Research in jih je predstavil podpredsednik združenja Manlio Romanelli, se niso namreč tudi tokrat v primerjavi s prvim trimesecem bistveno spremenili, se pravi, da ostajajo negativni. Skorajda paradosalen pa je zato podatek, da v tržaških podjetniških narašča zaupanja v italijansko gospodarstvo oz. v njegovo svetlejšo prihodnost, ki je v nasprotju tudi z dokaj črnogledim pogledom na usodo lastnega podjetja. Številni vprašani namreč ne vedo, kako bodo prestali nadavno skop poletno obdobje.

Raziskava, ki so jo opravili med marcem in juniju letos, je zabeležila manjšo rast dobička, ki pa ostaja v glavnem krepko negativen (-27,1%), in pa spodbudno izboljšavo na zaposlitveni ravni. Pri tem velja namreč opozoriti, da se je zaustavil trend odpuščanja delavcev in se išče nove oblike zaposlitve. Višina poslovnih in finančnih sredstev ohranja negativni predznak, saj podjetniki terciarnega sektorja le s težavo lahko poravnajo svoje plačilne obveznosti.

Stvari pa se same po sebi ne bodo spremenile, tako da so podjetniki primorani opraviti nekaj ključnih izbir - velika večina se odloča za posodobitev strojev, za vključevanje inovativnih podjetniških smernic in pa za izobraževanje kadra, sedva za boljšo in bolj konkurenčno ponudbo. Novosti in investicije pa predpostavljajo dostop do kredita. Število podjetij, ki je banke zaprosilo za denarno pomoč, je v drugem trimesečju naraslo, vendar so banke ugodile samo tretjini prosilcev kredita, zaradi preskomornih zagotovil. Precejšnje težave povzročajo tudi stagnacija trga in nič kaj spodbudne perspektive. To pomeni, da se bo veliko podjetij v kratkem znašlo v hudi stiski in tvegajo, da bodo v prihodnjih mesecih celo zaprila.

Za konec pa še nekolikoj bolj tehnološke informacije o posodobitvi telematike, se pravi spletnega poslovanja. Vse več podjetij se poslužuje spleta, prek katerega z oglaševanjem pritegne vse večje število uporabnikov. (sas)

Morda bodo poletne razprodaje nekoliko predramile stagnantno tržaško gospodarstvo
KROMA

CERKEV - Izjava tiskovnega predstavnika ljubljanske nadškofije **Od Vatikana »izgnani« ljubljanski nadškof Alojz Uran se seli v Trst**

Sedaj je uradno, da se bo nekdanji ljubljanski nadškof Alojz Uran v prihodnjih tednih preselil v Trst. Razlog, da se mora upokojeni nadškof umakniti v tujino, je vprašanje njegevega domnevnega ocetovstva, je za Odmeve na TV Slovenija povedal tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference Andrej Saje. Povjasnil je, da gre za preventivni ukrep, dokler se vprašanje ne razreši, ter potrdil, da se Uran seli v Trst. »Gre za vprašanje domnevnega ocetovstva, nadškof Uran je to jasno zavrnil. Mislim, da gre za komunikacijski šum med njim in Svetim sedežem in ko bo to vprašanje pojasnjeno, se bo lahko vrnil v Slovenijo,« dejal Saje. Obenem je zanikal, da bi bila vzrok za ukrep gospodarska ali denarna vprašanja, povedal pa je tudi, da je postopek stekel že v času prejšnjega apostolskega nuncija.

Predstavnik škofovske konference je še povedal, da je Uran za ra-

ALOJZ URAN
ARHIV

zrešitev s položaja ljubljanskega nadškofa zaprosil zaradi težav z zdravjem, »vporedno pa so se razširile govorice o njegovem domnevem ocetovstvu, kar je zanikal, a so se še naprej širile.« Da bi se javnost pomirila, je bilo nato naročeno, naj se Uran umakne iz javnosti in nima velikih slovesnosti, je povjasnil Saje in dodal, da pa to ni pomenilo, da upokojeni nadškof ne bi smel več maševati. Zatrdil je še, da gre za preventivni ukrep, da se javnost pomiri in se vprašanje dokončno razreši, nato pa se bo Uran verjetno lahko vrnil v Slovenijo.

Teolog Ivan Štuhec v začasnem umiku upokojenega nadškofa Urana iz Slovenije ne vidi posebej velikega problema, saj ne gre za izgon iz države. Kot je dejal za Slovensko tiskovno agencijo, je tudi človekove pravice treba ločiti od svobodne odločitve podrejanju neki skupnosti, vsak škof pa je po njegovem mnenju podvržen disciplini vrha Cerkve in ne božjemu ljudstvu. Štuhec iz do zdaj znanih podatkov sklepa, da gre v primeru Uranove začasene umike iz Slovenije, da bi se razčistilo vprašanje o njegovem domnevem ocetovstvu. Če se nekdo odloči za določeno skupnost, ali je to katoliška, budistična, islamska ali katera koli že, se s tem svobodno odloči tudi za podrejanje pravilom te skupnosti. »To niama nobene zveze s človekovimi pravicami, govorjenje v tej smeri je popoln nesmisel,« je poddaril Štuhec.

KONTOVEL - Ob mlaki je kraljevala pol stoletja

Veter »odpihal« še zadnjo vrbo

Ponedeljkova burja polomila še poslednjo živo vejo, nakar so celo drevo požagali - Dušan Križman: »Zdi se mi, da je mlaka pretežno prepričena sami sebi!«

Ponedeljkova burja, ki je v Trstu in okolici lomila veje in razmetavala motorna kolesa, je pri kontovelški mlaki zadala usodni udarec veliki vrbi, ki je plemenito bedelo nad tamkajšnjo »oazo«. »To je bila zadnja velika vrba. Nekoč jih je bilo več in spominjam se, kako so se na njih zbirale majhne zelenje žabice. Vrbe so vsadili po vojni, približno v 50. letih,« je povedal domačin Luciano Gulich, ki stanuje v bližini. Vrbo je pristojno podjetje naposlед požagalo in odstranilo.

V ponedeljek je razdejanje prvi opazil upokojeni profesor Dušan Križman, ki je takoj odšel domov po motorno žago in z njo odžagal vejo, ki je bila naslonjena na ilustrativnem panouju ob mlaki. »Veličastna vrba je bila v zadnjih letih že dvakrat poškodovana, zdaj je bila pri koncu. Veter je zlomil še zadnjo živo vejo, preostale so bile suhe,« je razložil. V ponedeljek je takoj poklical na sedež rajonskega sveta, ker je bilo polomljeno drevo dejansko nevarno, izpod vrbe je tudi odgnal dekleta, ki so se hotela fotografiti. Več kot dva dni je več kot petsto kilogramov težka veja komajda slonela na tleh in bila na tem, da se dokončno podere. »Gasilci so medtem poselgi pri topolih, vrbe pa niso dotaknili. Danes (včeraj, op. nov.) pa drevesa ni bilo več.«

Križman opozarja, da so mlako nekoč vseskozi nadzirali, zdaj pa se mu zdi, da je pretežno prepričena sami sebi. Tudi krapom se v mlaki ne godi dobro, vode je za pol metra, barva pa ni prav vabljiva. Delno je lahko to posledica znižanja bližnje podtalnice, bržkone pa negativno vplivajo tudi gradbeni posegi (gradbišče v bližini je trenutno ustavljen). »Pred leti pa so ob mlaki posadili vrvice, ki se niso ohranile, ker jih niso vzdrževali, kakor nihče ne vzdržuje denimo gredic v novih parkiriščih na Furlanski cesti, kjer se je trava razrasla.« Rastline namreč niso preprosti okraski, ki jih lahko namestimo kamorkoli, ne da bi jih nato primerno negovali. (af)

Kontovelska vrba v ponedeljek ...

... in včeraj

Prestižni prejemniki naziva Elettra Fellow

Helga Nowotny, Hans Chang in Robert-Jan Smits so prejeli naziv Elettra Fellow, ki ga upravni svet družbe tržaškega sinhrotrona Elettra vsako leto podeljuje znanstvenikom in upraviteljem mednarodnega slovesa. »To so ključne osebnosti na področju evropskega znanstvenega sodelovanja, naša družba pa želi počastiti njihovo vlogo pri gradnji evropskega raziskovalnega območja in razvoju evropskih raziskovalnih infrastruktur,« je pojasnil predsednik Elettre Carlo Rizzuto. Helga Nowotny je predsednica Evropskega raziskovalnega sveta (European Research Council), Robert-Jan Smits je generalni direktor oddelka za raziskovanje in inovacije pri Evropski komisiji, Hans Chang pa je svetovno znan fizik in direktor nizozemske kraljevske akademije znanosti.

Colautti (LS) kritičen do fuzije AcegasAps-Hera

Predsednik deželne svetniške komisije za energijo Alessandro Colautti meni, da združitev podjetij AcegasAps in Hera ni najboljša rešitev. »Bolje bi bilo, ko bi najprej združili podjetja na deželnih ravni. Tovrstne združitve najbrž preprečujejo različne industrijske vizije in tudi zgodovinske dediščine, so pa neobhodno potrebne,« pravi Colautti, ki obenem predvideva težave pri vključevanju novega podjetja v deželni sektor odpadkov in vodovodnih storitev, saj je dejstvo, da vodovode upravlja delniška družba, kotirana na borzi, vprašljivo.

»Projekt Overnight spodbuja pijančevanje«

»Pokrajina in Občina Trst sta projektu Overnight namenili 85.000 evrov, s tem pa spodbujajo med tržaško mladino sobotno večerno pijančevanje.« Tako menijo pokrajinski svetniki Ljudstva svobode Claudio Grisoni, Massimo Romita, Viviana Carboni in Daniela Pallotta. Ne gre jim v račun, da v okviru projekta, ki je svoj čas zagotavljal mladim brezplačen avtobusni prevoz iz Trsta v Sesljan in nazaj, ponujajo zdaj brezplačne vožnje s taksiji, in sicer s kuponi po pet evrov.

Upokojenci pri Stari mitnici

Na pobudo Stranke upokojencev bodo danes od 9. do 11. ure pri Stari mitnici (na Barrieri) srečanje s pokrajinskim tajnikom Antoninom Saio. Beseda bo tekla o brezupni rasti življenjskih stroškov, davkov, spreeda in brezposelnosti, kar vodi ljudi v pogubo.

POČITNICE - Po podatkih štirih tukajšnjih potovalnih agencij

Tržačani se počitnikovanju ne odpovedujejo, so pa bolj »izbirčni«

Večje povpraševanje po za last minute aranžmajih - Manjše zanimanje za Grčijo in Italijo

Pred nami je glavni del poletne turistične sezone, mi pa smo preverili, kje Tržačani preživljajo letošnje poletne počitnice. Po odgovore smo šli v štiri tržaške turistične agencije, iz slišanega pa bi lahko zaključili, da se Tržačani o ponudbah za poletno dopustovanje najraje odločajo tik pred zdajci, ko so najbolj aktualni tako imenovani last-minute aranžmaji in se cene znižajo tudi za 20 odstotkov.

Zanimalo nas je tudi, kako je trenutna gospodarska negotovost prizadela turizem in ce so agencije zabeležile upad povpraševanja. Izvedeli smo, da se ljudje tudi v času krize odločajo za počitnice, vendar pa zelo pazijo, kako bodo potrosili in predvsem kaj vse bodo dobili v aranžmaju. Pomenljiv je tudi podatek, da so dopusti Tržačanov krajsi, večina se jih je in se jih bo odločila le za teden dni dopusta. Pri agenciji Aurora so nam povedali, da v teh dneh polnijo še zadnje nezasedene zmogljivosti, v poletnih mesecih pa so prodali največ potovanj na hrvaško obalo, predvsem na kvarnerske otroke, velik interes so stranke pokazale za Slovenijo, upad pa je opazen pri letalskih aranžmajih za Sredozemlje, ki povedala odgovorna pri Aurori Divna Čuk, ki je izpostavila tudi podatek, da so upad povpraševanja zabeležili predvsem pri družinah z otroki. Slisali smo tudi, da pri njih veliko zanimanje vlada za eksotične kraje. Na splošno pa za naše stranke velja, da jih vedno bolj mikajo tedenski aranžmaji v hotelih s polpenzionom, nam je še pogovorila Divna Čuk.

Podobno sliko smo si ustvarili tudi pri agenciji Adriatica.net, ki že nekaj let ne prodaja več zgolj last-minute aranžmajev. Odgovorna pri dotični agenciji Vlasta Žvab nam je povedala, da trenutni podatki za poletne mesece kažejo, da je promet podoben tistem iz enakega obdobja lani, vendar pa tudi za stranke te agencije velja, da se raje odpovedo daljšim vikendom in si privoščijo pravi daljši oddih v poletnih mesecih. Še vedno je priljubljen dopust na hrvaških otokih, nekoliko manjše zanimanje letos vlada za Grčijo, večja pa za potovanja na sever in tudi čez lužo, nam je zaupala naša sogovornica, ki je še dodala, da tudi pri njih beležijo upad zanimanja s strani mladih družin. Zelo malo pa prodajajo aranžmaje v Tuniziji in Turčiji, pa tudi na Sardiniji, ki je v teh časih gospodarske negotovosti predraga in nekonurenčna. Še vedno pa so zelo priljubljene tropске destinacije in križarjenja, je dejala Žvabova, ki je izpostavila tudi podatek, da pri njih

beležijo porast potovanj višjega cenovnega razreda.

Recesije ne občutijo, tako pravijo, v tržaški agenciji Cividin Viaggi, kjer zelo dobro prodajajo klasični oddih v Sredozemlju; še posebej v Španiji in nekoliko manj v Grčiji. Za najbolj priljubljene destinacije letos veljajo tudi severnoevropske dežele, pa tudi dolga potovanja v države, kot so ZDA, Južna Afrika, Peru in Sejšelski otoki. Pri tej agenciji, tako kot tudi pri prej omenjenih agencijah, dobro prodajajo tudi aranžmaje v evropskih prestolnicah. Edino mesto, ki se trenutno ne prodaja, je olimpijski London, kjer v tem obdobju nihče ne bi rad prezivel počitnic.

In kje počitnikujejo stranke agencije La via degli artisti? V tej agenciji so nam povedali, da je še vedno zelo priljubljen dopust v Grčiji ali Španiji, dobro se prodajajo tudi križarjenja na Costi, dobro pa kaže tudi prodaji turističnih aranžmajev v evropskih mestih. Naša sogovornica nam je tudi povedala, da njihova agencija sproti pripravlja tudi posebne organizirane izlete, ki so vedno dobro obiskani, z njimi pa želijo zadovoljiti različne okuse.

In če potegnemo črto pod povedano, lahko rečemo, da se Tržačani počitnikovanju niso pripravljeni odpovedati, spremenil se je le način počitnikovanja. Dopust večine Tržačanov traja zgolj teden dni, poletje večina najraje preživi ob morju, v paketu bi radi dobili čim več reči, v vseh obiskanih agencijah pa beležijo

upad povpraševanja s strani mladih družin (ta podatek - roko na srce - bi bil vreden poglobljene analize). Zanimiva pa sta tudi podatka, da Grčija in Italija, še posebej Sardinija, nista več na seznamu najbolj priljubljenih evropskih destinacij. Prva zaradi hude dolžniške krize, druga pa zaradi nekonurenčnih cen. (sc)

Ponudbe v izložbi
tržaške potovalne
agencije

KROMA

TRŽAŠKO NABREŽJE - V nesreči med jadralskim tečajem

Otrokov padec povzročil preplah, posledice pa so k sreči blage

Jadrnice v tržaški Sacchetti

vilne korištne informacije (transportne povezave, kaj je treba vzeti s seboj na plažo, kako ravnamo v primeru, ko nas ožge meduza ...), sledijo poglavja o tržaških kopališčih.

Zanimivo publikacijo, ki jo je izdala založba Lint, je avtor predstavil včeraj dopoldne na kopališču Ausonia, kjer smo se lahko na lastne oči prepričali, da je v poletnih mesecih Tržačanom na prvem mestu prav sončenje in kopanje v morju. Prav tej temi je avtor vodnika namenil prvo poglavje, v katerem lahko domači in tuji turisti, ki znajo italijansko, izvedo, zakaj so Tržačani takoj "obsedeni" s plažami in kopališči. Uvod, v katerev zbral tudi šte-

vilne korištne informacije (transportne povezave, kaj je treba vzeti s seboj na plažo, kako ravnamo v primeru, ko nas ožge meduza ...), sledijo poglavja o tržaških kopališčih. Ta je avtor vodnika razdelil v štiri sklope; devinsko-nabrežinske plaže, Grljan, Miramar, Barkovlje, nato mestne plaže ter v sklop, v katerem so miljska kopališča. Zanimivo je tudi avtorjeva odločitev, da vsako omenjeno kopališče opremi z rožicami ali senčniki; več teh ima neko kopališče, boljše je.

Drugi del knjige avtor začenja s kopališčem Fontana, kamor je nekoč zahajal tudi sloviti James Joyce. Sledijo poglavja o drugih mestnih kopališčih, nakar nas vodnik popelje v Barkovlje. Tu je Zanettovich natanko opisal kopališča Excelsior, Sticco in Topolini. Za tiste, ki tega nismo vedeli, je zanimiv podatek, da se je kopališče Topolini prijelo to ime, ker gledano iz ptičje perspektive spominja na ušesa Miki miške. Pot nas nato pelje v Devin, Nabrežino, Križ in Sesljan, kjer so zanimiva kopališča, ki imajo tudi slovensko različico imena, a je avtor žal ni omenil. Cisto na zadnjih straneh pa so poglavja o miljskih kopališčih. V vseh teh opisih se je Zanettovich osredotočil na najbistvenejše informacije; kako pridemo do kopališča, kaj nam ponuja, običaji in navade, ki veljajo na kopališču ter splošna ocena.

V celoti gledano vodnik izpostavlja zlasti bogato ponudbo kopališč in plaž, v sivih okvirjih pa je avtor zbral tudi zgodovinske podatke. Najpovemo tudi to, da je vodnik opremljen tudi z arhitekturnimi risbami, tlorisi, arhivskimi slikami, ki prikazujejo tržaška kopališča v različnih zgodovinskih obdobjih. Novejše barvne slike pa je prispeval avtor publikacije, ki je na včerajšnji predstaviti tudi dejal, da je vsako kopališče med drugim opremil z barvnimi krogci, ki obveščajo uporabnike, ali je kopališče primerno za otroke ali ne. Knjiga sicer vsebuje 124 strani, za njo pa je treba odšteti 15,50 evrov. (sc)

OBČINA TRST Dogovor s socialnimi zadrugami

Vključevanje občanov, ki so v stiski, spodbujanje gospodarskih pobud v duhu učinkovitosti in solidarnosti ter iskanje primernih zaposlitvenih rešitev za brezposelne osebe so temeljne točke sporazuma, ki so ga pred dnevi podpisali na tržaškem županstvu. Dokument so podpisali občinska odbornica za socialno politiko Laura Famulari in predstavniki združenj socialnih zadrg Erik Renzi (Confcooperative), Massimiliano Capitanio (Federsolidarietà), Cristiano Cozzolino (Legacoop sociali) in Elena Angelica (AGCI). Sporazum predvideva vzpostavitev delovnih pogodb za vključevanje oseb v stiski in s posebnimi potrebami, posebna »socialna« pravila za dela v zakupu, izobraževalne pobude, pomoč brezposelnim in drugo.

Na tržaškem mestnem nabrežju se je včeraj popoldne poškodoval otrok, ki se je udeležil poletnega jadrnalnega tečaja, s pravocasnim reševanjem pa so navzoči preprečili hujše posledice. Na sedežu jadrnalnega kluba Società triestina della vela (na Istrskem mostu na nabrežju Grumula) je osemletni otrok ob 16.30 hodil med privezanimi jadrnicami, ko se je na brvi spodrsnil in padel. Z glavo je močno udaril v mostiček in padel v vodo. Na sebi je imel rešilni jopič, vsekoko pa je bil pri zavesti. Spil je nekaj morske vode.

Malega poškodovanca so potegnili iz morja, ostali so medtem poklicani službo 118. Z rešilcem so ga odpeljali v katinarsko bolnišnico, kamor so ga sprejeli predvsem zaradi močnega udarca v glavo. Po začetnem preplahu pa se je k sreči izkazalo, da se otrok ni hudo poškodoval, kar je sinoči potrdila tržaška pristaniška kapitanija. (af)

KROMA

LJUDSKE GRADNJE - V Ul. Orlandini naložba 5,3 milijona evrov

Na Pončani predali namenu 56 obnovljenih stanovanj ATER

Deželni odbornik Riccardi potrdil, da namerava deželna uprava združiti podjetja ATER

Deželna vlada bo nadaljevala s preurejanjem lokalnih javnih ustanov ter deželnih agencij. Tako je na dnevnem redu tudi združitev podjetij za ljudske gradnje Ater v eno samo deželno podjetje.

To je povedal deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Riccardo Riccardi, ko se je včeraj udeležil predstavitev 56 stanovanj, ki jih je obnovilo tržaško podjetje Ater v Ul. Orlandini na Pončani. Ni naključje, da je bila predstavitev stanovanj na dan, ko je deželni svet razpravljal o reformi lokalnih ustanov, je še dodal Riccardi. Stanovanja so že predali namenu in izročili ključe novim stanovalcem, so pa različnih velikosti, in sicer od 36 do 80 kvadratnih metrov. Ater je v obnovu stanovanj vložil skupaj 5,3 milijona evrov, se pravi v povprečju 90 tisoč evrov za vsako stanovanje.

Sicer je podjetje Ater težko kos povpraševanju po stanovanjih, ki je na Tržaškem še veliko. Tržaška občinska odbornica za socialno Laura Famulari je glede težav občanov spomnila, da je davek IMU na prazna stanovanja visok, in napovedala, da bo v kratkem ponovno začela aktivno delovati Agencija za najemnine. Spomnimo naj, da so agencije ustanovili leta 2008 občinska uprava in podjetje za ljudske gradnje Ater (pod predsednikovanjem Perle Lusa) ob finančni podpori Fundacije CRTrieste. Želja pobudnikov je nuditi možnost pravčne najemnine številnim družinam in osebam, ki so v težavah. Namen agencije bo usklajevati ponudbo in povpraševanje, pa tudi pomagati lastnikom stanovanj v zvezi z birokratskimi in drugimi vprašanji.

A.G.

Obnovljeno poslopje ATER v Ul. Orlandini

Dokumentarec o Basquiatu

V gledališču Basaglia v svetoivanskem parku bodo drevi ob 21.30 v okviru filmskega niza parcodellarte.doc predvajali dokumentarec Jean-Michel Basquiat - The Radiant Child Tamre Davis. Gre za prikaz slavnega osebnosti, ki je svojimi slikami, risbami, muziko in grafiti šokirala New York konec 70-ih in v začetku 80-ih. Umrl je v 27. letu starosti.

Glasbeni vikend v Miljah

V kongresni dvorani pristanišča San Rocco v Miljah bo drevi ob 21. uri Paolo Venier postregel s pesmimi od 30-ih let do druge svetovne vojne ob klavirski spremljavi Carla Tommasija. Jutri pa bo ob isti uri na Marconijevem trgu nastopil mestni pihaški orkester Amici della Musica pod vodstvom Mitje Jerjala.

Znanost v morju

V Pomorskem muzeju (Campo Marzio 5) bo drevi ob 21. uri srečanje posvečeno morju in znanosti oz. zamisli o ribjih robotih in tehnoloških novostih za rešitev Jadranskega morja. Gre za znanstveni projekt za raziskovanje voda, morskega dna in morebitnih onesnažujočih virov. Vodi ga akvarij iz Rima, v Trstu pa bo projekt predstavila biologinja Cecilia De Donno.

Ples v Škednju

V okviru pobude Trieste estate bo drevi v Škednju v gledališču v Ul. Soncini ob 21. uri plesna predstava v predobi kluba Diamante. Nastopilo bo kakih 30 plesalcev vseh starosti.

Jutri in v nedeljo znova kiosk na »bazovski plaži«

Prejšnji konec tedna v Bazovici niso imeli srečo z vremenom. Zaradi burje in dežja je odpadel vaški praznik, ki se bo nadaljeval jutri in v nedeljo. Ob mlaki bo znova odprt kiosk v eksotičnem stilu z zelo pestro ponudbo pićja in dobре glasbe. Kiosk »na bazovski plaži« bo deloval od 18. ure dalje.

Olimpiada »klanf«

V kopališču Ausonia se vrača zelo priljubljeno tekmovanje olimpiada »klanf« oziroma najbolj spektakularnih tržaških skokov v vodo z visokimi pljuski. Dogodek - pravi praznik poletja - prireja že peto leto zapored združenje Spiz in se ga vsako leto udeležuje ogromno oboževalcev tovrstnih skokov. Doslej je vpisanih 122 skakalcev. Posebna žirija ocenjuje tehnično oz. umetniško izvedbo ter kakovost, pravzaprav jakost pljuska in, zakaj ne, tudi simpatičnost protagonista. Tekmovanje bo na spredu jutri od 14. ure dalje.

POLETNE PRIREDITVE - Koncert na dvorišču grada sv. Justa

Carlou D z mistično in razposajeno afriško glasbo poje hvalnice materi, veri, domovini, ženskam in moškim

Za začetek nežna pesem, zapeta ob spremljavi kitare, posvečena materi. Neobičajen uvod za koncert "novega fenomena senegalske glasbe", ki mu pripisujejo umetno prepletanje ljudskih zvokov črne Afrike, sodobnejših zvrsti, kot sta predvsem rap in hip-hop, in pa elegantnejših jazz tonov. Carlou D, ki se je na vetrovnem odru tržaškega gradu sv. Justa prikazal z enourno zamudo, kar tudi ni prav običajno, kljub "normalnim" zamikom koncertov lahke glasbe, je svoj torkov nastop začel nekoliko pod tonom, vendar se je kmalu razčivel. Zakaj je zamudil, ni povedal, pač pa je nastop začel sam s svojo kitaro in v tuniki s hlačami, s čimer izpričuje svojo versko, muslimansko zavzanost. Pripada senegalski sekti Baay Fall, ki jo vodi šejk Ibra Fall, to izpričuje s posebno ogllico, ki jo nosi okrog vrata, to izpoveduje tudi na odru. Naslov druge pesmi tržaškega koncerta je v prostem prevodu Vse bo v redu in kot je, v angleščini, povedal Carlou D, bo vse v redu, če našemu srcu vlada bog, in v naslednji pesmi je še pojasnil, da je prava pot tista, ki jo kaže Baay Fall.

Na sceni lahke glasbe je takšen pristop povsem nenavaden. Vendar pa Carlou D ni nikakršen verski pridigar, čeprav so nam njegovi teksti nerazumljivi in se seveda moramo zanašati na njegove napovedi. Vsekakor pa je, tudi glasbeno, ubral drugačno pot, kot jo je pred desetletji Youssou N'Dour, ki je bolj izpostavljal ljudske prvine in v tekstih ninačenjal verskih tem. Z njim je mlajši Carlou D sodeloval pri skladbi Goree in s tem tudi prodrl na mednarodno glasbeno sceno. Vendar je pri izoblikovanju njegovega stila imelo veliko večjo težo sodelovanje v skupini Positive Black Soul, v katero ga je povabil Didier Awadi. V njej je Ibrahim Loucard, kakor je ime leta 1979 v Dakarju rojenemu glasbeniku, v glavnem pel do leta 2004. Že prej je začel snemati in s prvimi ploščami se je začel uveljavljati v afriškem okviru. Najbolj ga odkljuje "mbalax", glasba, v kateri se prepletajo ljudski in moderni zvoki. Za mlade Senegalce naj bi prav ta zmes predstavljal sodobno glasbo, ki jo občutijo za svojo. Da je temu tako, se je izkazalo tudi na torkovem tržaškem koncertu, ki se ga je udeležilo večje število Senegalcev, ki živijo pri nas. Najprej so mu "pomagali" peti, česar ostalo občinstvo ni zmoglo, pa čeprav je Carlou D trdil, da je sila enostavno. Pa nai, ne samo zaradi besed, tudi zaradi ritma. Potem pa se je skupina mladih Se-

Carlou D

smi pridružil še "senegalski priatelj, ki že dolgo živi tukaj", kot ga je predstavil Carlou D in pa italijanski kitarist Tiziano, ki si je zaželet sodeloval.

V drugem delu večera se je koncert povsem razvivel, predvsem po zaslugu senegalskih priseljencev, ki so tvorno sodelovali in ob tem tudi "suflišali" naslovev skladb. Carlou D, ki ni več napovedoval in pojasnjeval pesmi, jih je ustregel in ustvarilo se je posebno vzdružje. Posebno sklepni del poldrugo uro trajajočega koncerta je res održal napovedi: glasba je privlačen rezultat pisane mesešnice, Carlou D in skupina jo odlično interpretira, pri čemer izstopa predvsem karizmatičen leader kot dober kitarist in izjemnen vokalist. Koncert iz niza poletnih prireditiv, ki jih prireja tržaška občina, ni priklical veliko gledalcev, kar je škoda, ker je Carlou D – ne glede na njegovo izpostavljanje vere, pri čemer pa je spoštljiv do drugače mislečih – nedvomno izredno zanimiv predstavnik sodobne afriške glasbe. (bip)

OPENSKO DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO - Strokovna ekskurzija

Pedagoški delavci so si ogledali Ljubljansko barje, grad Bistra in Vrhniko

Opensko didaktično ravnateljstvo je organiziralo v sodelovanju z višjo pedagoško svetovalko prof. Andrejo Duhovnik Antoni strokovno ekskurzijo. Pedagoški delavci smo se 29. junija popeljali na Ljubljansko barje, na grad Bistra in na Vrhniko.

Ljubljansko barje je mokrotarna ravnica, ki se razprostira jugozahodno od Ljubljane in meri približno 180 kvadratnih kilometrov. Na obrobju so večja naselja - Vrhnik, Borovnica, Brezovica, Podpeč, Lavrica, Škofljica in Ig. Najprej smo si v Podpeči ogledali kamnolom Mineral, ki je obratoval že v času Rimljancev. Kamen so uporabljali v večini najboljših arhitekturnih stvaritev v Ljubljani in Sloveniji. Danes je Mineral družba z dolgoljeto tradicijo v pridobivanju, predelavi, montaži in prodaji naravnega kamna in zaposluje približno 100 delavcev. Iz Podpeči smo se popeljali v Črno vas, kjer nas je v cerkvi sv. Mihaela sprejel župnik Edi Strouhal. Cerkev je bila zgrajena v obdobju 1937-38 na pobudo trnovskega župnika Frana Saleškega Finžgarja in Plečnikovega nečaka, kateheta Karla Matkoviča po načrtih slovitega arhitekta Jožeta Plečnika. Zaradi močvirnatih stalj cer-

kev na pilotih, do cerkvene ladje v prvem nadstropju vodi dostop v obliki mostu.

Po kosiču smo obiskali Tehniški muzej Slovenije v Bistri, ki je bil ustanovljen leta 1951 in oktobra 1953. leta odprt za javnost. Po ogledu vseh oddelkov - od gozdarskega do lovskega, ribiškega, tiskarskega - smo si v parku ogledali zgodovinsko gledališko predstavo Količarji z Veličkega jezera. Igraliči društva Fran Govekar Ig so nam prikazali nekaj odlomkov iz življenja količarjev, po Jalenovi povesti Bobri.

Na Vrhniku nas je na Klancu sprejel vodič, ki nam je povedal, da se je po požaru, ki je uničil »klanc siromakov«, Cankarjeva družina selila po Vrhniku. Ob stoletnici pisateljevega rojstva so rojaki označili hiše, v katerih so stanovali, s posebnimi tablami, ki jih imenujejo Cankarjeva obeležja.

Vsi udeleženci izleta se prisrčno zahvaljujemo gospes Andreji Duhovnik, Zavodu RS za šolstvo in Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki so nam omogočili izvedbo prijetne in zanimive strokovne ekskurzije.

Bruna Visintin

Utrinek z ekskurzije

OLGA TAVČAR

ZAHODNI KRAS - Pobuda župnije Kriški oratorij tudi letos zelo dobro uspel

Letošnji oratorij kriške župnije je bil močen vrtinec prijateljstva (in sodelovanja) bodisi za naše male udeležence, kot za župnijo. Vse je bilo dobro organizirano: sredi jutra nas je čakala sladka malica, domača župljanka nam je nečakomku kuhala izvrstna kosa, poleg tega pa so se lahko otroci še malo posladkali s popoldansko malico. Sveda sestavina našega oratorija ni bila le hrana, ampak tudi razne dejavnosti v Slomškovem domu.

Bili smo gostje domačinke Anice Pahor, ki nam je prikazala svoje izdelke, in kmečkega turizma Milič v Zagradcu. Čez teden nas je spremjal prav poseben prijatelj, to je naš bazen. V njem smo preživeli cele popoldneve, ko nas je osvežil pod močnim soncem in nam nudil oddih. Pri oratoriju nas je letos sodelovalo kar enajst animatorjev, petnajst je bilo otrok, in sveda organizator, kriški župnik Maks Suard, ki je zaslužen za uspeh pobude.

Caterina Cossutta

nec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2, Boljunc - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2 - 040 764441.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 27. julija 2012

SERGIJ

Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.39 - Dolžina dneva 14.56 - Luna vzide ob 15.17 in zatone ob 24.48

Jutri, SOBOTA, 28. julija 2012

ZMAGO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,8 stopinje C, zračni tlak 1015,1 mb ustaljen, vlagi 76-odstotna, veter 2 km na uro, severo-zahodnik, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 23,9 stopinje C.

Lekarne

**Od ponedeljka, 23.,
do sobote, 28. julija 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Bolju-

Loterija

26. julija 2012

Bari	79	51	83	26	63
Cagliari	20	81	42	18	4
Firenze	70	77	40	50	65
Genova	49	34	70	24	66
Milan	43	45	80	8	47
Neapelj	29	11	6	37	31
Palermo	36	16	72	27	46
Rim	30	62	54	29	67
Turin	36	38	90	56	35
Benetke	30	27	21	61	20
Nazionale	51	72	28	77	36

Super Enalotto Št. 89

11	18	30	59	76	77	jolly5
Nagradsni sklad						1.940.530,71 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						16.955.871,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
11 dobitnikov s 5 točkami						26.461,79 €
802 dobitnikov s 4 točkami						374,38 €
32.258 dobitnikov s 3 točkami						18,33 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
2 dobitnika s 4 točkami	37.438,00 €
183 dobitnikov s 3 točkami	1.833,00 €
3.417 dobitnikov z 2 točkami	100,00 €
19.420 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
39.641 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

EDVINU za 50. rojstni dan!
Kratko naše je voščilo, samo da bi se izpolnilo! Brez težav in brez trpljenja dnevi twojega življenja naj potekajo lepo in tudi za nas to sreča bo. Atenka, David, Ester in vsi, ki te imamo radi.

Izleti

KRUT obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko počitnikovanje z vključenim prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje v termah Radenci od 26. avgusta do 5. septembra. Informacije in prijave: Ul. Cicerone 8/b do ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure na tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRUT obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko letovanje na otoku Rab od 8. do 15. septembra. Informacije in prijave: Ul. Cicerone 8/b, do ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure na tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA prireja od 27. septembra do 4. oktobra izlet »Balkanski krog«: Sežana, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Niš, Skopje, Ohrid, Tirana, Drač, Budva in Sarajevo ter povratek. Tel. št.: 0386-31372632 (Metka).

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Biancaneve e il cacciatore«.

ARISTON - Poletna arena: 21.15 »Albert Nobbs«.

CINECITY - 16.30, 20.00, 22.15 »Contraband«; 16.20, 19.05, 21.50 »Amazing Spider-Man«; 18.25, 21.10 »Amazing Spider-Man 3D«; 16.30 »Lorax - Il guardiano della foresta«; 16.30, 18.20, 19.15, 21.00, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; 16.30 »Freerunner - Corri o muori«; 16.40, 20.00, 22.15 »La leggenda del cacciatore di vampiri 3D«; 16.30, 20.00, 22.10 »Bed time«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 18.00, 20.00, 22.00 »Cena tra amici«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »I colori della passione«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Un anno da leoni«; 16.30 »Lorax - Il guardiano della foresta«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.20, 16.10, 17.30, 18.20 »Ledena doba 4 3D (sinhro.)«; 15.10, 17.20, 19.30 »Ledena doba 4 (sinhro.)«; 20.30, 23.20 »Neverjetni Spider Man 3D«; 16.20, 18.20 »Mrha«; 16.20, 18.30, 20.40, 23.00 »Ledena doba 4«; 17.10, 20.20, 23.30 »Vzpon viteza teme«; 21.40, 23.50 »Na varnem«; 20.50, 23.10 »Ted«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »La talpa«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Contraband«; Dvorana 2: 16.20, 20.15, 22.15 »La leggenda del cacciatore di vampiri«; Dvorana 3: 18.00 »Il cammino per Santiago«; Dvorana 4: 16.20, 19.50, 22.00 »The amazing Spider-Man«; 18.30 »Il dittatore«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; 20.00 »Cena tra amici«; Dvorana 3: 21.00 »The Am-

DRUŠTEV obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob

NAŠ POGOVOR - Profesor italijanske glasbe Roberto Vecchioni

Kakovostna pesem kot državljanska dolžnost

Že štirideset let na italijanski sceni - Prejšnji teden nastopil v Kopru

Profesor italijanske glasbe Roberto Vecchioni je vzporedno z uspešno glasbeno kariero poučeval klasične jezike na višjih šolah in svojo razgledanost preko svojih pesmi rad posreduje poslušalcem. Nov vrhunc kariere je dosegel lani v San Remu, ko je osvojil glasbeni festival s pesmijo *Chiamami ancora amore*. Z milanskim kantavtorjem smo se pogovorili po sobotnem koprskem koncertu, kjer smo ga videli posebno motiviranega. Takoj nam je pojasnil: »Minilo je že nekaj časa od zadnjega koncerta, tako da sem komaj pričakoval sobotni nastop v živo. Obenem že vrsto let nisem bil na tem koncu, tako v Kopru kot v Trstu. Sam obožujem kontakt z občinstvom, zlasti takrat, in to nedvomno velja za koprski koncert, ko so gledalci tako topli. Mislim, da je tudi kraj prispeval svoje, saj smo moralni koncert premakniti pod strukturo, kjer so bili gledalci stisnjeni in verjetno je bil občutek topline še večji. Jaz, moji spremjevalci in gledalci smo se potukili kot neka enota.«

Vaše dobro počutje se je zaznamo med samim koncertom, saj ste stalno iskal kontakt in dialog z gledalci.

Nedvomno. Koncert ni samo prepevanje pesmi, ne moreš se omejiti zgolj na to: med koncertom pripoveduješ o sebi, o življenju. Če želiš govoriti občinstvu o pomembnih stvareh, a tudi o neumnostih, lahko pritegneš njihovo pozornost le v primeru, da so soudeleženi, da so aktivni. Ob tem je še nekaj pomembno: na koncertu ne smeš biti žaliv do nikogar. Seveda o določenih stvareh imaš svoje mnenje in to mnenje tudi izraziš, z jasnimi in resnimi besedami, ampak tudi na šaljiv način. Vendar nikoli ne smeš preko določenih meja.

Med koncertom je prišlo prav do tega nihanja med zelo resnimi izjavami in celo pripovedovanjem šale.

Mislim, da je to normalno. Vsakdo v življenu gleda tako komedije kot filme Akire Kurozawa. V življenu ne moreš biti stalno in izključno resen. Moraš se pomikati v vse smeri. Moraš se prepustiti tako smehu kot joku, obe komponenti sta bistvenega pomena v življenu. Če bi se prepustil le eni od dveh, bi bil kot človek nujno omejen.

Posebno pozornost ste namenili svojim »resnejšim«, bolj introspektivnim uspešnicam.

Po resnici, če koprski koncert primerjam z zadnjo turnejo po gledališčih, bi rekel prej obratno, da je bil ta koncert veliko bolj »ležeren«, bolj dinamičen. Za turnejo po gledališčih sem izbral seznam pesmi, ki je bil usmerjen v smer uspešnic z zahtevnejšim besedilom, saj je gledališče temu primernejši kraj kot mestni trg. Poletni koncerti morajo vsekakor biti bolj živahni, saj te tudi toplo obdobje sili k bolj veselemu vzdušju. V Kopru sem zapel kar nekaj pesmi s hitrejšim tempom.

Vrniva se k enemu izmed najbolj pomembnih trenutkov vaše več kot štiridesetletne poti: lanski glasbeni festival v San Remu. Odločili ste se, da se na njem predstavite z zelo zahtevnim in globokim besedilom. Šlo je za tveganjo potezo, ki se je v resnici še kako obrestovala. Verjetno v zadnjem desetletju v San Remu ni bilo tako čiste zmage kot je bila vaša, saj ste prepričali tako kritike kot občinstvo.

Verjetno je bilo res tako. Ampak prav tako sem prepričan, da je nekdo le moral zarezati v ledino in se predstaviti na San Remu s pesmijo, ki ne bi bila tipično sanremska. Naneslo je tako, da sem bil ravno jaz ta pobudnik. K temu je veliko prispevala pesem, saj sem takoj začutil, da gre za besedilo in glasbo, ki ti leže k srcu in lahko spodbudi razmišljanje posameznika. Tudi zdodovinsko obdobje je bilo pravo za petje o tako zahtevnih tematikah, saj je bila lani med drugim 150-letnica nastanka Italije. Kot Benigni na drugem področju, tako sem želel jaz ta pomembni trenutek naše zgodovine ovrednotiti na sanremskem odru.

Roberto Vecchioni
je lani nastopil
na tržaški podelitevi
nagrad Luchetta

KROMA

Paradoks je morda v tem, da ste s svojo pesmijo verjetno že bolj evidentirali puhla besedila ostalih pesmi. Je to posledica slabega stanja, v katerem se je znašla italijanska avtorska glasba?

Jaz ne bi bil tak pesimist. Ne moremo primerjati moje generacije s sedanjo. Svet se je popolnoma spremenil. Zdaj je ritem življenja veliko hitrejši, smo v obdobju interneta in novih komunikacijskih sredstev. Če nekdo želi pošiljati sporočila mladim ne bom trdil, da se mora prilagoditi njihovemu stilu življenja, ampak mora biti zmožen pritegniti njihovo pozornost. Navsezadnje, ni tako pomemben način pošiljanja sporočila, pomembno je, da mlaude sporočilo doseže.

Torej glasba, ki se nekako prilaga družbi.

Tako mora biti. Gotovo to pravilo velja za 20. stoletje. Avtorska pesem se je vedno prilagajala družbi in ji omogočila, da je rasla in bila tudi izraz obdobja, v katerem je nastala. Pomagala je tudi pri združevanju ljudstev in jih učila jezik. Pesem Papaveri e papere, ali še prej neapeljske pesmi, so bile izraz obdobja, v katerem so nastajale, in v teh uspešni-

cah resnično vidimo odraz takratne družbe in miselnosti Italijanov.

Francesco Guccini stalno zatrjuje, da vam zavida pesem Luci a San Siro. Najbrž tudi vi zavidate komu kako uspešnico.

Vsekakor. Koliko stvari bi želel napisati! Marsikatero misel in poezijo bi rad ukradel Bertolt Brechta, a tudi od samega Francesca Guccinija bi si z veseljem sposodil marsikatero pesem, saj je napisal res ogromno vrhunskih del. On nedvomno sodi v zgodovino avtorske glasbe.

Je med mladimi kdo, ki bi lahko sledil poti, ki jo je začrtala vaša generacija italijanskih kantavtorjev?

Sedanje generacije se enostavno ne da primerjati z našo. Ne v literaturi ne v glasbi. Mislim, da so nekateri mladi odlični izvajalci, zlasti tisti, ki se pri svojih glasbenih izbirah ne pustijo pogojevati od glasbenega trga. Dobi se take, ki vedo, da je kakovostna pesem tudi državljanska in čustvena dolžnost, ki lahko prispeva k boljšemu svetu. In ni nujno, da so besedila tako zahtevna kot so lahko tista moje generacije.

Iztok Furlanič

Umrla nemška igralka Susanne Lothar

V sredo je v 52. letu starosti umrla Susanne Lothar, ena izmed najbolj priljubljenih in priznanih nemških filmskih in gledaliških igralk. Lotharjeva je veljala za muzo avstrijskega režiserja Michaela Hanekeja. Ves je obelodanil ovetnik njene družine, ni pa že želel navesti kraja in vzroka njene smrti.

Lotharjeva je zaigrala je v Hanekejevih filmih »Funny Games« (Nenavadne igre, 1997) in Beli trak (2009), za katerega je Haneke prejel zlato palmo. A tudi v filmu Učiteljica klavirja (2001), ki ga je Haneke posnel po romanu Nobelove nagrake Elfriede Jelinek.

»Gledališki in filmski svet v prihodnje ne bo več vedel, komu zaupati razcepljene, drzne in neskončno ranljive vloge, ki živijo na robu,« piše na spletni strani tednika Der Spiegel.

V filmu Bralec, ki ga je po romanu Bernharda Schlinka posnel režiser Stephen Daldry, je zaigrala ob boku oskarjeve Kate Winslet in Ralphi Fiennesa. Na velikem platu in televizijskih zaslonih je utelesila več kot 70 vlog. Njena zadnja večja vloga je bila v britanski ekranizaciji Tolstojeve Ane Karenine, v kateri je zaigrala s Keironom Knightley in Judeom Lawom. V kinematografu naj bi film prišel jeseni. Lotharjeva je bila rojena 15. novembra leta 1960 v Hamburgu igralcem Hannsu Lotharju in Ingrid Andre. Poročena je bila z leta 2007 premulinom Ulrichom Mühejem, ki je zaigral v filmu Življenje drugih, prejemnikom tujejezičnega oskarja

Bi pozirale nage slikarki Fridi Kahlo v čast?

Mehiški Muzej potujoče umetnosti (Museo del Arte Intinerante - ITIMA) poziva ženske sodelovanju v projektu, v sklopu katerega bodo v počastitev mehiške umeštice Fridie Kahlo njihova telesa poslikali z umetničinimi podobami. Pripravljenost na sodelovanje je že izrazilo 100 Mehiciščank. Po besedah ustanovitelja muzeja Fernanda Moralesa de la Cruza želijo z omenjeno akcijo po vsem svetu opozoriti na enakopravnost žensk.

Muzej ITIMA ne razpolaga z nepremičnino, njegove razstave so na ogled na ulicah in trgih ter pred zanimivimi kulissami. Do 106. obletnice umetničnega rojstva, ki bo 6. julija prihodnje leto, želi razstavo pripraviti v kar največ mestih po svetu in sicer s pomočjo golih teles tamkajšnjih žensk. (STA)

KNJIŽEVNOST - Novost na policah

Kratke zgodbe Rdeča pošast

Šabčeve črtice kot »pankovska proza«

Ko vzameš v roko neko knjigo, jo naključno odpriš in prebereš »In ti prašiči niso zafurali serije, zabejali so tovarno, tisto, ki je delovala v socializmu in še prej. Pokradli so jo. Sami so si krojili zakone. Banda lopovska,« te v trenutku sune v drobovje in si rečeš: To je to! In brškaš naprej, in grebeš po stavkih, ki so stesani kot s sekiro in zato tako prekle resnični, da si pritegneš: danes potrebujemo takih knjig!

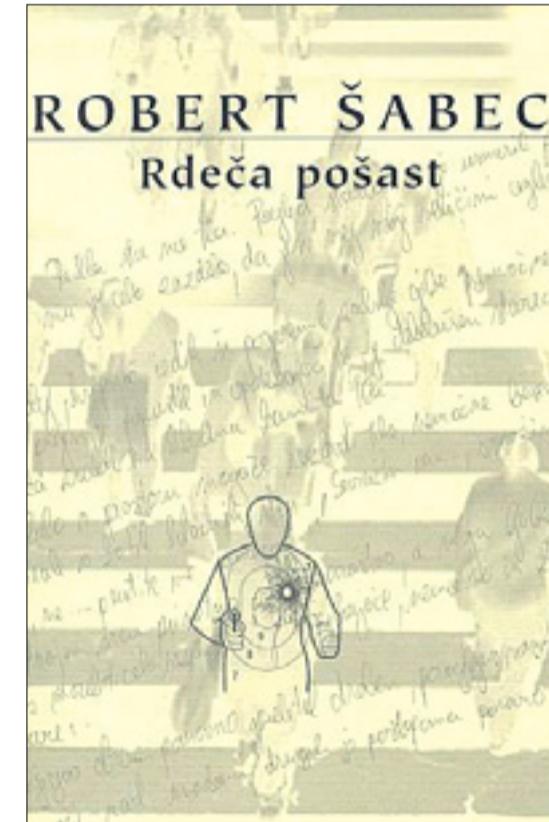
Prvenec Roberta Šabca, zbirka črtic in kratkih novel, ki je izšla pri ljubljanski KUD Apokalipsa s pomemljivim naslovom Rdeča pošast, je pomembna knjiga na obzoru sodobne slovenske literature, saj vrača našo prozo v okvire, ki so ji bili vedno pisani na kožo, obenem pa jo nadgrajuje z duhom časa, v katerem se vrednote spreminjajo in jih zato mnogi ne prepoznavajo več za svoje. A nikakor ne gre za pisanje, zazrato v preteklost. Šabčeve črtice so še kako uzenljene v današnji čas, saj vsaka naniza en problem, ki tare in večkrat sramoti našo družbo ter jo potiska v moralni srednji vek. Tako imamo tu zapise o izprijenosti modernega tajkunstva, izgubi službe in neizprosnem drsenju navzdol, o tujski legiji, izbrisanih, pranju možganov, kralju Matjažu, ki je izgubil svojo bitko, problematiki tovarn (torej še obstajajo ...) s svojimi od Marxa dalje nerešenimi dilemami dehumanizacije tekočega traku, in še bil lahko našteval.

Takega pisanja nismo več vajeni, kot da bi danes nekdo ustvaril nekakšnega novodobnega hlapca Jerneja in njegovo zmanjšano pravico ter predvsem njegovo napačno razumljeno ideologijo. Nikoli ne bom pozabil, kako je pred leti moj licejski profesor slovensčine razlagal, da je Cankarjeva znamenita povest v literaturo prestavljen Marxov in Engelsov Manifest. Kje pa! Gre za očarljivo knjigo očarljivega pisatelja, ki predstavlja spontan in iracionalen upor obupanega in razočaranega človeka, ki je že vnaprej obsojen na propad. Menda Marx ne razлага tega ... A ideja, ki se je razbohotila iz isker, ki so se dvignile, potem ko je ogenj požr al nešrečnega hlapca, je ostala. Zato ni niti Šabčeva knjiga moderni Marxov in Engelsov Manifest, kljub temu, da je konec naslovne kratke povesti Rdeča pošast idejno presenetljivo podoben Jernejevu samouničenju, ko se tornjakar požene v polno dvoranu odišavljenih tajkunov ter pogubi sebe in vso nagrmadeno osat. Kot nekakšno upanje v dokončno sestovno eksplozijo.

Zato je Šabčeva knjiga popolna v nepopolnosti z dletom izklesanih osebnih ideoloških zmed, ki so se ustvarile v medlosti današnjega časa, ko se skuša pošten človek spomniti, kaj ideologija sploh je in čemu služi. Pa Šabčev prvenec sploh ni nostalgičen. Enostavno zaobjema ves spekter družbenega nezadovoljstva sedanjih dni. Če pa nostalgija pomeni željo po času, ko smo vsaj znali besneti, potem pa: živijo nostalgija!

Šabec skuša vsak problem v posameznih drobcih knjige univerzalizirati. Tako se denimo v črtici Neznani vojak, v kateri nam skuša prikazati problematiko tujiske legije, ki jo dobro pozna, saj je svoj čas objavil odmeven pogovor s slovenskim vojaškim plačancem, poistoveti z legionarjem in napovedati razmišlja globalno. Tako piše: »Vse bolj je spoznal, da se na razne načine poskušajo kriminalizirati tisti, ki se borijo proti bedi in izkorisčanju. Vse več odločanja o resnih stvareh, kot so bile vojne napovedi, je bilo podvrženo interesom velikih mednarodnih korporacij in marionetnih vlad. Odkrivljal je metode, s katerimi ljudi tretjega sveta porivajo v revčino in bedo.« Katarze seveda ni, saj se legionarjevo življenje konča pod svinčenkami, a nadležen utrinek nam ostaja in dreza po možganih in morda bo nekega dne nekaj od tega tudi ostalo.

Sicer pa, kaj bralci pravzaprav zahtevamo od knjige? Eno misel, droben namig, iskrico, ki nas rahlo šegeta na rob misli. Da je nam vzgib zavesti, nek občutek.

In najpomembnejši in najsirovitejši je občutek prostora in časa. S temi pa nas Rdeča pošast Roberta Šabca bogato zalaže. Zato ni napak, da omenimo, kdo avtor sploh je. Šabec spada v okvir intelektualnih eklektikov s čisto samosvojo ideologijo nujnosti socialnega idealizma in analize časa, ki odhaja. Ker le s poznavanjem zakonitosti preteklosti lahko razumeamo moralno zbegano današnjih dni. Ni naključno, da je Šabec soavtor scenarija večkrat nagrjenega dokumentarca o idrijski pank skupini Kuzle. Tudi tam sega v preteklost, da bi oživel idejo boja proti času brez vrednot, etike brez razmisleka, torej etike brez etike.

Zato bi lahko Šabčev prvenec označili za kultivirano pankovsko prozo kot nadgradnjo klasičnega Zolajevega naturalizma, kjer se vse začne in predvsem konča v beznici, rudniku, zaporu, temnem domu ali bedni ulici ... Njegovo je nasilno, a obenem občutljivo proletarsko pisanje, polno ogorčenja, a tudi upanja in vere v prihodnost, kot da bi hotel spraviti na papir kakve presunljive televizijske socialne reportaze in jih nadgraditi z literarnim pristopom, ki je avtorju vsekakor uspel. (dj)

FILM - V Rimu predstavili spored letosnjega beneškega filmskega festivala

Za zlatega leva se bo letos potegovalo 18 celovečercev

V tekmovalem delu tudi Terence Malick, Briana De Palma in Bellocchiov film o Eluani

Križa, seveda gospodarska, a tudi moralna. Fundamentalizem, naj si bo verski kot politični, in nestrpnost, ki sta tudi zaradi krize posebno aktualna. To so osrednje tematike 69. beneške Mostre, ki so jo včeraj predstavili v Rimu.

Filmski festival, ki bo na sporednu na beneškem Lidu od 29. avgusta do 8. septembra, bo gostil skoraj sto filmov: več kot polovica bo predstavljena v osrednjem sporednu, tretjino vseh filmov pa je režirala ženska roka. Za zlatega leva se bo potegovalo osemnajst celovečercev. Sedemnajst so jih napovedali že včeraj, naslov osemnajstega filma pa je še presenečenje, ki ga bodo razkrili v prihodnjih dneh.

V Benetke bo po lanskem izrednem uspehu v Cannesu prvič prišel ameriški režiser Terence Malick z delom *To the wonder*. Zmagovalec lanske zlate palme pa se najbrž ne bo pokazal medijem in občinstvu, kot pač počenja že celo vrsto let. Ob Malicku bodo osrednji sklop sestavljal dela Briana De Palme (*Passion*), Kim Ki-duka (*Pieta*), starega prijatelja beneške Mostre, Takeshiji Kitana (*Outrage Beyond*), avstrijskega režisera Ulricha Seidla (*Paradise Glaube*), ruskega avtorja Kirilla Serebrenikova (*Izmena*), filipinskega režisera Brillanteja Mendoze (*Sinapupunan*), francoskega avtorja Xaviera Giannoliya (*Superstar*) in portugalske režiserve Harmony Korine (*Spring Breakers*).

Italijo bodo v osrednjem sklopu zastopali trije avtorji, Francesca Comencini s filmom *Un giorno speciale*, Daniele Cipri z delom *E' stato il figlio* in Marco Bellocchio s celovečerjem *La bella addormentata*.

Beneška Mesta, na kateri letos ne bo niti enega filma iz držav območja bivše Jugoslavije, bo gostila tudi delček Trsta in naše dežele. Ob Bellocchiov zgodbji, ki se navezuje na primer Eluane Englaro in jo je stvara italijanskega avtorskega filma (ob številnih polemikah) posnel s pomočjo filmske komisije Furlanije Juliske - krajin, bo Trst na Lidu zastopal tudi Paolo Rumiz. Novinar je namreč protagonist enega od dokumentarcev, ki bodo zaživeli znotraj Dnevnov avtorjev (*Giorname degli autori*) in ki pričoveduje o reki Pad - Il risveglio del fiume.

Sicer pa se letosnji beneški filmski festival ponaša še s celo vrsto priznanih imen. Izven tekmovalnega sporeda bodo predstavili dokumentarec Spikeja Leeja Bad 25, ki ga je ameriški avtor posvetil petindvajseti obletnici izida istoimenske plošče Michaela Jacksona. Med glasbe-

Paolo Baratta in Alberto Barbera na včerajšnji predstavitvi
ANS

nimi dokumentarci pa gre omeniti delo Jonathana Demmeja, Enzo Avitable music life in dokumentarec *Finestre rotte*, v katerem Stefano Pistolini pripoveduje o Francescu De Gregoriju.

Letosnjo 69. Mostro označuje tudi povratak umetniškega vodje Alberta Barbera, ki se po dvanajstih letih spet vrača za krmilo najstarejšega svetovnega filmskega festivala. Odprtje desetdnevnega sporeda so prireditelji zaupali indijski režiserki Miri Nair, zaključek pa francoškemu filmaři Jean-Pierre Amerisu, v čigra filmu nastopa tudi Gerard Depardieu.

Osrednja dama otvoritvene in končne slovesnosti bo 32-letna igralka poljskega rodu Kasia Smutniak. Najstarejši gost festivala pa portugalski avtor Manoel De Oliveira, ki je kljub dejству, da je že dopolnil 103 leta, že zagotovil svojo prisotnost v Laguni.

Med zanimivostmi letosnje izvedbe sta tudi kratkometržec, ki ga je posnel nepalski režiser, in celovečerčec ženske avtorice iz Saudske Arabije. Kot je včeraj kar nekajkrat podčrtal Alberto Barbera, si festival želi, da bi ob že priznanih režiserjih ponudil vpogled tudi v novo, še nepoznano filmsko produkcijo.

Pri beneškem Biennalu pa si tudi prizadevajo, da bi v doglednem času primerno obnovili festivalske prostore. Tako bodo letos končno prekrili veliko luknjo, ki so jo izkopali pred štirimi leti, ko so načrtovali novo filmsko palačo, ki pa je naposled še niso zgradili, ker so med izkopavanjem našli azbest.

Kot je včeraj povedal predsednik Biennala Paolo Baratta, pa so si zato zamislili virtualno filmsko dvorano, ki bo na sple-

tu omogočila, da si petsto gledalcev (vsaka karta bo stala 4 evre), ogleda film, ki ga bodo istočasno predvajali na Lidu. (Iga)

ZBOROVSKO PETJE - Mednarodno tekmovanje v Torinu

18. Europa cantat

Med preko štiri tisoč pevci tudi člani tržaškega zobra Jacobus Gallus - Na sporedu 111 koncertov

Enainštirideset tematskih ateljejev, ki bodo obravnavali skoraj vse zvrsti zborovskega petja, preko 4.000 sodelujočih pevcev iz 42 držav, 111 koncertov, ki bodo popoldne, zvečer in v nočnih urah ustvarili vzdružje prave prestolnice zborovske glasbe: to so nekatere od številki 18. mednarodnega festivala Europa Cantat, ki bo od danes do 5. avgusta v Torinu.

Italija bo prvič gostila dogodek, ki se od leta 1961, v duhu povezovanja ljubiteljev petja najrazličnejših narodnosti, obnavlja vsaka tri leta. Evropska zborovska federacija je namreč spreljala kandidaturo in projekt italijanskega zborovskega združenja Feniarco; kot je poudaril njegov predsednik in sedanji predsednik Europa Cantat Sante Fornasier, je dogodek iz več vidikov izjemna priložnost, ki so jo italijanski pevci razumeli; množični odziv je že rekord v zgodovini festivala, saj se je prijavilo okrog 1.200

pevcev z državnega teritorija, med katere im je deset skupin iz dežele Furlanije Julijske krajine. Prisotni bodo tudi člani zobra Jacobus Gallus, ki bodo nastopili 29. julija na konservatoriju Verdi v kombinaciji s finskim zborom in z domačini zobra Torino Vocalensemble. Iz Slovenije prihajajo posamezni pevci in nekatere skupine, a tudi pomočnica direktorja za zbor v Slovenski filharmoniji Martina Bačić, ki bo docentka ateljeja za izvedbo skladbe Stabat Mater Michaela Haydna.

V ateljejih in koncertnih programih so zastopane vse vrzti: gregorijansko petje, mojstrovine renesančne in baročne dobe, pripredbe ljudske glasbe, črnska duhovna tradicija, jazz in pop, sodobna glasba (tudi s sedmimi prizvedbenimi skladbi, ki so nastale po naročilu festivala). Med glavnimi dogodki bosta celodnevna »selitev« festivala v prelep okvir palače in vrtov kraljeve rezidence Venaria Reale ter koncert v dvorani Lingotta, kjer bodo

zdržani državni mladinski zbori iz Italije, Švice in Islandije ter orkester RAI izvedli skladbo Le Laudi Hermanna Suterja po besedilu sv. Frančiška. Posebno zanimivi bodo tudi vokalna sonorizacija nekaterih nemih filmov iz arhiva italijanskega filmskega muzeja s sedežem v znamenitem stolpu Mole Antonelliana, izvedba Vivaldijeve skladbe Gloria pod vodstvom prizanega glasbenika in raziskovalca opusa beneškega skladatelja Federica Marie Sardellijs, kot tudi Händlov Dettingen Te Deum pod takirko Philippa Marie Bressana.

Starostni razpon udeležencev bo zelo širok, saj bodo sodelovali otroci, ki jih posebni ateljeji uvajajo v lepoto zborovskega petja, najstniki, predvsem pa mlađi in izkušeni pevci: na različnih nivojih, za popolno raziskovanje zborovskega vesolja, v katerem bo vsak našel svojo idealno razsežnost.

ROP

SEDMA UMETNOST - Prestižna nagrada

Film Io sono Li se poteguje za evropsko nagrado lux

Italijanska drama *Io sono Li* (Ime mi je Li) režisera Andrea Segreja se bo potegovala za filmsko nagrado lux, ki jo je Evropski parlament ustanovil leta 2007 v podporo evropski filmski industriji. Lep, poetičen film pričuje zgodbo, ki se odvija med kanali Chioggie; zgodbo o prijateljstvu med ribičem Bepijem (Rađe Šerbedžija) in kitajsko krčmarico Shun Li (Zhao Tao).

Ostala finalista sta koprodukcijska filma Csak a szel (Samo veter) režisera Benca Fliegaufa in Tabu režisera Miguela Gomesa. Izbrane filme bodo predvajali tudi na Beneškem festivalu, kjer so sicer Segrejev film lani že zavrteli v nizu Dnevi avtorjev.

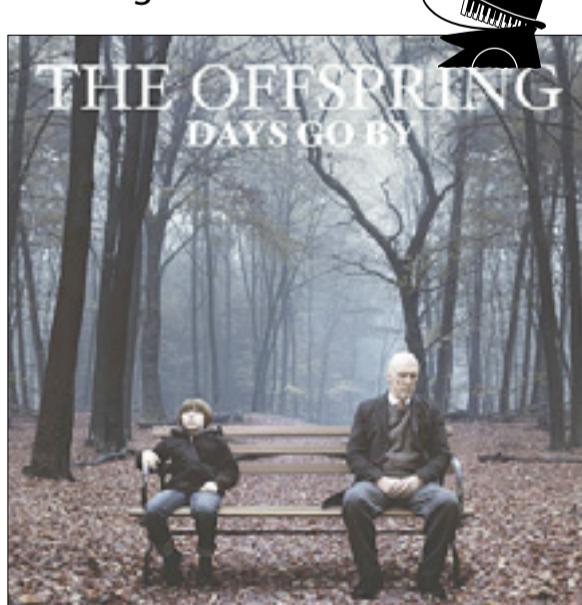
Nagrada, vredna približno 90.000 evrov, vključuje podnaslavljanie filma v 23 uradnih jezikih Evropske unije,

vkločno s prilagoditvijo za slepe ali slušno prizadete gledalce, ter izdelavo 35-milimetrskih kopij ali digitalnih kino paketov za vsako državo članico.

Zmagovalnemu filmu bodo nagrado podelili 21. novembra med plenarnim zasedanjem v Strasbourg, izbrane filme pa bodo med 16. oktobrom in 20. novembrom v okviru Dnevov evropskega filma lux predvajali v vseh državah članicah EU.

Na ves glas

Days Go By

The Offspring

Pop-punk

Columbia Records, 2012

Ocenje: 4

Ron Welty, bivši bobnar skupine The Offspring je ocenil, da je leta 2003 zarpustil bend in se raje osredotočil na drug glasbeni projekt, se ni motil. Sound zasedbe je že takrat nevarno nihal, danes pa ga enostavno ni več. Plošča kot so Smash in Ixnay on the Hombre so da-

nes prividi, Americana je bil že nekoliko bolj komercialno usmerjen album, a še vedno originalen in poskočen. Televizijski kanal Mtv je takrat bend predstavil celemu svetu in v bistvu pripomogel k izrednemu slovesu, ki ga skupina ima še danes. To pa je bilo daljnega leta 1998, od takrat je mimo skoraj petnajst let, sound kalifornijskega benda pa je neizogibno padal in danes pristal na dnu pop-panka z zadnjim glasbenim izdelkom Days Go By.

Pozna se, da je pri snemanju bendu »priskočil na posoč« glasbeni producent Bob Rock, ki je v glasbenem svetu med drugim znan po tem, da je znatno pripomogel k omilitvi glasbenega stila skupin, kot so Metallica in Motley Crue ... Pevcu in kitaristi Dexterju Hollandu, kitaristi Noodlesu in basistu Gregu Krieselu sta se pridružila še bobnar Pete Parada in tretji kitarist Todd Morse.

Plošča Days Go By, ki je izšla konec prejšnjega meseca, sestavlja dvanajst komadov za malo več kot štirideset minut glasbe. Prvi na vrsti je eden izmed redkih zadovoljivih komadov plošče The Future Is Now, pesem v tipičnem Offspring-stilu.

Podobna prvi je tudi naslednja Secrets from the Underground, medtem ko se s singlom, ki daje ime plošči, Days Go By, sound spremeni v banalen pop-punk. Ravno tako veja za komada Turning Into You in Hurting as One. Drugi singl Cruising California (Bumpin' in My Trunk) poslušalca spravi v zadrgo ... pop-rok komad, s tu pa tam celo disco ritmi, neverjetno!

All I Have Left is You je prva balada plošče, tako za njo pa je na vrsti hip-hop (!?) pesem OC Guns. Zadnji komadi albuma so dokaz, da želijo Noodles in ostali ohraniti dostojevanje, čeprav je stvar vse prej kot enostavna. Pesmi Dirty Magic se pozna, da je bila prisotna že v drugem albumu Ignition, zaključni Dividing By Zero in Slim Pickens Does The Right Thing and Rides the Bomb to Hell pa sta prijetna pank-rok komada, ki pa plošče ne rešita pred globoko negativno oceno ...

Rajko Dolhar
rajko84@hotmail.com

DOBERDOB - Na občini zavrnili preliminarni načrt podjetja Italferr

Hitre železnice nočejo, Sabličé bi povsem uničila

Preveliko neznanko predstavljajo predori, velika gradbišča in učinek na okolje

Doberdobska občina nasprotuje gradnji hitri železnice in vrtanju predorov pod Krasom, zato ni izdala soglasja preliminarnemu načrtu za visokohitrostno železniško povezavo med Benetkami in Trstom, ki ga je izdelalo podjetje Italferr. Proti hitri železnici so se soglasno izrekli med sredinem razširjenim zasedanjem

občinskega odbora, ki sta se ga poleg župana Paola Vizintina in vseh odbornikov udeležila načelnika svetniških skupin Slovenske skupnosti Dario Bertinazzi in Občinske enotnosti Fabio Vizintin.

»Glede sklepa smo dosegli popolno soglasje, sploh sta načelnika obeh svetniških skupin Bertinazzi in Vizintin aktivno

sodelovala pri sooblikovanju tega pomembnega dokumenta. V prihodnjih dneh bomo sklep odpolali deželi, ki bo zbrala mnenja vseh soudeleženih občinskih uprav ter na njihovi podlagi izoblikovala svoje mnenje in ga poslala medministrskem odboru CIPE,« pravi Vizintin in opozarja, da je ravno odbor CIPE pred leti zavrnil prvi načrt za hitro železnicu, podobna usoda pa naj bi po mnenju doberdobskega župana doletela tudi novi načrt, saj se glede vrtanj predorov pod Krasom ne došti razlike od svojega predhodnika. »Prepričani smo, da ni nikakor opravičljiva nesmotrna poraba ogromnih vsot denarja za načrtovanje hitre železnice, za kar bo šlo okrog 50 milijonov evrov. Bolje bi bilo, ko bi denar vložili v ustvarjanje novih delovnih mest,« podpira Vizintin.

Doberdobska občinska odbor se je pri izoblikovanju svojega stališča skliceval na negativno mnenje, ki so ga v Doberdobi izrekli pred dvema letoma. Takrat je bil načrt za hitro železnico med Benetkami in Trstom razdeljen v štiri dele, ki so jih dejansko združili v novem načrtu. V sklepu doberdobskega občinskega odbora je opozorjeno na celo vrsto negativnih posledic, ki bi jih s sabo prinesla gradnja hitre železnice. Za izvedbo gradbenih del bi bila namreč potrebna ureditev dveh gradbišč, ki bi merila 9.600 oz. 18.700 kvadratnih metrov, pred začetkom in ob koncu predora pa bi stali še dve gradbišči, ki bi zasedli 9.900 kvadratnih metrov površine in ki bi imeli zelo negativen učinek na življenje pri Sabličih in sploh v doberdobske občini. V sklepu so doberdobska upravitelji opozorili, da načrtovalci v dokumentaciji preliminarnega načrta ne jemljejo v poštev povečanega tovornega prometa, ki bi ga povzročila gradnja hitre železnice, sploh pa so podcenjene posledice tresljajev, ki bi jih hitri vlaki povzročili s svojim šviganjem mimo Sabličev. »V zaselku bi se vrednost nepremičnin izničila, sploh pa v dokumentaciji ni predvidena nobena odškodnina za njegove prebivalce,« še poudarja doberdobski župan in opozarja, da bi v vrtanjem predora proizvedli okrog 6.800.000 kubičnih metrov izkopnega materiala.

V načrtu hitre železnice je poleg tega vhod predora predviden ravno pri Sabličih, kjer bi zaradi njega morali zgraditi novo cesto, ki bi nadomestila današnje ovinke. Po novi cesti bi lahko vozili tudi tovornjaki, kar pomeni, da bi se odločno povečal tovorni promet po Jamljah in Dolu. V svojem sklepu so občinski upravitelji opozorili tudi na številne podzemne vode, ki se pretakajo pod Sablič, in še posebno na vodni vir pri Brešovici, od koder je speljan vodvod za Kras na slovenski strani državne meje. Spričo vseh teh negativnih učinkov na naravno okolje in na življenje pri Sabličih in v osta-

lih vseh doberdobske občine se je torej občinski odbor skupaj z načelnikoma svetniških skupin izrekel proti preliminarnemu načrtu hitre železnice, glede katerega pa so v ponedeljek pozitivno stališče zavzeli v Ronkah in v katerem se bodo v prihodnjih dneh odločali še v nekaterih občinah tržiškega mesta okrožja. (dr)

Železniški most
pri Sabličih

ALTRAN

GRADEŽ - Karabinjerji prijeli storilca

Zvabil in posilil nekdanjo partnerko

Domov je zvabil svojo nekdanjo partnerko, nakar je zaklenil vhodna vrata stanovanja in jo pretepel ter posilil. Do nasilnega dogodka je prišlo včeraj v Gradežu, storilca pa so le nekaj ur pozneje aretirali tamkajšnji karabinjerji.

Tridesetletni Videmčan, ki stane v Gradežu, je dvajsetletno dekle z izgovorom privabil v stanovanje. To se je zgodilo včeraj okrog 13.30. Moški je svojo žrtev naskočil in jo spolno zlorabil, pri čemer jo je tudi telesno poškodoval. Mladi ženski je naposled uspel se izviti iz njegovega prijema in zbežati iz stano-

vanja. Stekla je do gradeške postaje karabinjerjev, kjer je kljub doživetemu šoku opisala dogodek. Karabinjerjem je med drugim razložila, da jo moški že dalj časa nadleguje, njegovo ravnanje pa jo je spravilo v obup. Upravičeno se ga je bala.

Gradeški karabinjerji so se nemudoma odpravili k nasišnemu, mu nataknili lisice in ga odvedli v goriški zapor, kjer je na razpolago sodniku. Dolžijo ga spolnega nasišja, povzročitve telesnih poškodb, nadlegovanja in tudi ugrabitev, ker je svojo žrtev zadrževal v zaklenjenem stanovanju.

lih vseh doberdobske občine se je torej občinski odbor skupaj z načelnikoma svetniških skupin izrekel proti preliminarnemu načrtu hitre železnice, glede katerega pa so v ponedeljek pozitivno stališče zavzeli v Ronkah in v katerem se bodo v prihodnjih dneh odločali še v nekaterih občinah tržiškega mesta okrožja. (dr)

PODGORA Jutri pogreb 17-letne Katje

Tožilstvo v Bocnu uvedlo postopek

Sedemnajstletno Katjo Persolia bodo na zadnjo pot pospremili jutri v Podgori. To je včeraj potrdila družina, potem ko je iz Bocna prišla vest, da bo tamkajšnje tožilstvo danes dozvolnilo dovoljenje za pokop. Pogrebna maša bo v podgorški cerkvi ob 9.30, žalni obred bo vodil g. Marijan Markežič, ki je Katjo poznal od otroških let, pokop bo sledil na vašem pokopališču; krsta bo v cerkvi že ob 8. ure dalje.

Obdukcija na truplu dekleta je bila opravljena včeraj dopoldne v Bocnu; izvedla sta jo univerzitetni zdravnik iz Padove in kirurg, ki ga je imenoval nastnik državnega tožilca iz Bocna, Igor Secco. Obenem so na tožilstvu uvedli postopek zaradi suma kaznivega dejanja nenamerne smrti zoper neznanе osebe. Pozornost preiskovalcev bo usmerjena predvsem na ravnanje zdravstvenega osebja v Innichenu, kjer so najprej sprejeli na zdravljenje Katjo in njena starša Eleno Rustja in Ivana Persoglio. V bolnišnico v Bruneck so dekeli odpeljali šeles in kasneje, ko se je v dopoldanskem času njen zdravstveno stanje poslabšalo, je pojasnil odvetnik Damijan Terpin in dodal, da je v kliničnem kartonu zapisano, da je Katja že ob prihodu v Innichen občutila bolečine v spodnjem delu trebuha in da je bila pri bruhanju v izbljuvku opazna temna, krv podoba tekočina. To bi moralno upravičiti temeljitejše izvide.

Terpin je tudi že prejel poročilo o nesreči, ki ga je sestavila avstrijska policija; ta mora še dopolniti dokumentacijo in jo nato posredovati tožilstvu v Bocnu in odvetniku. Terpin je tudi govoril s turistom iz Milana, ki je bil priča nezgodil. Za določitev morebitnih odgovornosti in utemeljenosti suma nemamernega umora bo seveda treba počakati na izid obdukcije.

GORICA - Trgovina Pet milijonov evrov za lažji dostop do kreditov

Goriška Trgovinska zbornica je dala na razpolago pet milijonov evrov konzorciju za posojilno jamstvo Confidi, ki bo s tem denarjem podprt majhna in srednja trgovska in terciarna podjetja pri dostopu do kreditov in pri pridobivanju tveganega kapitala po olajšanih pogojih. »Dogovor bo operativen septembra, takoj zatem bodo lahko trgovci zaprosili za posojila po olajšanih pogojih,« pojasnjuje direktor goriške Trgovinske zbornice Pierluigi Medeot, ki je v dogovoru s konzorcijem za posojilno jamstvo Confidi spregovoril med včerajšnjo predstavljivo podatkov o poslovanju trgovskih in terciarnih podjetij v drugem trimesecu leta. Raziskavo o njihovih težavah je opravilo podjetje Format, ki od začetka leta sodeluje z goriško zvezo Concommercio.

»Trgovska in terciarna podjetja iz goriške pokrajine so v velikih težavah, sploh pa so podjetniki zelo skeptični nad možnostjo, da bi se italijansko gospodarstvo v kratkem pobralo iz krize,« pojasnjuje Pierluigi Ascani iz podjetja Format in poudarja, da se je zaupanje v dvig gospodarstva nekoliko zvišalo, vendar še vedno večina trgovcev - 54,4% - ne verjam, da se bodo razmere v prihodnjih treh mesecih bistveno izboljšale. Ascani razlagata, da imajo trgovci iz goriške pokrajine težave zaradi zamud pri plačilih svojih klientov, tudi obseg poslovanja se je v zadnjih treh mesecih znižal. Edino pozitivno noto predstavljajo stopnja zaposlenosti, ki naj bi se za malenkost dvignila, in cene blaga, ki so jih dobavljitelji nekoliko znižali. »V drugem trimesecu leta 2013 je 25% odstotkov dvignilo število trgovcev, ki so bančne zavode zaprosili za kredit. Denar je nato dobilo 48,8% odstotkov trgovcev, 13,5% je dobilo nižji znesek od potrebnega, 14% odstotkom je bilo posojilo zavrnjeno, 5% jih še čaka na odgovor, 18,7% pa jih bo za kredit zaposrilo v prihodnjih mesecih. Glede na prvo trimesecje leta 2013 je položaj nekoliko izboljšal; v prvih treh mesecih ni prišlo do zahtevanih kreditov 34% trgovcev, v drugem trimesecu leta pa 27,6%. To pomeni, da so bančni zavodi posodili teritoriju več denarja, kar nedvomno lahko pripomore k dvigu gospodarstva,« pravi Pierluigi Ascani iz podjetja Format.

Da je potrebljeno čim tesnejše sodelovanje med terciarnimi podjetji in bankami, poudarja pokrajinski predsednik zveze Concommercio Gianluca Madriz. Po njegovih besedah morajo banke priskočiti na pomoč podjetnikom, ki vlagajo v inovacije in ki skušajo ohraniti čim višje število zaposlenih, sploh pa je treba okrepliti sodelovanje med Trgovinsko zbornico, konzorcijem Confidi, bančnimi zavodi in stanovskimi organizacijami, saj bo le tako mogoče pomagati podjetnikom v težavah. (dr)

GORICA - Odkupovalci zlata

V blagajnah odslej le tri tisoč evrov

V svojih trgovinah lahko imajo odkupovalci zlata največ tri tisoč evrov gotovine. To sporočajo z goriške kvesture, ki s svojimi policisti redno nadzoruje delovanje tovrstnih trgovin - t.i. »Compro oro«.

V zadnjih letih se je število odkupovalcev zlata izredno povečalo, njihove trgovine pa so zaradi visokih vsot hranjenega denarja lahko vabljive tudi za tatove in roparje. Zato so na kvesturi odredili, da lahko imajo v trgovinah odkupovalcev zlata in draguljarnah po največ tri tisoč evrov v blagajni. To naj bi odvrnilo nepridiprave od misli, da so odkupovalci zlata dobra tarča za njihova kriminalna dejanja. S kvesture poleg tega poudarjajo, da bodo seveda še naprej pozorno nadzorovali teritorij.

Trgovina za odkup zlata

FOTO SAS

GRADIŠČE - Od 18. junija v centru CIE

Gladovna stavka

Priseljenci so shujšali že za preko deset kilogramov - Nosečno žensko golo pregledali

»Brez hrane so že preko mesec dni.« Iz združenja Tenda per la pace opozarjajo, da se je 48 tujih državljanov, nastanjenih v centru CIE v Gradišču, že 18. junija odločila za gladovno stavko, s katero skušajo opozoriti na slabe pogoje bivanja in na nevzdržnost svojega statusa nezakonitih priseljencev. »Trije moški se od začetka ramadanu podnevi vzdržijo tudi od pitja vode, čeprav je njihovo zdravstveno stanje zelo slabo. Od začetka gladovne stavke so izgubili preko deset kilogramov. Upravitelji centra redno preverjajo njihovo zdravstveno stanje in težo, vendar doslej jih še niso nikoli peljali na pregled v bolnišnico,« pravijo predstavniki združenja Tenda per la pace in opozarjajo, da so bi seveda še naprej pozorno nadzorovali teritorij.

li migranti po obisku parlamentarcev Demokratske stranke iz dne 18. junija več dni zaprti v svojih sobah, saj so jih obtožili, da »so se obnašali slabovo.« Po besedah članov človekoljubnega združenja so uslužbenici iz centra posebno nečloveško ravnali z nosečo ženo enega izmed protestnikov. »Žensko v sedmem mesecu nosečnosti so golo pregledali, potem pa se je s svojim možem lahko pogovarjal le par minut, seveda je bila med njima šipa,« poudarjajo člani združenja Tenda per la pace in opozarjajo, da sta dežela Apulija in občina Bari ubrala sodno pot pri svoji zahtevi po zaprtju tamkajšnjega centra CIE, medtem ko težave iz centra v Gradišču le se težavo pridejo v javnost.

POLETNO JUTRO NA SOČI - Doživetja za sladokusce

Svojega naravnega parka se mesto sploh ne zaveda

Naložiti kajak na prtljažnik in zapeljati do javne »vage« v Pevmi. Sestopiti do splava-priveza v Soškem parku in v kopalkah zlesti v šilasto plovilo. Z okrog vrata obešenim fotografskim aparatom krepko zaveslati dolvodno do velikega jezu. Pod njim se na velikih ploščah opoke sonči v miru in tišini nekaj teles. Voda okrog njih je sivo zelena, kajti po strugi priteka s hribov že nekaj dni precej drobnega peska. Vsekakor bo že naslednjega dne reka spet imela svojo običajno smaragdno barvo.

V zadnjih desetih letih se je čistost vode zelo izboljšala; vsaj do izliva Korna je tako. Tudi smeti ali kakšnega odpadka ni videti. Nasprotno se tuk nad gladino in ob bregovih poigravajo metulji in kačji pastirji. Premec obrnem proti toku in pustim jez za sabo. Precej teže gre, a kam pa pridemo, če iščemo le senco, se lagodno prepričamo vetrku, srkamo svežo pijačo ...?

Na prvez sta medtem prišli na kratek ogled dve mami z otrokoma, kmalu za tem prijadra izza obrežnega grmovja star znanec - napihnjen labod. Približno tristo metrov od mostu, ki pelje v Brda, se v soncu strnjeno zasvetijo vesla. Po nekaj minutah se moj kajak križa z gumenjakom: na njem osem gojencev gorskega Dijaškega doma, ki v okviru letošnjega poletnega središča sledijo tečaju vodnih večin v Solkanu. Pred kosirom so se v zabavo spustili po strugi navzdol - neposredna šola naravoslovja, saj so med plovbo splašili jato divjih rac in samotno čapljo, začutili lahne brzice, videli, kje se Pevmica izliva v Sočo, gledali bujno poraščena trideset metrov visoka bregova in s pogledom nazaj povsem izvirno doživeli Sabotin in Skalnico za njim.

Po številnih skalnih balvanih, ki so se, kdo ve pred kolikimi stoletji, ob kakšnem potresu zavalili v strugo in je mogče z ozkim čolnom veslati med njimi, slišim človeško govorico. Približam se bregu in opazim v zeleno maskirno obleko oblecene moške z vedri v rokah. Ko jih prepoznam, saj so doma iz Pevme in z Oslavja, zaslutim, kaj počnejo. Članji ribiške zveze so in pravkar vlagajo v reko 35 tisoč mladič soške postrvi. Doga-

Srečanje z dijaškodomskim gumenjakom

ja se zelo poredko, a prav tisto jutro smo se nedogovorjeno ujeli in imel sem možnost gledati, kako to poteka. Po nekaj tisoč skupaj so jih spuščali v vodni tok na razdalji od pevmskega mostu do meje pod solkanskim Kajak centrom.

Po slovesu so šli skozi goščo do naslednje izbrane točke, sam pa po vse bolj živahnih valovih in čez nekaj vrtincev do Lahnih brzic. Za njihovo premagovanje bi moral izstopiti iz kajaka in nadaljevati peš, za vračanje po njih pa bi moral biti varnostno opremljen; tam sem se nekoč že prevrnil in izgubil kajak. Tudi prosti čas se mi je iztekel; treba je bilo spet domov v mesto, ki se svojega naravnega parka pod sabo sploh ne zaveda. Na nekdanja druženja med kopanjem se spominjajo le občani v četrtem starostnem obdobju.

Nazaj je seveda šlo hitreje in skoraj brez napora. Zato sem se posvetil opazovanju že doživetih vtisov in nabiranju novih, a drobnih odtenkov ni mogoče opisovati, potrebno se je spustiti v strugo in zdrseti po vodni gladini.

A.R.

Vlaganje mladič soške postrvi (zgoraj levo), privez za kajakaše v Soškem parku (zgoraj desno) in ožina med bregom in otokom (spodaj)

FOTO A.R.

ŠTANDREŽ - Na gradbišče krožišča

Po šestih mesecih so se vrnili delavci

Takrat je župan pojasnil, da je podjetje Pessot že pred nekaj leti zmagoval dražbo za obnovo cele vrste mestnih ulic. Nekatere ulice so bile pravčasno obnovljene, nato pa je podjetje zahtevalo dodaten denar in v začetku letošnjega leta prekinilo vsa gradbena dela. V zadnjih mesecih so se tehnični uradi gorské občine začeli pogajati s podjetjem, ki se je včeraj končno ponovno lotilo gradnje štandreškega krožišča. Gradbeni delavci naj bi z delom dokončali v začetku avgusta, nato pa jih čaka še tlakovanje pločnikov v Ulici Diaz, ki so ravno tako nedokončani, čeprav se je njihova obnova začela že med lanskim letom.

Goriški župan Ettore Romoli je skorajšnji ponovni začetek gradbenih del nazadnje napovedal pred desetimi dnevi, ko je med zasedanjem občinskega sveta odgovoril na vprašanje občinskega svetnika Davida Peterina na to temo.

Gradbišče novega štandreškega krožišča je včeraj oživilo

BUMBACA

SOLKAN - Kajakaštvo
Dve državi, ena tekma, dve mesti, ena Soča

Soča bo konec avgusta znova združila obe Gorice. Solkanski Kajak center bo namreč najprej gostil Evropsko mladinsko prvenstvo v spustu, ki bo potekalo med 30. avgustom in 2. septembrom. Tekmovalci bodo klasične preizkušnje začeli v Solkanu, končali pa v Pevmi. Le tri dni kasneje pa bo v Solkanu potekalo še štiridnevno Evropsko mladinsko prvenstvo v slalomu. Ob obeh kajakaških prvenstvih se obeta tudi bogat spremljevalni program. Neveren železniški prehod, ki preseka cesto proti Kajak centru, bo tudi takrat ostal nezavarovan, a na novogoriški občini pojasnjujejo, da se stvari v zvezi s tem vendarle premikajo in da bi dolgo pričakovane mehanske zapornice lahko delovale februarja prihodnje leto.

Organizatorji na Evropskem mladinskem prvenstvu v spustu pričakujejo 18 ekip iz prav toliko držav in med 180 in 200 tekmovalcev. »Pri slalomu pa 22 ekip in 350 tekmovalcev,« našteva Andrej Humar, vodja solkanskega Kajak centra, kjer imajo že veliko izkušenj s pripravo tovrstnih športnih dogodkov. Doslej so že gostili Mladinsko svetovno prvenstvo (2006), Evropsko prvenstvo v slalomu U 23 (2008), pred dvema letoma pa so sodelovali pri organizaciji Svetovnega prvenstva v Tacnu.

Otvoritvena slovesnost za Evropsko mladinsko prvenstvo v spustu bo 30. avgusta na Trgu Europe oz. Transalpini. Po uradnem delu bo na vrsti koncert Magnifica. Ker v klasični preizkušnji spusta tekme začenjajo v Solkanu, končujejo pa v Pevmi, so organizatorji prišli na idejo, da bi k sodelovanju in podpori pritegnili obe mesti in italijansko kajakaško zvezo. Poskrbeli bodo tudi za pestro spremljevalno dojanje: organizirali bodo več delavnic, v

Andrej Humar

FOTO K.M.

solkanskem športnem parku namestili otroška igrala, bazen in plezalno steno ... Dogodkov, ki se bodo v omenjenem terminu zvrstili, pa še ni konec: Evropska kajakaška zveza je Solkancem zaupala še organizacijo Evropskega dne kajaka, ki bo od slej vsako leto potekal prav pri njih. Letos bo potekal 2. septembra, prav na zadnji dan prvega prvenstva, istega dne bo potekala še 28. Soška regata. Organizatorji upajo, da bodo na račun vseh teh priložnosti na zaključni prireditvi zbrali lepo število ljudi.

Otvoritvena slovesnost za Evropsko mladinsko prvenstvo v slalomu pa bo 5. septembra na Trgu Jožeta Srebrniča v Solkanu. Obiskovalci bodo po uradnem delu lahko prisluhnili koncertu Vlada Kreslina. Dvodnevni premor med obema prvenstvoma bodo organizatorji zapolnili s tokrat drugim Goriškim festivalom športov v naravi. Zvrstile se bodo razne delavnice in predavanja, osrednji del pa bodo projekcije zmagovalnih športnih filmov Outdoor filmskega festivala, ki se vsako leto v decembru odvija v Bovcu. Vsaka tovrstna prireditve zahteva ogromno sredstev in dela. »Naš budget sicer še ni zaključen, a bo znašal okoli 80.000 evrov, kar je zelo malo. No, še kakih 30.000 do 40.000 bo v materialnih storitvah. K sreči bomo imeli veliko prostovoljcev, kakih 200 jih bo, zraven pa še 50 drugih, ki bodo sodelovali pri organizaciji,« dodaja Humar. Nekaj denarja bo primaknila novogoriško občino, država pa nič. Čeprav se v tistih dneh na Goriškem obeta 10.000 nočitev zaradi obrežnih vrhunskih športnih dogodkov se na račun solkanskega športnega parka v novogoriški občini ustvari 19.000 nočitev letno od skupnih 125.000, se očitno še ni prepoznalo tega doprinos za turizem, grenko ugotovlja sogovornik.

Katja Munih

VIŽINTINI-PALKIŠČE

Gorela kraška gmajna

Ob občinski cesti, ki povezuje Vižintine s Palkiščem, se je včeraj okrog 16. ure vnel požar. Ogenj se je po suhi travi hitro širil, goreli so grmovi in drevesa. Na kraj so prihitele štiri ekipe goriških gasilcev, gasit so prišli tudi prostovoljci civilne zaščite in osebje gozdne straže. Ker je obstajala nevarnost, da bi se ogenj približal hišam, je priletel tudi helikopter civilne zaščite iz Palmanove, ki je kar nekajkrat zlil vodo na gorečo travo in grme. Okrog 17.30 je bil požar v glavnem pogašen, skupno sta zgorela približno dva hektarja travnika in gmajne. Zaradi požara je bil oviran promet po državni cesti št. 55.

BONAVENTURA

GORICA - Nov »stanovalec« Hiši filma**»Cineclub« bo zapolnil praznino po ukinitvi četrtkov Kinoateljeja**

Ponujali bodo projekcije posameznih filmov in cikluse - Še samo danes celodnevni festivalski program

Letošnji festival Sergio Amidei je bil priložnost za predstavitev novonastalega filmskega kluba - Cineclub Gorizia s sedežem v Hiši filma. Častni predsednik je Sandro Scandolara, predsednica Elisa Batistella, tajnica Marta Coretti, blagajničarka Chiara Canesin, član direkturnega je še Silvio Celli.

Gorica ima dolgo filmsko tradicijo, ki jo je v svoji knjigi »Nostro cine quotidiano« povzel Sandro Scandolara, ki je bil obenem med protagonisti te tradicije. Film pa ima danes v Gorici plodovita tla zlasti po zaslugu Damse Videmske univerze, Kinoateljeja, družbe Trasmedia, združenja Sergio Amidei, Kinemaxa in pokrajinske mediateke, ki imajo v Hiši filma skupno streho. Kljub temu podatki o obiskanosti kinodvorjan kažejo na neprestan upad publike. Klub je torej nastal iz prepranja, da se ljudje radi odpravijo z doma, če jih na platnu čaka dober film, boljši od komercialnih produkcij. Pobudo zanj je dala skupina dvajsetih navdušencev, ki želijo deliti še z drugimi ljubezen do filmov, okrog le-teh pa želijo spodbuditi pogovor in ponuditi kakovostne priložnosti za druženje. S pomočjo novih tehnologij je danes neprimerljivo lažje priti do filmov, takšna individualizacija družbe pa je povzročila, da se o filmih ne govoriti več. »Potrebujemo tak-

šno druženje, ki nas bo bogatilo in botrovalo k temu, da spoznamo nove ljudi,« pravi Chiara Canesin.

Novi klub bo od novembra dalje predvajal filme ob četrtekih v treti dvorani Kinemaxa; to pomeni, da bo zapolnil praznino po ukinitvi dolgoletnih Kinoateljejevih četrtekov. Filme bodo vrteli v formatu, v katerem so bili posneti, vstopnila pa bo čim nizja, zagotavlja. Silvio Celli pojasnjuje: »Naš namen je omogočiti, da si bo lahko film vsakdo privoščil čim bolj pogosto.« Začeli bodo z nemškim režiserjem Rainierjem Wernerjem Fassbinderjem. Čeprav klub obstaja le teden dni, je že prejel veliko ponudb za sodelovanje, med drugim je vzpostavil stik s kinoteko v Ljubljani, saj bodo poleg projekcij posameznih filmov ponujali tudi cikluse. Stik s člani in občinstvom bodo vzdrževali tudi preko spletnih strani www.cineclubgorizia.it.

Celodnevni program bo ponudil le še današnji, predzadnji festivalski dan, medtem ko bo jutri, pred večerno projekcijo filma »Quasi amici«, nagraditev zmagovalca. Današnja dogodka bosta dokumentarec »Roba da mati« Enrica Pitziantija in z Gisello Trincas v glavnih vlogah, ki se bo po projekciji ob 18. uri v Kinemaxu srečala s publiko, in večerna projekcija filma »The Artist« ob 21. uri v Coroniničevem parku. (jm)

Sandro Scandolara (z leve), Chiara Canesin, Marta Coretti, Silvio Celli in Roy Menarini, docent na Damsu Videmske univerze, ki je uvedel v sredino predstavitev novega filmskega kluba

FOTO K.M.

GORICA - Mestno gledališče**Nova sezona in veliki obeti**

Z včerajšnje predstavitve

BUMBACA

Abonmajska kampanja bo startala šele 3. septembra, toda sezono goriškega mestnega gledališča Verdi so predstavili že včeraj. Ponudila bo eno državno premiero, dve deželnih premieri in pet ekskluzivnih spektaklov v desetih. »Kakovost je glede na minula leta zagotovljena in dodatno počasna. Obenem nam je uspelo omejiti stroške,« je povedal odbornik za kulturo Rodolfo Ziberna in navedel nekaj številk: v sezoni 2009-2010 so našteli 950 abonentov, lani 1.139, pred dvema letoma je bilo v dvorani v povprečju 464 oseb, lani pa že 555. Župan Ettore Romoli je zaradi navzočnosti novinarjev in nekaterih občinskih uslužbencev k posvetovanju dodal: »V časopisih beremo, da občine v Italiji avgusta ne bodo izplačale plač. To je bedast alarm. Občinski uslužbeni bodo plačo prejeli. Zaradi gospodarnega upravljanja je naša občina še sposobna prirediti tudi kvalitetno gledališko sezono, kar nam je v veliko zadovoljstvo.«

Program gledališča se zelo obrača na mlado publiko, hkrati pa postregl tudi s klasicno in tradicijo, je zagotovil umeščni direktor Walter Mramor. Sezona se bo začela 29. oktobra z dogodom: Neri Marcorè bo za goriški teater pripravil spektakel, ki bo posvečen osebnostim z italijanske in mednarodne glasbene scene. Zaključila pa se bo 3. maja s spektaklom »Earth Wind & Fire experience feat Al McKay«. Gledališki program bo ponudil predstave »Così è se vi pare« Luigija Pirandella (5. novembra), »Macbeth« (21. novembra), »Kramer contro Kramer« (17. decembra), »Cyranro de Bergerac« (8. januarja), »La scuola delle mogli« (21. januarja), »ITIS Galileo« Marca Paolinija (19. februarja), »Questi fantasmi« Eduarda De Filippa (2. marca) in »Art« Jasmine Reze (25. marca). Baletni in glasbeni program vsebuje balet »Daniel Ezralow Construction« (29. novembra), opereto »Il pipistrello« (11. decembra), muzikal »Shrek II« (3. januarja), balet »Principals of New York City Ballet« (28. februarja), koncert »Stefano Bollani Danish Trio« (11. marca), deželno produkcijo »Dido and Aeneas« z goriško pevko Romano Bassom (11. aprila) in koncert »Blind date - Concerto al buio« (18. aprila). Posebni dogodki pa bodo še nastop ansambla Royal Mongolian Ballet (20. decembra), muzikal »Frankenstein junior« (7. februarja) in balet, ki je nastal iz srečanja med ansambloma Compagnie Käfig in Companhia Urbana de Dança iz Ria de Janeira (16. marca).

Referendum proti kasti

Tudi na goriški občini zbirajo podpise v podporo ljudskemu referendumu za ukinitve 2. člena zakona 1.261 (31. 10. 1965), ki določa, da imajo člani italijanskega parlamenta ob redni placi tudi pravico do dnevnice; s to naj bi krili stroške za bivanje v Rimu. Posledica ukinitve tega člena bi bilo delno znižanje dohodka vseh poslancev in senatorjev. Pobudo za referendum je sprožila zvezda Unione popolare in je naletela na veliko zaniranje predvsem med uporabniki svetovnega spletnega omrežja. Referendum je mogoče do 30. julija podpisati tudi na goriški občini, in sicer danes in v ponedeljek med 8.45 in 12. uro, v ponedeljek pa tudi med 16. in 17. uro.

Dve zaposlitvi v Fari

Občina Fara bo v okviru projektov socialno koristnega dela zaposlila vrtnarja in uradnika za obdobje 26 tednov in s 36-urno tedensko delovno pogodbo. V pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici zbirajo prošnje za selekcije do 9. avgusta; vložijo jih lahko le delavci v dopolnilni blagajni ali na mobilnosti.

Otroška tržnica v Raštelu

V goriškem Raštelu bo danes med 9.30 in 12. uro otroška tržnica, med katere si bodo osnovnošolski otroci in malčki iz vrtca lahko izmenjali igrače in igre.

Knjiga o poteh okusa

V knjigarni LEG na Korzu Verdi v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo o enogastronomskih dobrota »Friuli-Venezia Giulia - Via dei Sapori - I solisti del gusto«; spregovorili bodo Mario Busso, Stefano Cosma in krmenski gostinec Joško Sirk. Sledila bo degustacija surovega pršuta iz Krmna, vrhunskih briških vin in sorbeta iz Moriegiana.

Pesniško srečanje v Moraru

Na turistični kmetiji Diaul v Moraru bo danes ob 20.30 pesniško srečanje, ki ga prireja združenje Par Morar. Pesmi bodo prebiral Marco Marangoni, Luisa Gastaldo, Valter Lauri, Luigina Lorenzini in Rita Russo.

Julijski večeri v Solkanu

V okviru letosnjih Julijskih večerov v Solkanu bodo na Trgu Jožeta Srebreniča nocjo ob 20. uri gostili glasbeno skupino Škabrijel. (km)

Lekarne**DEŽURNA LEKARNA V GORICI**

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI

RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU

SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

tmedia**PRIMORSKI DNEVNIK**

**Od 1. julija
do 31. avgusta 2012**

POLETNI URNIK**sprejemanja****malih oglašov proti plačilu****osmrtnice, zahvale, sožalja,**

čestitke v okvirčku,

mali oglasi v okvirčku,

oglaši društev in

organizacij v okvirčku

ponedeljek - petek

10.00 - 15.00

sobota zaprt

Tel. 800.912.775

e-pošta: primorski@tmedia.it

Tmedia - Ul. Malta 6

GORICA

Kino**DANES V GORICI**

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

Dvorana 2: nagrada »Sergio Amidei«.

Dvorana 3: 18.30 - 21.30 »Il cacciatore di vampiri« (digital 3D).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 19.45 - 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

Dvorana 2: 20.00 »Cena tra amici«;

22.00 »Il cacciatore di vampiri« (digital 3D).

Dvorana 3: 21.00 »The Amazing Spider-Man«.

Dvorana 4: 19.50 - 22.00 »Contraband«.

Dvorana 5: 20.15 - 22.00 »L'estate di Giacomo«.

Izleti**DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV**

za Goriško sporoča udeležencem izleta, povezanega s piknikom, da bo v nedeljo, 5. avgusta, odpeljal v Miramar in Koper prvi avtobus ob 8. uri s trga Medagli d'oro/Gorišček, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri športni palači, v Štandrežu pri Arcobalenu in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 8.15 s Pilošča, nato iz Sovodenj pri lekarni in cerkvi ter iz Doberdoba. Udeleženci morajo imeti dokument, veljavlen na tujino. Priporoča se točno; informacije in prijava po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-390697 (Marija Č.), 347-1042156 (Rozina) in 0481-21361 (Ema L.).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO-JENCEV

za Goriško sporoča, da se vpisovanje za 8-dnevni izlet na Sardi-

Koncerti**MUSICA A 4 STELLE« V GRADEŽU:**

v deželnem kongresni palači bo danes, 27. julija, ob 21.30 koncert z naslovom »Concerto di Tchaikovsky«, nastopa violinist Štefan Milenkovich in državni filharmonični orkester Oltenia iz Romunije; vstop prost.

KONCERTI »GRADO FESTIVAL OSPI-TI D'AUTORE 2012«

na nasipu Nazario Sauro v Gradežu ob 21.30: 28. julija Simple Minds; informacije in predprodaja vstopnic na www.ticketone.it.

Obvestila**OVERNIGHT - NOČNI AVTOBUS**

zavaro soboto do 1. septembra bo povezoval Gorico in Tržič s Sesljanom. Urniki: v Gorici s ploščadi pri Rdeči hiši ob 21.30, ustavl bo v Gradišču, Foljanu, Tržiču in Sesljanu; v Tržiču iz Ul. Pocar ob 22.05 in 23.25; iz Sesljanu ob 2.10 (proti Tržiču), ob 4.10 (proti Tržiču) in ob 4.10 (proti Tržiču).

USTANOVITEV MAŽORETSKE SKU-PINE V DOBERDOBU:

godba na pihalna Kras v Doberdoru organizira za dekleta od 8. do 18. leta starosti mažoretsko skupino, ki bo s svojimi ko-

reografijami popestrila nastope godbe same in tudi drugih prireditve; informacije in prijava po

ŽARIŠČE

Pokrajine, predstavništvo in avtonomija

JULIJAN ČAVDEK

Žal ne more biti drugače, da se je na določene teme potrebitno večkrat povrniti. Mogoče bo to zgledalno že nekoliko utrujajoče ali ogujeno, da bi človek kar zamnil, kaj nam je še naprej tega treba. Še posebno je morda ta občutek izrazit v sedanjem času, ko so v ospredju vprašanja državne zadolženosti in prihodnosti skupne evropske valute, ki pogojujejo gospodarski in socialni razvoj. Pa vednar je današnja tematika tudi s tem povezana, saj je prišla na dan, zaradi iskanja izhoda Italije iz prekemerne zadolženosti, ki bremeni njenou državno bilanco.

Pred kakšnim tednom je povrjeni vladni komisar Enrico Bondi dokončal svoje delo o t.i. »spending review«, ki zadela rezanje stroškov v javni upravi. Glavna tarča so bili tisti stroški, ki predstavljajo neupravičeno potrošnjo. Vladni komisar je svoje škarje zastavil za globok in korenit rez. Med škarjinimi rezili pa so se ponovno znašle tudi pokrajine. To sicer ni nobena novost ali presenečenje, saj se je o ukinitvi pokrajini večkrat govorilo. Od lanskega poletja, ko je Italijo še vodila Silvia Berlusconi, pa so stvari postale bolj konkretne. Danes je ta argument bistveno še bolj aktuelen, saj je vlada prof. Marija Montija na podlagi dela komisarja Bondija pripravila zakonski odlok 95/2012, ki je sedaj v obravnavi v Senatu. V tem odloku sta v 17. členu določena dva kriterija (350.000 prebivalcev ali 2500 kmq) za korenito zmanjšanje števila pokrajin. Žal sta se pod udarom takoj znašli goriška in pordeonska pokrajina, tržaška in vidmeska pa naj bi se rešili.

Dežela FJK ima sicer na tem področju avtonomijo in torej o prihodnosti pokrajin lahko odloča sama. Deželna politika pa v tem trenutku še nima jasnih idej kako in kaj narediti. Dejstvo je namreč, da so pokrajine v FJK že precej naredile na področju krčenja stroškov. Kljub splošnemu negativnemu mnenju pa predstavljajo pomemben koordinacijski, teritorialni organ za usklajeno delovanje občin. Ob morebitnih ukinitvih se postavlja tudi vprašanje glede bodočih pristojnosti in pa tudi odnos med deželjo in morebitnima dvema pokrajinama, ki bi prvo ustanovo ošibile, kot se dogaja na Tridentinskem-Južnem Tirolskem. Med drugim gre omeniti, da v spisku pokrajin, ki jih zakonski odlok obravnava, ni ne dežele Dolina Aosta (nima pokrajin) ne Tridentinske-Južne Tirolske. Slednja ima dve pokrajini, a obe uživata upravno avtonomijo in imata poseben status.

Kot je to že običaj, se ni še nobenemu postavilo vprašanje, da v FJK živi slovenska narodna skupnost, katera uživa zaščito na podlagi zakona št. 38/01, ki v svojem 21. členu piše, da spremembe upravnih mej morajo upoštevati zgodovinsko in kulturno dediščino ter zagotavljati primerno raven predstavništva. Cen ima svojo zakonsko uteviljitev v italijanski ustavi in v okvirni konvenciji Sveta Evrope za zaščito narodnih skupnosti, ki jo je Italija ratificirala. Vloga pokrajin pa je omenjena tudi v drugih členih zaščitnega zakona.

Slovenci imamo na tržaški in goriški pokrajini pomembno upra-

vno zastopstvo, kar pomeni, da so ravno pokrajine eden izmed pomembnejših organov za naše predstavništvo. Ravno preko pokrajin smo lahko dosegli veliko pri izvajaju zaščitnega zakona. Obenem so tudi pokrajine pomemben subjekt za čezmejno sodelovanje, ki poteka med Italijo in Slovenijo.

Raven izvoljenega predstavništva, ki ga kot skupnost uživamo preko pokrajin, ni nikjer uzakonjena in zagotovljena. Predstavlja pa pomemben temelj za neke vrste upravno avtonomijo, ki jo lahko uživamo prav hvala temu, da nas določeni politični krogi upoštevajo kot pomembno družbeno komponento, ki ima veliko upravno dediščino in posebno občutljivost za teritorij ter seveda nezanemarljivo volilno bazo.

Ukinitev goriške pokrajine bi v tem smislu predstavljal hud udarec za našo narodno skupnost, podobno kot se je zgodilo za goriške rajske svete, ki jih že sedaj hudo pogrešamo. Ne gre za barikade ali zgolj načelno odklanjanje. Nihče noče postaviti pod vprašaj dejstva, da je neka racionalizacija potrebna. Ne smemo pa si dovoliti, da nas taki posagi udarijo na ravni upravnega predstavništva, ki nam zagotavlja določeno avtonomijo. Prav ta aspekt bi moral biti bolj prisoten v osrednjih krogih naše politike in civilne družbe, kot tudi bi moral skupaj s Slovenijo usklajeno poseči, da ne ostanemo brez svojega glasu v krogu krajevnih avtonomij. Še manj pa si lahko privoščimo, da so pri tem kršena ali neupoštevana določila zaščitnega zakona.

ODPRTA TRIBUNA

Krizo lahko prebodimo le s skupnimi močmi

Misli me večje na geslo majskega deželnega kongresa ene izmed naših krovnih organizacij »SKGZ 2020: vizija prisotnosti«. Geslo je bilo po mojem mnenju primo, saj sloni na viziji odprtega prostora in neobremenjenih ljudi, na duhu evropske integracije in kar zna biti še posebej zanimivo za naš širši prostor, na ovrednotenju različnosti.

Geslo me spodbuja k razmisleku o naši bližnji prihodnosti, vsebinskih smernicah, o strategiji in, zakaj ne, o vlogi subjekta, ki jo lahko naša narodna skupnost v Italiji odigra v prihodnosti, tako na Tržaškem in Goriškem kot v Benečiji, Terski dolini, Reziji in Kanalski dolini. Izlivov ne manjka, vizij tudi ne, primanjkuje pa nam morda tisti optimističen zagon, ki nas bi strnjeno ponesel v odpiranje novega poglavja za našo skupnost. Z vidika vizije prihodnosti bi torej izpostavil nekaj osebnih pogledov, ki bi lahko prispevali k oblikovanju delovanja naših krovnih organizacij, še zlasti Slovenske kulturno-gospodarske zvez, v kateri se neposredno prepoznavam.

Prvi pogled se nanaša na kontrapozicijo stranka-sindikat. Že od same ustanovitve SKGZ-ja je bilo poudarjeno, da je zveza nekak sindikat Slovencev v Italiji. Čeprav je bila vedno v prvi vrsti v boju za uveljavljanje pravic in za vsestranski razvoj slovenske narodne skupnosti, v zadnjih obdobjih vidim, da posnema strankarski organizacijski ustroj italijanskega političnega sistema. Mislim, da bi bilo veliko primernejše, če bi se zgledovali po organigramu sindikata, kjer so interesi posameznih delovnih krogov in interesov zasidrani v drugačna družbena dogajanja. To usmeritev bi morala sprejeti tudi sorodna krovna organizacija SSO, saj bi skupno lahko dobili novo manjšinsko vlogo, istočasno pa bi se po ustroju in vlogi razlikovali od političnih strank.

Naslednji osebni nasvet izhaja iz koncepta diskriminacije v pravu in politiki Evropske zvezne. Želet bi, da bi se ravno na teh področjih tako posamezni člani SKGZ še dodatno razlikovali, oziroma, da bi se včlanjevali v zvezo tudi po načelu nediskriminacije. Zakaj omenjam slednje? Decembra leta 2000 je bila slovensko razglasena EU listina o temeljnih pravicah, ki pa še ni pravno zavezujoča. Je le del nove Evropske ustavne pogodbe, ki bo pricela veljati, ko jo bo ratificiralo vseh 25 držav članic. Postopek ratifikacije je v teku po vsej Evropi, a je še veliko ovir. Načelo naj velja, da je član SKGZ že kot pripadnik manjšine odločno proti kakršnikoli diskriminaciji.

Na osnovi teh razmišljaj iznašam predlog, naj se v statut SKGZ-ja in v vseh njenih članic, vključi 21. člen listine Evropske zvezne, ki določa: »Prepovedana je vsakršna diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnosti manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.« Naj bo to člen, ki bo ovrednotil našo različnost.

Naslednji pogled, vizija pa je vezana na model prostora v deželi Furlaniji Julijski krajini, v katerem živi naša narodna skupnost. Predstavljam si ga kot poli-centrici prostor, ki nosi v sebi najvišjo mero sposobnosti ovrednotenja posebnosti, različnosti in redkosti posameznih naših predelov mil do Trbiža. Ne živimo v prostoru unikatov, ampak v originalni sintezi mozaika, v katerem zna biti vsak sestavni del po svoje zanimiv in privlačen. V tem nelahkem družbeno gospodarskem trenutku, ko smo priče usihanju virov, lahko prebodimo krizo le s skupnim in strnjenim nastopom celotne manjšinske stvarnosti, oziroma s skupnim projektom. Zavedati se namreč moramo – in to še posebej krovni organizacij, da smo lahko učinkoviti le s skupnimi močmi, s skupnimi in enotnimi pogledi in nastopi. V obratnem primeru se bojim, da nas čaka postopno umiranje na obroke ...

Igor Komel – Gorica

ŠKOCJAN - Čezmejni projekt Kras - Carso

Pot Betanja - Gabrk oživila v novi luči

Pogled na Škocjan in Betanja na levi strani

V začetku julija je v Betanji, v osrčju zavarovanega območja parka Škocjanske jame, potekalo slavnostno odprtje obnovljene poti »Park Škocjanske jame (Betanja) – Gabrk«. Pot, urejena v okviru aktivnosti strateškega projekta Kras-Carso, sofinanciranega iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, je v drugačni luč oživila pod roko Občine Divača, ki je eden izmed sedemnajstih partnerjev projekta.

Z obnovo poti »park Škocjanske jame (Betanja) – Gabrk« je bil v verigo predvidenih čezmejnih infrastrukturnih pobud projekta Kras-Carso uradno vpet drugi izmed dvanajstih členov, kar pomeni korak bližje enemu izmed zastavljenih ciljev projekta - okrepitev mreže čezmejno povezanih visokokvalitetnih elementov kraskega prostora z namenom ovrednotenja teritorija za njegovo trajnostno koriščenje.

Za popotnico obnovljeni poti, ki jo je pospremil tudi krajski kulturni program, sta spregovorila župan Občine Divača Drago Božac ter direktorica Parka Škocjanske jame dr. Gordana Beltram, ki sta med drugim poučarila pomen poti tako na lokalni kot širši ravni. Obnovljena 1400 m dolga pot, katere izvedbena dela (odvodnjavanje, obsekovanje poti ter rekonstrukcija makadamskoga vozišča) v vrednosti do

dobihi 75.000 € so potekala od sredine maja do sredine junija, bo namreč služila tako lokalnemu prebivalstvu kot obiskovalcem parka in teritorija Krasa nasploh. Predvsem je obnovljena pot namenjena kolesarjem in pohodnikom, obenem pa je le-ta tudi intervencijska pot za vas Betanja, zato se Občina Divača zavezuje k njenemu rednemu vzdrževanju, da se bo kot taka orhanjala tudi v bodoče.

Poleg Občine Sežana, vodilnega partnerja, v projektu sodelujejo naslednji partnerji: Občina Divača, Občina Komen, Občina Hrpelje-Kozina, Občina Miren-Kostanjevica, ORA Krasa in Brkinov, Zavod za gozdove Slovenije, LAS Kras, Občina Trst, Občina Milje, Občina Repentabor, Občina Zgonik, Občina Dolina, Občina Devin-Nabrežina, Pokrajini Trst in Gorica, Avtonomna Dežela FJK - Glavna direkcija za kmetijske, agroživilske in gozdne vire – Urad deželne gozdne službe.

ŠPETER - Zavod Ad formandum

Uspešen zaključek tečaja komunikacije Vpisovanje za tečaja kmetijstvo in turizem

Delovanje na Ad formandumu v Špetru se sicer nadaljuje: še vedno so v teku vpisovanja na tečaje Splošno kmetijstvo in Upravljanje kmečkega turizma

Sredi toplega julija se je uspešno zaključil tečaj o Uspešni komunikaciji, ki ga je na Ad formandumu v Špetru vodila Elisa Samer. Tečaj je trajal 33 ur, sofinanciral ga je Evropski socialni sklad. Program je obiskovalo 12 tečajnikov, ki so se redno udeleževali predavanj.

Zaključnega srečanja in izpita se je udeležil tudi direktor zavoda Massimiliano Iacono, ki se je zahvalil udeležencem, da so z njihovo redno udeležbo omogočili izvedbo tečaja v Špetru. »Za naš zavod je teritorij terenskih in nadiških dolin izrednega pomena, saj ima potencialno velike možnosti razvoja. Večje je število interesentov za naše izobraževalne programe, večje so možnosti, da tečaje lahko sploh organiziramo in s tem prispevamo k intelektualni rasti posameznikov in posledično teritorija, orga-

nizacij in podjetij, ki tu delujejo. Na tečaju komunikacije so udeleženci obravnavali zanimive teme: kako ustvariti učinkovite odnose s tehnikami poslušanja in empatije, kako obvladovati težke situacije, kako se obnašati v primeru konfliktnih odnosov.

Delovanje na Ad formandumu v Špetru se sicer nadaljuje: še vedno so v teku vpisovanja na tečaje Splošno kmetijstvo in Upravljanje kmečkega turizma. Potrdilo o uspešno končanem tečaju Splošnega kmetijstva, je nepogrešljiv dokument za vsakogar, ki želi kriščati prispevke, namenjene kmetijski dejavnosti iz programa za razvoj podjetja 2007/2013 ukrep 112. To velja predvsem za mlade, ki se nameravajo posvetiti kmetijski dejavnosti in lahko samo z omenjenim potrdilom dokaže-

jo svojo poklicno usposobljenost. Ne glede na koristnost pridobljene diplome je tečaj iz splošnega kmetijstva strokovna obogatitev, saj zajema vse najvažnejše aspekte te gospodarske dejavnosti. Tečaj traja 150 ur in stane 300 evrov (samo 2 evra na uro).

Tečaj Upravljanje kmečkega turizma usposablja za vodenje kmečkih turizmov, hkrati pa omogoča tečajnikom, ki ga uspešno zaključijo, koriščenje subvencij, ki so predvidene po dejelnem zakonu 25/1996. Tečaj je namenjen kmečkim podjetnikom in tistim, ki jih ta sektor zanimal. Tečaj traja 100 ur in stane 200 evrov (samo 2 evra na uro).

Zainteresirani naj se čim prej zglasijo na sedežu Ad formanduma v Špetru (ul. Alpe Adria 61, tel. 0432.727349, ud@adformandum.org).

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

DANES SLOVESNO ODPRTJE

Skrivnosti (skoraj) ni

Olimpijski stadion bo poleg današnje slovesne otvoritve gostil preizkušnje v kraljici športov - atletiki. Stadion lahko sprejme kar 80.000 glavo množico. Zgrajen je na nekdanjem degradiranem industrijskem območju v londonskem predelu Stratford, investicija pa je stala vrtoglavih 496 milijonov funtov

ANSA

vrsti gostitelji. Slovensko zastavo bo nosil kajakaš Peter Kauzer, ki mu na stavnicah kaže zelo dobro. V Londonu se mudi tudi predsednik republike Danilo Türk, slavnostnega odprtja pa se bo udeležil tudi minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Žiga Turk.

Ko bo zagorel olimpijski ogenj, bo sledil bogat kulturni program. Glavna tema odprtja, za katerega bodo organizatorji odsteli 27 milijonov funtov (34,5 milijona evrov), bodo »Otoki čudes«, navdih zanj pa je režiser Danny Boyle dobil v Shakespearevih igri Vihar. Odprtje, na katerem želijo prikazati bogato kulturno in naravno dediščino gostiteljev, si bo prek televizijskih ekranov ogledalo več milijard ljudi po vsem svetu.

»Bilo je absolutno čudovito. Hotela sem zakričati,« je dejala Hilary Midgley, ki si je ogledala sredino vajo. Njeni hči bo nastopala na odprtju. »Ničesar nam ni povedala, zato nismo vedeli, kaj lahko pričakujemo. Preseglo je moja najbolj divja pričakovanja,« je povedala navdušeno.

Za nekaj slabe volje je predvsem pri Izraelcih poskrbelo odločitev Mednarodnega olimpijskega komiteja, da 40. obletnice atentata na izraelske športnike na olimpijskih igrah v Münchenu leta 1972 ne bodo počastili z minuto molka na slavnostnem odprtju.

Oči ljubiteljev športa so uprte tudi v nebo. Potem ko je bilo v Londonu ta teden nepričakovano zelo toplo, nekateri je bilo celo prevroče, naj bi se vročina do petka umirila. Vremenoslovci pričakujejo celo nekaj dežja, ki pa naj bi do večera, ko bo šlo zares, ponehal.

Današnji spored

Lokostrelstvo: 10.00 posamično, moški - kvalifikacije (Klemen Stražhar); 14.00 posamično, ženske - kvalifikacije

Slovesnost: 22.00 odprtje XXX. olimpijskih iger

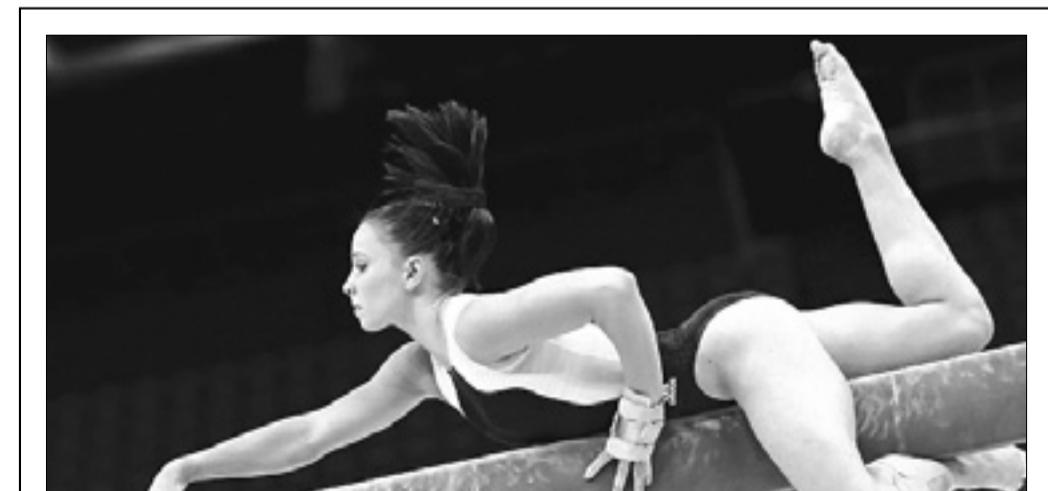
OI na Primorskem dnevniku

Od jutri in vse do konca iger bomo igram v Londonu namenili več strani našega dnevnika z različnimi informacijami, rubrikami in zanimivostmi.

Primorski na facebooku

Čeprav (zaenkrat) samo v času olimpijskih iger, se bo Primorski dnevnik končno pojabil tudi na socialnem omrežju facebook. Vabimo vas, da si (od danes zvečer) ogledate našo stran in se vanjo tudi aktivno vključite!

Nadia Comaneci je za današnje rodove nedosegljiva

LONDON - Slava romunska telovadka Nadia Comaneci upa, da bo gimnastika na poletnih olimpijskih igrah v Londonu znova zasijala v najlepši luči in da bodo tekmovalci dobili priložnost tudi za »čisto desetko«, po kateri je zaslovela prav ona, poroča ameriška tiskovna agencija APComanecijeva, ki je v bogati tekmovalni karieri osvojila devet olimpijskih medalj, od tega pet zlatih, je spisala zgodovino in ljubiteljem športa pričarala enega najlepših trenutkov, ko je na olimpijskih igrah v Montrealu leta 1976 pri rosnih 14 letih osvojila prvo »čisto desetko«.

Njen predstava je bila takrat predobla celo za tehnike, saj na zaslonu niso mogli prikazati desetke. Mislili so namreč, da je ne more doseči nihče. Na zaslonu se je zato izpisala številka »1.00«. »Nisem vedela, kaj to pomeni. To je bilo vse, kar so lahko prikazali. Na začetku sem bila malo razočarana, ker sem mislila, da si zaslužim več kot enko,« je v sredo dejala Comanecijeva.

In res je - njena predstava je bila popolna. Danes tekmovalci praktično nimajo možnosti, da bi osvojili čisto desetko, ker se je točkovniki sistem pred šestimi leti spremenil. Comanecijeva se je zato zavzela, da bi znova uvedli prejšnji sistem točkovanja. »Mislim, da se gimnastiko povezuje z desetkom,« je dejala.

PRESENEČENJE **Claudia Coslovich tretjič na OI!**

Slovenska atletinja Claudia Coslovich, udeleženka olimpijskih iger leta 2000 v Sydneju in leta 2004 v Atenah, se bo v prihodnjih dneh odpravila na prizorišče Londona 2012. Tokrat sicer ne kot aktivna metalka kopja, temveč kot živiljenjska sotropnica metalca kladiva 39-letnega Nicole Vizzonija, ki bo na igrah nastopil že četrtoč.

»Nicola bo na kvalifikacijah nastopil v petek, 3. avgusta, zato bom tja z njegovo mamo odpotovala dan prej,« je novico, ki smo jo izbrali na Gazzetti delo sport, potrdila slovenska atletinja od Piščancev pri Trstu. Claudia se je za pot v London odločila zadnji hip, potem ko je končno prišla do vstopnic.

»Sprava sem mislila, da so vstopnice razprodane, nato sem preko zvez izvedela, da jih ima vsak atlet na voljo dve do znižani ceni,« je pojasnila dolgoletna državna prvakinja, ki upa, da bo na tribunah olimpijskega stadiona v britanski prestolnici sedela tudi dva dni kasneje, ko bo v metu kladiva na vrsti finale.

»To je seveda odvisno od tega, ali se bo Nicola v petek uvrstil v finale. Kajti, če se bo, bova dobili še dve vstopnici, sicer pa ne,« je povedala Claudia. Na dan finala v metu kladiva je na sporedu tudi finale v moškem teku na 100 metrov, to pomeni, da si bo Claudia morebiti v živo ogledala tudi nastop svetovnega zvezdnika Usaina Bolta.

Nic je čudnega torej, da je petkova vstopnica vredna 65 angleških funtov (83 evrov), nedeljska pa kar 120 (153 evrov). In to po znižani ceni! Da bo jasno, obe vstopnici bo moralna Claudia placičati iz svojega žepa.

LONDON - V Londonu je vse pripravljeno na današnje slavnostno odprtje olimpijskih iger. Organizatorji obljubljajo vznemirljivo in ekstravagantno zabavo, ki bo - kot vedno - presegla pričakovanja.

Ceprav je ugibanje o podrobnostih odprtja postalno svojevrsten šport, je organizatorjem ključne podrobnosti uspešno skriti pred javnostjo. Ker si je sklepne priprave na odprtje ta teden ogledalo nekaj deset tisoč ljudi in ker živimo v času, ko je na Twitterju in ostalih družbenih omrežjih mogoče izvedeti praktično vse, je razumljivo, da je nekaj podrobnosti o prireditvi že pricurljajo v javnost. A tiste ključne so vendar ostale skrite.

Največja skrivnost ostaja odgovor na vprašanje, kdo in kako bo prižgal olimpijski ogenj. Za favorita je dolgo veljal sloviti britanski veslač in dobitnik petih zlatih olimpijskih odličij Steve Redgrave, omenjalo pa se je tudi priljubljene nogometnika Davida Beckhama.

Beckham je potrdil, da bo sodeloval na odprtju, a kaj več o tem ni razkril. Britanski mediji so v minulih dneh uglichali tudi, ali so organizatorji k sodelovanju pri odprtju povabili tudi legendarnega boksarja Mohameda Alija, ki se te dni mudi v Londonu. »Morda. Obstaja možnost.

Odločitev sprejema v zadnji minutu,« je bil v sredo skrivnost njegov brat Rahaman Ali. Mnogi omenjajo tu-

STRELSTVO **Emmons pravi, da tokrat ne bo streljal v sosedovo tarčo**

LONDON - Američan Matt Emmons je eden najboljših strelcev zadnjega desetletja, slaven pa ni samo zaradi svoje kakovosti, ampak tudi zaradi svojih nesreč na olimpijskih igrah. V Atenah in Pekingu je sicer že osvojil zlato in srebrno kolajno, toda na obeh prizoriščih prejšnjih iger je imel rokah še več, a je zlati kolajni zapravil v zadnjem strelu. V Atenah je zlato kolajno dobil z malokalibrsko puško v ležečem položaju, v trojnem položaju pa je bil že na pragu nove zmage, a je v zadnjem strelu ciljal napako tarčo, napako je v isti disciplini ponovil v Pekingu, s tem pa tudi omogočil, da je slovenski tekmovalec Rajmond Debevec osvojil bron.

Konec leta 2010 se je srečal z drugačnimi, mnogo hujšimi težavami, saj so zdravniki odkrili, da ima raka ščitnice. Potrebna je bila operacija, ki pa jo je uspešno prestal. »Ščitnico so mi odstranili in zdaj je vse v najlepšem redu. Moja forma sicer po operaciji ni bila najboljša, pravih uspehov ni bilo, a imam občutek, da sem zdaj spet pravi in da se bom spet boril z odličja,« je »ameriško« samozavesten 31-letni Emmons, ki je v zadnjem času še povečal obiske psihologa: »S svojim psihologom sodelujem že več kot deset let, a smo terapije v zadnjem času podvajili. Da le ne bi ponovil napak iz preteklosti. Verjamem tudi, da napak ne bom ponovil zaradi izkušenj, ki mi jih res ne manjka. Veliko pametnejši sem, kot sem bil.«

Sport

A-LIGA SE JE PREDSTAVILA

MILAN - Združenje prvoligašev je določilo koledar nogometne A-lige. Spored prvega kroga (25. in 26. avgust) je Atalanta - Lazio, Chievo - Bologna, Fiorentina - Udinese, Genoa - Cagliari, Juventus - Parma, Milan - Sampdoria, Pescara - Inter, Palermo - Napoli, Roma - Catania, Siena - Torino. Prva zanimivejša tekma bo Inter - Roma v drugem krogu. Milanski derbi bo v 7. krogu (7. novembra), Juventus bo proti Interju igral v 11. krogu (4. november), proti Milanu pa v 14. krogu (25. novembra).

MARKO KUMP VODI NA EVROPSKI LESTVICI

LJUBLJANA - Kolesar Adrie Mobila Marko Kump, zmagovalec Trofeje ZŠSDI leta 2010, je novi vodilni na lestvici evropske serije, njegov uspeh pa dopolnjuje ekipna lestvica, na kateri so Novomeščani na osmem mestu. V klubu so dosežek ocenili kot zgodovinski dogodek. Višja od te lestvice je le lestvica svetovne serije, kjer točke na dirkah svedovnega koledarja zbirajo kolesarji ekip pro toura, tam je novi vodilni nedavni zmagovalec Toura Britanec Bradley Wiggins.

SPET S KRKO

Slovenski košarkarski prvoligaš Krka se je okrepil z Jako Klobučarjem. Skoraj 25-letni in 198 centimetrov visoki branilec je kariero začel prav pri tem novomeškem klubu. Klobučar je po začetkih v Krki kariero nato nadaljeval v Geoplincu Slovenu, Unionu Olimpiji in beograjskem Partizanu. V lanski sezoni je igral v drugi italijanski ligi, v kateri je za moštvo Domotecnica Ostuni v povprečno 30 minutah dosegal 13,7 točke, 3,3 skoka in 1,1 podaje na tekmo.

NOGOMET - Afera prirejanja izidov v A-ligi

Conte in Bonucci obtožena

Juventusov trener Antonio Conte

ANS

NOGOMET - Vpisali so se v 3. AL

Spet Gaja

Veliko se je govorilo, malokdo pa je verjel, da bodo z besed prišli k dejanijem. Tako pa je bilo. V prihajajoči sezoni 2012/13 bomo po dolgem času znova imeli deset ekip naših društev, ki bodo igrale v državnem (Kras) in deželnih amaterskih prvenstvih. Po pet najstih sezona so pri gospodarsko-padriški Gaji oživeli ekipo z zeleno-rumenimi dresi. Gaja, ki so jo ustanovili leta 1967, je zadnjič na padriškem pravokotniku igrala v sezoni 1996/97, ko je v 3. amaterski ligi zasedla končno 2. mesto (50 točk skupaj z ekipo Sant'Andrea). Na dodatni tekmi pa je proti tržaški ekipi izgubila z 1:0. Gajo je takrat vodil Enzo Colavecchia, igrali pa so nekdanji trener Krasa in zdajšnji Muggie Alessandro Musolino, domaćini Aleksander Kalc, Michele Calzi, Massimo Vrše, Alessandro Leban in Fabrizio Bellafontana, vratarje je treniral Marjan Babuder. Leto kasneje, v sezoni 1997/98, se je Gaja združila z bazovsko Zarjo, s katero je pod imenom Zarja Gaja nastopala vse do sezone 2010/11, ko je prisko do odločitve, da bo ekipa v 2. AL igrala naprej le pod imenom Zarja.

»O vpisu v 3. AL smo resnejše začeli razmišljati med šagro. Mladi in nekateri starejši odborniki smo izrazili željo, da bi na Padričah znova obudili nogometno ekipo. Poiskali smo trenerja, poklicali smo nekatere igralce in v nekaj tednih je bilo vse pripravljeno. Zadnje dejanje je bil vpis v 3. AL,« je zgodbo obnovil Gajin odbornik Walter Mil-

WALTER
MILKOVIC

GIACOMO
DI SUMMA

KROMA

kovič iz Gropade. Gajo bo treniral lanskii trener bazovske Zarje Giacomo Di Summa, vratarje pa Carlo Postiglione, ki je prav tako že bil pri bazovskem društvu. Pri gospodarsko-padriškem društvu so zbrali okrog 20 igralcev: »Nekateri so že igrali v višjih ligah. Povprečna starost ekipa pa je okrog 25 let, tako da bomo imeli relativno mlado moštvo. Zagotovili smo si tudi podporo nekaterih pokroviteljev,« je še dodal Milkovič. Gaja bo priprave na novo sezono začela 20. avgusta. (jng)

KOŠARKA Vatovec pri Bregu z ekipo U17

Dosedanji trener članske ekipe Jadranja Walter Vatovec bo v prihodnji sezoni trener mladinske ekipe Brega under 17, nam je včeraj potrdil podpredsednik dolinskega kluba Walter Mocor. Gre za perspektivno ekipo, ki bo nastopila tudi v državnem prvenstvu, potem ko se je lani - pod vodstvom Boruta Sile - že izkazala tudi na ravni prvenstva za petnajstletnike. Lansko ekipo bodo dopolnili s štirimi igralci letnika 1996, ki so v prejšnji sezoni že igrali v prvenstvu under 17. Fantje bodo trenirali trikrat na teden, ob tem pa imeli tudi tekmo.

»Vatovec je bil med prosimii trenerji gotovo daleč najboljša in najbolj kvalitetna izbira,« je povedal Mocor. Vatovec v novi sezoni ne bo vodil drugih ekip, je na naše vprašanje odgovoril Mocor.

prej do novice

www.primorski.eu

JADRANJE - Svetovno prvenstvo v razredu optimist

Šesta med dekleti

Jana Germani (skupno 42.) zadnji dan odlično - Nicolas Starc na končnem 182. mestu

V Santo Domingu se je po devetih plovih končalo svetovno prvenstvo v otroškem jadralnem razredu optimist. Organizatorjem, ki so se ves čas otepali s težkimi vremenskimi razmerami, je uspelo zadnja dva dneva spraviti pod streho po dva plova na dan v vsaki skupini.

Tržaška Slovenca Jana Germani in Nicolas Starc sta prvenstvo končala na 42. oziroma na 182. Za Jano, ki se je SP udeležila drugič, je bil napredke viden, saj je bila lani na Novi Zelandiji 119., o teži njenega rezultata pa še bolj pove podatek, da je bila med dekleti šesta.

V sredo so tekmovali v šibkem vetrju in ob valovitem morju. Tržaška Slovenka Jana Germani, ki tekmuje za JK Jadro iz Izole, je pod hudim psihološkim pritiskom jadrala povprečno in dosegla uvrstitev na 53. oziroma 22. mesto Nicolas Starc, sicer član tržaškega kluba SVBG, pa je bil dvakrat 34.

V četrtek sta Jana in Nicolas tekmovala v isti (rumeni) skupini z drugimi tremi člani slovenske reprezentance in s Tržačanko Mario Vittorio Marche-

Jana Germani
s trenerjem
Benčičem

sini. V prvem plovu v lahkem vetrju je Jana končala na 7. mestu, Starc pa na 48. Veter se je v drugem plovu rumene skupine ojačil in Jana je zaključila na 3. mestu, Nicolas pa je bil 38.

Letošnja svetovna prvakinja je Singapurka Yukie Elisa Yokoyama, drugi njen rojak Neo Samuel Jui Jie, tre-

tji pa je Goh Jessica Kai Ling, prav tako iz Simgapurja.

Reprezentant Slovenije Peter Lin Janežič je kariero med optimisti končal na odličnem 10. mestu, Lara Poljšak, ki tudi ima korenine v zamejstvu, pa je bila 81. Skupno se je prvenstva udeležilo 230 tekmovalcev in tekmovalk.

ODOBJKA - Ligo bodo razširili

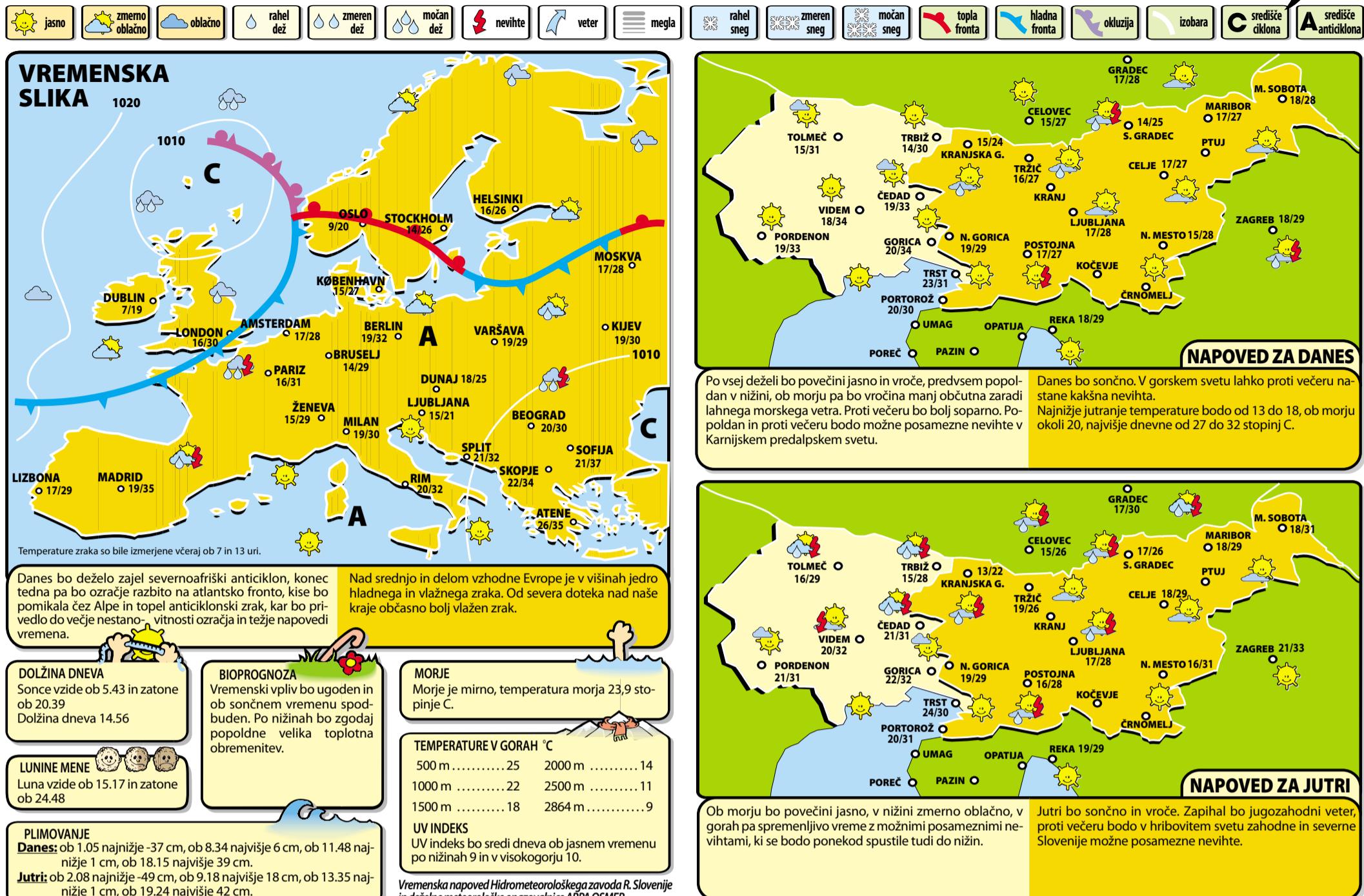
Govolley in Zalet D vendarle v D-ligi?

Prav možno, celo verjetno je, da bomo v prihodnji sezoni imeli kar dve ekipi v ženski deželni D-ligi. Ker so ligi po novem razširili na 24 ekip, prislo pa je tudi do nekaterih odpovedi (Talmassons, poraženec v play-offu lanske C-lige, pa bo vsekakor igral v državni B2-ligi), se je deželna odbojkarska zveza znašla pred potrebo, da zapolni nastale »vrzeli«. Že po koncu minule sezone so objavili prednostno lestvico za repesaze, na njej pa sta gorški Govolley (finalist lanske 1. divizije) in združena ekipa Zalet D (formalno je iz D-lige izpadla) zavzemala drugo in tretje mesto. V preteklih dneh je zato zveza FIPAV upravi teh naših dveh društv (za Zalet D je to formalno Kontovel) uradno vprašala, ali sta pripravljeni potrditi željo po igranju v D-ligi. Kot nam je potrdil predsednik Marko Ban je ŠD Kontovel že odgovoril pritrdirno, koordinator projekta Zalet Peter De Walderstein pa je k temu dodal: »Če nas vzamejo, smo pripravljeni. Ekipa je sestavljena, kot smo

že napovedali pa smo jo v primerjavi z lansko sezono pomladili. Zavedamo se, da bo D-liga zanje zelo zahtevna, vendar se z rezultatom ne obremenjujemo. Hočemo, da se mlade igralke v močnejši konkurenčni hitrej kalijo,« je dejal De Walderstein, ki dokončnega seznama igralk še ni razkril, saj bo vse jasno, kdo bo kje igral, šele po povratku z avgustovskih priprav.

Pri Govolleyju bodo odgovor zvezni odpostoli v prihodnjih dneh, predsednik David Grinovero pa nam je povedal, da se vsekakor nagibajo h temu, da bi vabilo sprejeli. »To je tudi že deklet,« je potrdil Grinovero. Velja spomniti, da je Govolley lani napredovanje v D-ligo spodeljeno v res nesrečnih okoliščinah, saj je v play-offu podlegel pred ekipo, ki jo je v rednem delu gladko premagal.

Z vključitvijo v D-ligo bi Govolley lahko v novi sezoni računal morebiti tudi na pomoč nekaterih naših igralk, ki so v minuli sezoni branile barve drugih ekip na deželni ravni. (ak)

DUNAJ - Doslej je veljalo, da ima modrček največ kakih 100 let

Modrčke so ženske uporabljale že v srednjem veku (1440 - 1485)

DUNAJ - Doslej je veljalo, da so modrčke začeli uporabljati pred približno sto leti, sedaj pa je v Avstriji presenetilo odkritje modrčkov iz srednjega veka. Te kose spodnjega perila so na gradu Lengberg na Tirolskem sicer našli že med obnovitvenimi deli leta 2008, zdaj pa so potrdili njihovo visoko starost, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. «Sprva nismo mogli verjeti, saj se nam je zdelo nemogoče, da bi kaj takega nosili že v srednjem veku,» je povedala arheologinja Beatrix Nutz z univerze v Innsbrucku. Doslej je namreč veljalo prepričanje, da so prve modrčke začeli uporabljati šele pred okoli sto leti, v srednjem veku pa naj bi ženske nosile le platne spodne perilo.

A strokovnjaki so ugotovili, da modrčki na Tirolskem izvirajo iz obdobja med letoma 1440 in 1485. Dva najdena modrčka sicer nista v celoti ohranjena, a sta presenetljivo podobna današnjim. Dva medtem spo-

minjata na brezrokavnik v všitim košaricami, katerih velikost je približno C. Spodnjice, ki se ob straneh zavijejo z vrvicami, so v srednjem veku nosili le moški in so veljale za sim-

bol moške moči. V votlem prostoru med prvim in drugim nadstropjem gradu Lengberg so sicer našli več kot 2700 kosov oblačil in spodnjega perila. V 15. stoletju so tej stavbi dogradili drugo nadstropje, vmesno praznino pa so očitno enostavno zapolnili z oblekami, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

«Za vsa najdena oblačila verjetno ne bomo mogli ugotoviti točne namembnosti, a vsaj 20 kosov bomo lahko rekonstruirali,» je povedala Nutzova. Arheologinja ugotovitve trenutno opisuje v disertaciji z naslovom Kaj se skriva pod obleko, leta 2014 pa namerava objaviti znanstveno publikacijo na to temo.

Že sedaj pa Nutzova dobiva številna vprašanja glede srednjeveških krovjev. Kot je pojasnila, so najbolj zainteresirani navdušenci nad srednjim vekom, ki se v prostem času radi starinsko oblačijo, pri tem pa jim je avtentičnost izredno pomembna. Nad ugotovitvijo, da so ženske v srednjem veku nosile modrčke, naj bi bile še posebej navdušene ženske z velikim oprsjem, saj »viteške igre brez potrebnih opore prsi niso prav nič udobne.« (STA)

PREDLOG IZ PHILADELPHIE

Nikola Tesla naj bo razglašen za svetnika

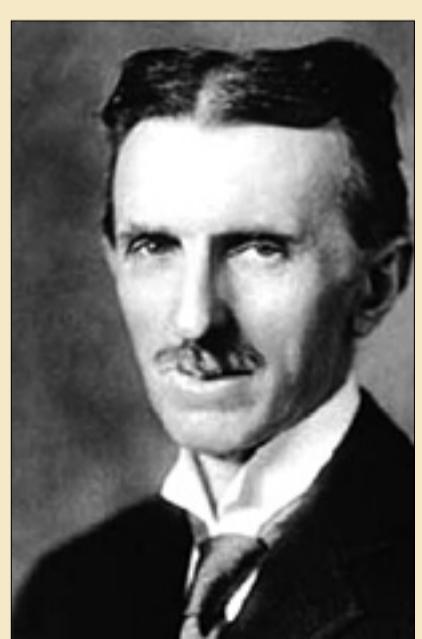
ZAGREB - Znanstveni sklad Nikola Tesla iz Philadelphie V ZDA je v začetku junija predlagal vrhu Srbske pravoslavne cerkve, naj razglasiti Teslo za svetnika, je poročal beograjski časnik Večernje novosti na svoji spletni strani. Idejo so podprli tudi navdušenci nad znanstvenim delom Tesle iz vrste držav. »Obozvanje Nikole Tesle je vzdignjeno v nebeške višine, za to njegovi mladi privrženci iz celega sveta predlagajo, da bi bil Srb razglašen za svetnika. Predlog je podpisalo nekaj sto ljudi in smo ga izročili Srbski pravoslavni cerkvi,« je izjavila tiskovna predstavnica Teslinega sklada Mirna Momčičević.

»Tesla je bil sveti duh, človek, ki je zgodaj spoznal Boga, potem pa tudi nebeška prostranstva in kozmično energijo,« je izpostavil predsednik sklada Nikola Lončar, ki je pred petimi leti začel zbirati podpise za kanonizacijo Tesle kot svetnika. Lončar je dodal, da so njegovi predniki iz Like na Hrvaškem, kjer je bil rojen tudi Tesla, vedno govorili, da je bil Nikola otrok cerkve in hlapec božj.

Mladi privrženci Tesle iz ZDA predstavljajo njegove ideje o svobodni energiji kot civilizacijsko iznajdbo, ki lahko reši civilizacijo pred onesnaženjem in zato podpirajo predlog, da bi Teslo razglasili za svetnika, še poročajo Večernje novosti. V skladu poudarjajo, da je Tesla tudi danes ena izmed najbolj priljubljenih osebnosti na svetu ter da je na spletnem brskalniku Google o slavnem znanstveniku približno 15 milijonov informacij.

Časnik sicer dodaja, da so možnosti za razglasitev Tesle za svetnika majhne, ker Srbska pravoslavna cerkev za razliko od Rimskokatoliške cerkve nima natančno določenega postopka kanonizacije. Za svetnika je potrebno izpolniti določene pogoje, med katerimi Srbska pravoslavna cerkev predvsem izpostavlja dejstvo, ali je bil kandidat resničen vernik ter ali je umrl za vero in narod. Večernje novosti spominjajo, da je Srbska pravoslavna cerkev nazadnje letosno pomlad razglasila za svetnike 60 mučenikov iz Momićev pri Podgorici v Črni gori, ki so jih v 17. stoletju umorili Turki.

Tesla se je rodil leta 1856 v Smiljanih pri Gospiću, umrl pa je leta 1943 v New Yorku. Teslov oče Milutin je bil pravoslavni duhovnik, veliki znanstvenik pa je rad poudarjal, da je ponosen na svoje srbsko poreklo in hrvaško domovino. Najbolj znan je po izumih na področju elektrotehnike, magnetizma in radiotehnike, ki so pripeljali do sodobne uporabe električne energije. Med njegovimi več kot 700 znanstvenimi patentmi so najbolj znani izmenični večfazni električni sistemi, navite znano kot Teslov transformator in turbina brez lopatic, po njegovih načrtih pa so izdelali tudi prvo hidroelektrarno na reki Niagari. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli - Zgoda o Don Kihotu
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: Unomattina estate **11.00**
Aktualno: Unomattina storie vere (pon.)
12.00 Variete: E state con noi in tv **13.30**
Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno:
Verdeto finale (pon.) **15.15** Film: Toscana
andata e ritorno (kom., Nem., '08, r. I. Kimmel) **16.50** Rubrika: Rai Parlamento Telegiornale **17.00** Dnevnik **17.15** Nan.: Heartland **18.00** Nan.: Il commissario Rex **18.50**
Igra: Reazione a catena (v. P. Insegno) **20.00**
Dnevnik **20.30** Variete: Techetechetè **21.05**
XXX Giochi Olimpici Londra 2012 - Cerimonia di apertura

Rai Due

7.30 Risanke: Cartoon Flakes **10.15** Nan.: La complicata vita di Christine **10.35** Aktualno: Tg2 Insieme Estate **11.20** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Guardia costiera **16.15** Nan.: One Tree Hill **17.55** Dnevnik in sportne vesti **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Ghost Whisperer **20.30** Dnevnik

21.05 Nan.: NCIS (i. Pauley Perrette)
23.25 Dnevnik **23.45** Film: Anna Winter - colpevole di omicidio (det., Nem., '08)

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning **8.00**
Film: Cuori nella tormenta (kom., It., '84)
9.40 Aktualno: La Storia siamo noi **10.40**
Aktualno: Cominciamo bene **12.00** Dnevnik in sportne vesti **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.45** Tgr Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **14.55** Nan.: La casa nella prateria **15.45** Film: Il richiamo della foresta (pust., ZDA, '09) **17.10** Dok.: Geo Magazine 2012 **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob **20.15** Nan.: Cotti e mangiati **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Dok.: La grande storia **23.15** Nočni in deželni dnevnik **23.55** Aktualno: Lucarelli racconta

Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Più forte ragazzi **8.40** Nan.: The Sentinel **9.50**
Nan.: Monk **10.50** Rubrika: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Pacific Blue **12.55** Nan.: Distretto di polizia **13.50** Aktualno: Il Tribunale di Forum **15.35** Nan.: My Life **16.05** Film: Colpo grosso (pust., ZDA, '60, r. L. Milestone, i. F. Sinatra, D. Martin) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Renegade **20.35** Nad.: Tempsta d'amore **21.10** Nan.: Julie Lescaut **22.50** Film: La sottile linea rossa (voj., ZDA, '98, r. T. Malick, i. J. Caviezel)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Promete informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.35** Film: Un frate a 4 zampe (kom., VB/Nem./Niz., '04,

r. P. Timm) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Film: Un soldato, un amore (rom., ZDA, '10, r. H. Frost) **16.30** Film: Un domestico milionario (kom., Nem., '06) **18.30** Igra: La ruota della fortuna **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Variete: Veline **21.20** Gledališče: Machi ce lo doveva dire? **23.30** Film: Perdimoci di vista (kom., It., '94, r. i. C. Verdone)

minuti... **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Teresa Venerdi (kom., It., '41, r. i. V. De Sica)

Slovenija 1

6.40 22.50 Poletna scena (pon.) **7.15** Odmevi (pon.) **8.00** 15.45, 18.30 Risanke **9.15** Nan.: Ribič Pepe **9.30** Odd. za otroke: Martina in ptičje strašilo **9.40** Otr. serija: Nočko (pon.) **9.55** Lutk. nan.: An ban pet podgan - Skrivalnice med igračami **10.20** Počuči-razy. nan.: Taborniki in skavti **10.35** Nan.: Pustolovščine (pon.) **11.05** Mozaična odd.: (Ne)pomembne stvari (pon.) **12.00** Sveto in svet: Študij kot industrija (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Dok.: Skravnosti Yucatana - zid krajev **14.25** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **16.10** Dok. nan.: Vremenske uganke **16.25** Nad.: 2012, leto nič **17.00** Poročila, vremenska napoved in sportne vesti **17.20** Posebna ponudba **17.45** Nad.: Mi se imamo radi **18.15** Kratki dok. film: Pesem iz oblakov **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Števerjan 2012, 2. del **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Polnočni klub: Ne-varna pot

Italia 1

6.30 Nan.: Il mondo di Patty **7.20** Nan.: Hannah Montana **8.10** Risanke **10.30** Nan.: Dawson's Creek **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Risanke: Simpsonovi **14.35** Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Gossip girl **15.55** Nan.: Glee **16.45** Nan.: Giovani campionesse **17.35** Igra: Mercante in fiera **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - New York

21.10 Film: Terminator 3 – Le macchine ribelli (zf., ZDA, '03, r. J. Mostow, i. A. Schwarzenegger, Kristanna Loken) **23.20** Film: Arctic predator - Terrore tra i ghiacci (akc., ZDA, '10, r. V. Garcia, i. D. Cain)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus Estate 2012 **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.00** Nan.: Agente speciale Sue Thomas **12.30** 18.00 Variete: I menù di Benedetta (pon.) **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Piedipiatti (kom., It., '91, r. C. Vanzina) **16.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **18.55** Igra: Cuochi e fiamme **20.00** Dnevnik **20.30** Rubrika: In Onda

21.10 Film: Return to me (rom., ZDA, '00, r. B. Hunt, i. David Duchovny) **23.20** Dnevnik in športne vesti **23.30** Film: L'amante (dram., Fr./VB/Vietnam, '91, r. J. Annaud)

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.25** 14.15 Aktualno: Salus Tv **7.35** Dok.: Luoghi magici **8.00** 22.15 Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **11.30** Dok.: La Basilica del Santo a Padova **12.30** Dok.: La Ca d'Oro e la Collezione Fran **13.00** Italia Economia e Prometeo **13.10** Dok.: Le perle dell'Istria **13.30** Dnevnik **13.55** Aktualno: Dai nostri archivi - 2012 **16.00** Dok.: Borgo Italia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Musa Tv **19.10** Antiche ville del Friuli Venezia Giulia **19.30** Dnevnik **20.00** Dok.: Dolomiti Doc **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Koncert: Europlane Orchestra **22.40** Aktualno: 20

r. P. Timm) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.35** Film: Un frate a 4 zampe (kom., VB/Nem./Niz., '04,

r. P. Timm) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Film: Un soldato, un amore (rom., ZDA, '10, r. H. Frost) **16.30** Film: Un domestico milionario (kom., Nem., '06) **18.30** Igra: La ruota della fortuna **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Variete: Veline **21.20** Gledališče: Machi ce lo doveva dire? **23.30** Film: Perdimoci di vista (kom., It., '94, r. i. C. Verdone)

minuti... **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Teresa Venerdi (kom., It., '41, r. i. V. De Sica)

Slovenija 1

6.40 22.50 Poletna scena (pon.) **7.15** Odmevi (pon.) **8.00** 15.45, 18.30 Risanke **9.15** Nan.: Ribič Pepe **9.30** Odd. za otroke: Martina in ptičje strašilo **9.40** Otr. serija: Nočko (pon.) **9.55** Lutk. nan.: An ban pet podgan - Skrivalnice med igračami **10.20** Počuči-razy. nan.: Taborniki in skavti **10.35** Nan.: Pustolovščine (pon.) **11.05** Mozaična odd.: (Ne)pomembne stvari (pon.) **12.00** Sveto in svet: Študij kot industrija (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Dok.: Skravnosti Yucatana - zid krajev **14.25** Maribor 2012, Evropska prestolnica kulture (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **16.10** Dok. nan.: Vremenske uganke **16.25** Nad.: 2012, leto nič **17.00** Poročila, vremenska napoved in sportne vesti **17.20** Posebna ponudba **17.45** Nad.: Mi se imamo radi **18.15** Kratki dok. film: Pesem iz oblakov **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in sportne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Števerjan 2012, 2. del **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.25** Polnočni klub: Ne-varna pot

iz Benidorma (zab. serija) **12.35** Tv produža **13.35** 17.10 Nan.: Na kraju zločina - Miami **14.25** Film: Brodolomka ljubezni (kom., ZDA, '05 r. R. Kleiser, i. A. Bynes) **18.00** Svet **18.45** Volan **19.10** Nan.: Šerifova pravica **20.00** Film: Bruce in Lloyd (akc., ZDA, '08, r. G. Junger) **21.20** Film: Roparice (krim., ZDA, '96, r. G. Gray, i. J. P. Smith, Q. Latifah)

zgodba; 6.45 Vreme - Agencija RS za okolje; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme - podatki; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Kulturne priredite; 8.50 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Izvidnica; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Evropa osebno (pon.); 12.45 Minute za rekreacijo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Centrifuga; 17.00 Vreme; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Spored; 19.00 Dnevnik; 19.30-0.00 London, Poletne Olimpijske igre, otvoritev

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Juntranja kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena juntranja; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelji tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Petkov poudarek; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Spored; 19.30 Povabilo na koncert; 20.30 Prenos Sevičev Brežice; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utriek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; -Radio DVA 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHz).

PLANET TERROR

23.35 Film: Planet Terror (horor, ZDA, '05)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: V studiu Patricija Jurinčič in Romeo Grebenšek; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni studio D; 11.15 Iz oči v oči, vodi Vida Valenčič; 12.15 Kuhajmo s filozofijo, pripravlja Makri Milič; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Morski val: V studiu Tjaša Dornik in Danjal Malalan; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odperta knjiga: Ivo Andrić: Most na Drini - 32. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; Slovenška lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaja.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

SPACCIO OCCHIALI VISION®

OPTIČNI CENTRI

Ekskluzivna novost !

OKVIRJI IZ KARBONSKIH VLAKEN

Velika izboljšava v materialih, okvir je tako lažji in odpornejši !

SONČNA OČALA S STEKLENIMI, POLARIZIRANIMI, ANTIREFLEKSNIMI LEČAMI.

Nič več odsevov, popolna zaščita pred UV žarki, udobnost brez primerjave.

VELIK PRIHRANEK!

PODARIMO

OKVIR KOREKCIJSKIH OČAL !

OB NAKUPU KOREKCIJSKIH OČAL S PROTIREFLEKSNI
PREMAZOM VAM PODARIMO OKVIR !

NA IZBIRO MED VEČ KOT 200 MODELJI. Popoln pravilnik je na razpolago v naših prodajnih mestih. Ponudba velja do 31.08.2012

OKVIR IZ KARBONSKIH VLAKEN

€ 298 -50%
€ 149

€ 108 -50%
€ 54

€ 198 -50%
€ 99

€ 238 -50%
€ 119

OKVIR IZ KARBONSKIH VLAKEN

www.spacciocchialivision.it

SPACCIO OCCHIALI VISION JE PRVA VERIGA
TOVRSTNIH TOVARNIŠKIH TRGOVIN V ITALIJI

CODOGNÈ (TV) - VISNADELLO (TV) - MESTRE (VE)

PORTOGRUARO (VE) - VIDEM - TAVAGNACCO (UD)

CODROIPO (UD) - GORICA - SESLJAN (TS)

MONTECCHIO MAGGIORE (VI) - FONTANAFREDDA (PN)

TREVIOLI (BG) - CAPRIOLI (BS) - JESOLO (VE)

CARAVAGGIO (BG) - PESSANO CON BORNAGO (MI)

SESLJAN (TS)

Sesljan 27/I - Tel. +39 040 299516

Drž. Cesta 14 proti Trstu. ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

GORICA

Ulica Trieste 225/1 - Tel. +39 0481 520311

ODPRTO OD PONEDELJKA POPOLDNE DO SOBOTE

PREVERITE NOVO KOLEKCIJO ZA VID IN ZA SONCE POMLAD-POLETJE 2012

SONČNA OČALA S KOREKCIJSKIMI
STEKLI ZA POPRAVO VSEH NAPAK VIDA.

KOREKCIJSKA IN SONČNA OČALA
TUDI PRIZNANIH ZNAMK S 70%. POPUSTOM
VSA STEKLA PO POLOVIČNI CENI

S TEM ODREZKOM BOSTE V NAŠIH PRODAJNIH
MESTIH DOBILI DODATNI POPUST V VIŠINI

10%

Za nakup korekcijskega ali sončnega okvirja, oftalmičnih stekel in kontaktnih leč. Popust ni združljiv z drugimi tekočimi akcijami, ni uporaben na artiklih s 70% popustom in za ponudbe staro za novo.

**POHITITE, PONUDBA VELJA
DO 31.08.2012**

TAVAGNACCO (UD)

Ulica Nazionale 135 - Tel. +39 0432 660524

V TRGOVSKEM CENTRU ARTENI TAVAGNACCO

Najdete nas v prvem nadstropju (vhod iz športnega oddelka)

**400 KVM POVRSINE Z VEČ KOT
7000 PAROV OČAL NA OGLED!**